

www.bukla.si
bukla

**BRATI IN
OBSTATI**

oktober 2021

Posebna izdaja revije Bukla v nakladi 63.800 izvodov je priloga Dela, Večera in Primorskih novic.

- SLOVENIJA – ČASTNA GOSTJA NA KNJIŽNEM SEJMU V FRANKFURTU 2023
- IZBRANE KNJIGE DOMAČIH AVTORJEV

JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS
DELO

10 RAZLOGOV ZA BRANJE KNJIG

v digitalnih časih

1. ČE ZNAŠ DOBRO BRATI, VIDIŠ IN SLIŠIŠ VEČ.

2. ČE BEREŠ, POZNAŠ VEČ BESED, ZATO LAHKO RAZMIŠLJAŠ O VEČ REČEH.

3. ČE DALJŠA BESEDILA BEREŠ S PAPIRJA, JIH RAZUMEŠ BOLJE, KOT ČE JIH BEREŠ Z ZASLONA.

4. ČE UPORABLJAŠ ZASLONSKE TEHNOLOGIJE IN BEREŠ KNJIGE, SE NAUČIŠ MISLITI NA DVA RAZLIČNA NAČINA.

5. ČE BEREŠ, LAŽJE RAZUMEŠ DRUGE LJUDI.

6. OTROCI, KI ODRAŠČAJO V BEROČEM OKOLJU, SO V ŽIVLJENJU USPEŠNEJŠI.

7. MED BRALCI JE VEČ ZADOVOLJNIH IN USTVARJALNIH LJUDI KOT MED NEBRALCI.

8. BRANJE JE NAPOR, A JE LAHKO TUDI UŽITEK.

9. BRANJE V TUJEM JEZIKU JE OKNO V SVET, OD KODER VIDIŠ TUDI DOMOV.

10. Z BRANJEM KNJIG SE UČIŠ MISLITI Z LASTNO GLAVO.

UVODNIKA

DR. SAMO RUGELJ,
urednik in založnik, založba UMco

PRILOŽNOST ZA SLOVENSKO KNJIGO

Ko smo se lani spomladi po šestih tednih prve karantene znašli v novi normalnosti s ponovno odprtimi knjigarnami, nismo vedeli, kaj se bo zgodilo z bralci in kupci slovenskih knjig. Se bodo ljudje vrnili v knjigarne in knjižnice? Bodo še naprej kupovali domačo knjižno produkcijo ali bodo »pozabili« nanjo? Kako bo na njihove poprejšnje navade vplivalo kar dolgotrajno zaprtje mnogih knjižnih prostorov? To so bila vprašanja, na katera nismo znali odgovoriti. Morali smo počakati in videti, kaj se bo zgodilo.

Javna agencija za knjigo RS je takrat organizirala posebno akcijo, s katero je vabila nazaj v knjigarne. Mnogo založnikov se je dodatno zavzelo in poskušalo čim mikavneje predstaviti svoje nove knjižne naslove. Marsikateri bralec se je začel zavedati, da slovenska knjiga ni nekaj samoumevnega in da knjige preprosto »ne padajo z neba«. Slovenska knjiga je obstala in dobila celo nekaj novega zaleta.

Na drugo karanteno je bilo slovensko založništvo že veliko bolj pripravljeno. Mnogo založnikov se je naučilo komunicirati v medmrežju, prenovili so spletne knjigarne in odkrili nove poti do kupcev njihovih knjig. Pandemija je ob vseh svojih temnih in negativnih lastnostih obenem tudi močno spodbudila razmišljanja vseh, ki se ukvarjajo s knjigami: kako delati in (pre)živeti v povsem spremenjenih družbenih okoliščinah.

Letošnja bera knjig domačih avtorjev je spet spoštovanja vredna. Mnogi uveljavljeni ustvarjalci so objavili nova leposlovna dela. Pridružil se jim je tudi privlačen nabor raznovrstnih prvencev vseh literarnih zvrsti. Izšlo je mnogo odličnih knjig za odrasle ter izvrstno narejenih (in tudi ilustriranih) knjig za mladino in otroke. Bon21 tokrat omogoča tudi nakup knjig, kar v prihajajoči praznični sezoni lahko učinkovito reši marsikatero zagato z nakupom daril: do najbližje knjigarne, ki nudi širok nabor knjig slovenskih založnikov, običajno ni (pre)daleč.

V tokratni posebni številki Bukle najdete izbor nekaterih letošnjih najbolj odmevnih slovenskih knjig, pa tudi pregled del, ki jih založbe za letošnje pripravljajo. Morda med njimi najdete kakšno, s katero bi radi preživeli nekaj časa do konca letošnjega leta. Vabljeni k branju!

Bukla Brati in obstati – posebna izdaja revije BUKLA

IZDAJATELJ: UMco, d. d.,
Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

Natisnili smo: 63.800 izvodov.
Tisk: Delo d.o.o., Dunajska 5, LJ

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Prokreator
Avtorji besedil*: Urška Bračko, Sabina Burkeljca, Maja Črepinšek, Iztok Ilich, Sonja Juvan, Vesna Sivec Poljanšek, Veronika Šoster, Renate Rugelj, Samo Rugelj, Žiga Valetič, Neža Vilhelm, Ajda Vodlan ...

* Nekatera besedila so bila izvorno objavljena v zadnjih številkah revije Bukle.

DR. DIMITRIJ RUPEL,
direktor Javne agencije za knjigo RS

KNJIGE OMOGOČAJO NOVA IN PRESENETLJIVA DOŽIVETJA

Javna agencija za knjigo RS (JAK) poskuša z Buklo čim bolj informirati kar največ ljudi, ki se zanimajo za knjige. V tej številki več pozornosti kot po navadi posvečamo branju, bralnim navadam in vprašanju, kako zblížiti avtorje in bralce. Medtem ko slovenske založbe – tudi s pomočjo JAK – proizvajajo milijone knjižnih strani in objavljajo tisoče zgodb zanimivega in privlačnega branja, je mnogo modernih in še posebej mladih ljudi zaposlenih z reči in posli, ki so videti še zanimivejši in privlačnejši od knjig. Nekateri med nami so zaradi tega žalostni in celo užaljeni, vendar to ne rešuje naših bralskih zapletov. Odnos med avtorjem in bralcem si poskusimo predstavljati kot vožnjo v dvosedežniku, ki ga krmlji avtor, bralec pa je njegov potnik. Kam nas pelje naš pisateljski šofer? Po možnosti v kraje, kjer še nismo bili, k vprašanju, na katera še nimamo pravih odgovorov. Recimo k skrivnostim narave in kulture, k človeškim stiskam in dosežkom. Knjige bolj kot drugi mediji omogočajo nova, presenetljiva, tudi poglobljena doživetja. Ko se odločimo prisesti v avtorjevo vozilo, večinoma pričakujemo razburljivo vožnjo. Seveda se »izlet« ne posreči vedno. Lahko zmanjka goriva, morda želimo izstopiti, ker nas pritegne kaj drugega. Pri JAK in pri Bukli se trudimo, da bi bilo potovanje čim zanimivejše, po možnosti vedro.

Nekoč mi je starejši kolega na koncu, potem ko sva se dvignila s sedežev, na katerih sva po zaslugi državnih in evropskih zadev predsedela veliko ur, rekel: *Life is motion!*, življenje je gibanje. Po dolgem sedenju se prileže gibanje. Naj bo slišati še tako nenavadno: v branju je veliko gibanja. Vzemite v roke *Brate Karamazove* ruskega pisateljskega velikana Dostojevskega, vzemite Levstikovega *Martina Krpana*, roman Jerofejeva *Moskva Petuški* ali *Drugo svetovno vojno* Winstona Churchilla – povsod gibanje, kaj gibanje, drvenje, da človek komaj pride do sape. Branje je koristno in potrebno, vendar le, če je kakovostno in zanimivo. Danes morajo knjige tekmovali s televizijo in spletom, zato moramo teči, jezdit, voziti, leteti ... čim hitreje. Literarnim in drugim knjižnim delom so priskočile na pomoč t. i. *e-knjige*, vendar morajo biti tudi te razburljive, presenetljive, skrivnostne ... O vsem tem pišemo v tokratni Bukli. Srečno pot!

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Naslovnica: Lila Prap, Ptiči?!
(Mladinska knjiga, 2019)
Grafični materiali: arhivi založb in revija Bukla

Koncept posebne številke revije Bukla je nastal s sodelovanjem JAK.

Brez pisnega dovoljenja izdajatelja je vsaka javna priobčitev, predelava ali uporaba vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!

IZID POSEBNE ŠTEVILKE REVIE BUKLA
JE FINANCIRALA JAVNA AGENCIJA ZA
KNJIGO REPUBLIKE SLOVENIJA.

JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

www.bukla.si

Poslovna in kulturna priložnost za Slovenijo

Frankfurtski knjižni sejem s 300.000 obiskovalci, 7.500 razstavljalci iz 109 dežel, 4.000 dogodki in 10.000 novinarji je največji knjižni sejem na svetu. Že od leta 1988 sejem vsako leto gosti po eno državo (ali regijo) častno gostjo. Tradicionalno dolga čakalna vrsta kaže na veliko zaželenost naziva, zato smo še posebej ponosni, da se je Sloveniji uspelo uvrstiti med bodoče države častne gostje. Nosilka laskavega naziva bo leta 2023, za izvedbo pa bo odgovorna nosilka operacije, Javna agencija za knjigo RS.

Slovenska nacionalna stojnica

Čemu država častna gostja?

Program je del prizadevanj Frankfurtskega knjižnega sejma za podporo založniški industriji po vsem svetu. Založbam, avtorjem in kulturnim ustanovam, ki prihajajo iz države častne gostje, se namreč s pridobitvijo naziva odprejo mnoga vrata – mednarodno mreženje postane intenzivnejše, avtorji bolj prepoznavni, število prevodov

v tuje jezike se izjemno poveča že pred častnim gostovanjem in nadaljuje tudi po njem. Kar 70 % vse medijske pozornosti v času sejma je namenjene državi častni gostji.

Država častna gostja je v središču pozornosti vse leto, ne le pet sejmskih dni v oktobru, temveč od predaje naziva ob koncu predhodnega sejma do konca sejma v letu

gostovanja. Da se predstavi, bo imela Slovenija tako na voljo **obdobje od oktobra 2022 do oktobra 2023**.

Prvotno načrtovano leto slovenskega častnega gostovanja je bilo leto 2022, a je zaradi pandemije covid-19 in posledične odpovedi fizične izvedbe sejma v letu 2020 prišlo do enoletnega zamika. Slovenija bo tako država častna gostja leta 2023.

V središču pozornosti ni le literatura

Zaradi velike medijske pokritosti častne gostje informacije ne dosežejo le strokovne javnosti in zainteresiranih bralcev, temveč tudi splošno javnost, ki zaradi tradicionalnosti naziva že pozna koncept in vsako leto z zanimanjem pričakuje predstavitev aktualne države častne gostje. Publika tako zanimajo tudi zgodovina države, aktualno dogajanje, država kot turistična destinacija, gospodarsko stanje v državi in možnosti povezovanja. Države častne gostje namreč po postopku, ki po navadi traja več let, na koncu potrdi nemško zunanje ministrstvo, kar je za državo v vseh ozirih veliko priznanje in dobra popotnica za vzpostavitev različnih povezav, ne le na področju literature in kulture.

foto: Alexander Heilmann

Gruzijski paviljon države častne gostje na sejmu leta 2018

Katere pozitivne učinke so zabeležile minule države častne gostje?

Gruzija, država gostja leta 2018, ki se po prepoznavnosti lahko primerja s Slovenijo, je v enem letu izvedla kar 700 dogodkov, 16 pomembnih razstav po vsej Nemčiji in pozdravila 157 novih prevodov gruzijskih knjig v nemščino. Islandija je med letoma 2010 in 2014 dosegla 200 novih prevodov, Nizozemska pa v letu gostovanja (2016) kar 400 novih prevodov. Pod okriljem naziva častne gostje se vsako leto vrstijo gledališke in plesne produkcije, razstave vizualnih umetnosti, projekcije filmov, predstavitve mode in industrijskega oblikovanja in še marsikaj. Častno gostovanje v Frankfurtu je za mnoge države pomenilo preboj na svetovno literarno in kulturno prizorišče.

Med minulimi državami častnimi gostji najdemo kar nekaj takih, ki naziva niso izkoristile le za promocijo svoje literature in kulture, temveč za promocijo države v celoti. To so države, katerih gospodarske in kulturne povezave z Nemčijo so bile šele v nastajanju, npr. Islandija (2011), Nova Zelandija (2012), Brazilija (2013), Finska (2014) in Gruzija (2018).

Te države so po gostovanju opazile številne pozitivne učinke tudi na področjih izven kulture:

- večje turistično zanimanje (Islandija je zabeležila kar 300-odstotno povečanje zanimanja, Nova Zelandija 50-odstotno povečanje zanimanja in 15 % več nemških turistov),
- vpliv na gospodarstvo in diplomatske stike (Nova Zelandija je opazila povečano sodelovanje farmacevtskih in IT-podjetij ter tesnejše diplomatske stike),
- večja prepoznavnost države (Nova Zelandija je dobila okoli 9.000 medijskih objav, Finska 8.000, Islandija in Brazilija okoli 7.000).

Slovenijo čakajo številne priložnosti

Slovenija ima z Nemčijo vzpostavljene že tradicionalno dobre kulturne stike, nena zadnje je nemščina takoj za jeziki nekdanje Jugoslavije po številu prevodov slovenskih del, vendar gre tu predvsem za zgodovinske povezave, medtem ko je prepoznavnost Slovenije kot države v nemškem govornem prostoru trenutno slabša, kot bi si želeli. Ne gre pa samo za državo,

Živahno dogajanje na Frankfurtskem knjižnem sejmu leta 2019

temveč za slovensko literaturo, kjer koli se pojavlja.

Na področju literature se s pridobitvijo naziva častne gostje Sloveniji obeta **izboljšanje prepoznavnosti** slovenske literature in kulture v tujini, ne samo v Nemčiji in na nemškem govornem področju, in kontinuirano nadgrajevanje te prepoznavnosti, **izgradnja kontaktov in mrež** med slovenskimi in tujimi založniki, **razvoj domačega kadra** na področju trženja avtorskih pravic v tujino ter **spodbujanje interesa pri prevajalcih** iz slovenščine v tuje jezike. Frankfurtski knjižni sejem je v polnem pomenu svetovni dogodek.

Slovenija in Nemčija pomembno sodelujeta tudi na področju gospodarstva, saj je Nemčija po blagovni menjavi najpomembnejša slovenska partnerica in to vlogo je treba vzdrževati ter še okrepiti. Zato so cilji Slovenije med drugim uporaba naziva države častne gostje za **sredstvo mehke diplomacije** ter **izgradnja novih strateških partnerstev in bilateralnih sodelovanj** na področju kulturnega, gospodarskega in turističnega sektorja, ne le z Nemčijo, temveč z vsem svetom.

Javna agencija za knjigo RS pripravljale aktivnosti izvaja že več let: s pomočjo prevajalskega seminarja za prevajalce iz slovenščine v tuje jezike, z organizacijo študijskih potovanj za tuje založnike v Sloveniji, z nacionalnimi predstavitvami na knjižnih sejmih po vsem svetu in finančno podporo prevajanju slovenske literature ter mobilnosti slovenskih avtorjev – z vsem tem

je agencija v minulih letih ustvarila dobro podlago za aktivnosti leta 2023. Sedaj so na vrsti še preostali resorji, da se aktivno vključijo v priprave in naziv države častne gostje na Frankfurtskem knjižnem sejmu v polnosti izkoristijo.

Hkrati je nastop v vlogi častne gostje tudi velika preizkušnja. Pokazala se bo sposobnost navdihujočega sodelovanja in medsebojnega dopolnjevanja slovenskih založnikov ter njihova vpetost v širše povezave. Frankfurtski knjižni sejem, ki omogoča prostorsko neomejen dialog med literaturami in kulturami, ne bo samo pokazatelj slovenske prisotnosti v svetu knjige, temveč tudi navzočnosti slednjega pri nas. Za vse se bo treba potruditi: nič ni samoumevno – ne pozornost ne pridobivanje izkušenj in širjenje povezav.

- Leta 2019 je na sejmu sodelovalo 7.450 razstavljalcev iz 104 držav, sejem je obiskalo 300.000 obiskovalcev in zgodilo se je 4.000 dogodkov.
- Leta 2020 je sejem potekal hibridno: z dogodki v živo in preko spleta. Sejemskega dela s stojnicami razstavljalcev v letu 2020 zaradi pandemije covid-19 ni bilo.
- Državo častno gostjo na predlog Frankfurtskega knjižnega sejma potrdi nemško zunanje ministrstvo.
- Nemčija je najpomembnejša uvozna in izvozna partnerica Slovenije (vir: SURS).

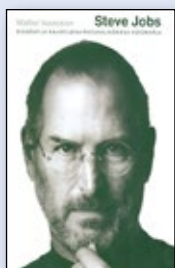

Borut Pahor,
predsednik RS

Tone Pavček
Ena sama beseda:
Zbrane pesmi
Cankarjeva založba

Winston Churchill
Druga svetovna vojna
Borec

Walter Isaacson
Steve Jobs
Učila International

“ Iskal sem odgovor: kaj je poezija?
– in ga nisem našel.
Iskal sem odgovor: čemu je poezija?
– pa ga tudi nisem našel.
Vem le to, da je vsak človek
nekje pesnik.
Pesnik po svoje, čeprav malokdo poje.
Tisto »nekje«, človek in čas in svet
pa je morda poezija.
Zase bi želel samo to,
da bi pesmi same odgovorile.
– Tone Pavček, *Ena sama beseda*

ADAM GARFINKLE in razkroj poglobljene pismenosti

Vsaj na prvo žogo so reči preproste: sposobnost govorjenja in mišljenja je človeško vrsto naredila za gospodarje življenja na Zemlji. To, da znamo z besedami poimenovati reči okoli sebe, in kar je še pomembneje, da znamo v kaosu narave in človeške družbe ugledati abstraktne vzorce, jih ubesediti, analizirati in v njih prepoznavati pomene, je sposobnost, ki nam omogoča, da bolj kot katerikoli drugo živo bitje svet okoli sebe prilagajamo svojim potrebam, se tako izboljšujemo tudi sami in postajamo vedno bolj dolgoživi. Vse to lahko počnemo, ker smo pred kakimi tri tisoč leti izumili pisavo, ki nam omogoča, da svoje misli in spoznanja ohranjamo in jih sporočamo onkraj časovnih in krajevnih ovir. Za to imamo kup »protetičnih« pripomočkov, na katerih ohranjamo zapisanega bistveno več znanja, kot ga gre v naše možgane, hkrati pa smo razvili množico veččin, zaradi katerih po teh mišljenjskih protezah brskamo hitro in enostavno. Z mišljenjskimi protezami seveda mislim na računalnike, tiskane knjige, časnike, časopise in revije ter na njihove prednike, kot so bili rokopisni kodeksi, zvitki in glinene ploščice.

»Če hočemo razumeti svet okoli nas, moramo pač brati.«

Ta sposobnost ohranjanja in prenašanja znanja nam je omogočila, da smo z ene generacije na drugo prenesli tudi marsikatero neumnost in predsodek. Še več: razvili smo tudi znanja, s katerimi lahko uničimo sebe in planet. Toda v zahodni civilizaciji smo izpilili tudi nekaj, čemur rečemo analitično mišljenje, ki je poenostavljeno rečeno sposobnost, da z novimi spoznanji odkrivamo nova obzorja, s pomočjo novih dejstev spoznavamo zmote in tako popravljamo svoja destruktivna ravnanja. Zato danes ne verjamemo več, da je Zemlja ploščata in da lahko dobra cigara pozdravi pljučnico, vemo pa tudi, da je rasizem predsodek, ki ga ni mogoče utemeljiti z biološkimi in fiziološkimi razlikami med ljudmi. Vemo pa tudi, da lahko z malce smole in neumnosti uničimo lasten planet.

Adam Garfinkle, zgodovinar in politolog

Vsaj v zahodni civilizaciji, piše Adam Garfinkle v svojem članku *Razkroj poglobljene pismenosti*, je doslej vladalo prepričanje, da si poglobljeno znanje lahko pridobimo le s poglobljenim branjem. Naša sposobnost opisovanja in analiziranja sveta je, poenostavljeno rečeno, odvisna od števila besed, ki jih poznamo, in od naše sposobnosti razumeti, da lahko ista beseda v drugačnem kontekstu spremeni pomen. Še več, prevladovalo je tudi mnenje, da lahko le z branjem ustrezno zahtevnih besedil razvijemo sposobnost abstraktnega in analitičnega mišljenja. Če v glavi nimamo znanja, si tudi z »miselnimi protezami«, kot so knjige in računalniki, ne moremo kaj dosti pomagati: podobno kot bi strmoglavilo letalo, če bi ga pilotiral avtor teh vrstic, na spletu vsak dan v roke šamanov in demagogov strmoglavljajo ljudje, ki imajo v glavi premalo znanja, da bi z njim znali ločevati hrup od smisla in zrno od plevela. Če hočemo razumeti svet okoli nas, pravi Garfinkle, moramo pač brati.

Ta misel ni med zagovorniki branja nič novega. Novo je mesto, s katerega je v tem primeru izrečena. Garfinkle namreč ni raziskovalec branja, ampak zgodovinar in politolog, ki je pomembno sooblikoval ameriško zunanjo politiko in kot svetovalec tesno sodeloval z dvema ameriškima zunanjima ministroma, Colinom Powellom in Condoleezo Rice.

Toda zakaj tak politični težkokategornik razmišlja o branju?

Odgovor je šokanten: ker ga skrbi, da ameriška politična elita ne zna več misliti (čeprav simptomov ne omenja, jih je zares kar nekaj, od Trumpe do sramote v Afganistanu). Tako je tudi zato, še nakazuje Garfinkle, ker mnogo ameriških univerz izobražuje površno, saj med študijem ni več treba brati daljših besedil, s čimer slabijo vse tiste pozitivne eksternalije, ki jih prinaša branje knjig: široko in poglobljeno besedišče ter zmožnost abstraktnega in analitičnega mišljenja. Prav to poplavljenju intelektualnega življenja, še dodaja Garfinkle, je tudi eden od razlogov za razcvet identitetnih politik: samo ljudje, katerih duševnost nima širine in globine, utelešenih v širokem in globokem besedišču, verjamejo, da je bistvo njihove identitete mogoče zvesti le na eno dimenzijo, kot so nacija (značilno za desne), spol in rasa (značilno za leve politike). Tako omejen pogled na svet poglobljajo še družbeni mediji, ki nas zapredajo v mehurčke enako mislečih in enako čustvujočih – in tudi zato, pravi Garfinkle, danes živimo v družbah, v katerih so nekateri ponosni na svojo omejenost in celo postajajo pomembni mnenjski in družbeni voditelji.

Sicer je Garfinklovo pisanje zelo ameriško, vendar govori tudi o nas, saj skoraj

vso omenjeno simptomatiko najdemo tudi v slovenski družbi. Z večino njegovih tez se identificiram tudi sam, čeprav se nimam za konzervativca in bolj kot v moč izobraženih elit verjamem v moč omikanih ljudskih množic. A če so nekoč levičarje in desničarje ločevale polemike o interpretacijah znanja in vlogi države pri njegovem prerazporejanju, ne eni ne drugi niso dvomili o koristnosti branja in tako pridobljenega znanja. Danes so časi drugačni, namigne Garfinkle: čudaški in ponosno neomikani politiki so le znanje tega, da v družbi – še posebej v izobraževalnih ustanovah, kot so univerze – ugaša prepričanje, da je branje zahtevnejših knjižnih vsebin eden od temeljev zahodne civilizacije.

»Branje zahtevnejših knjižnih vsebin je eden od temeljev zahodne civilizacije.«

Morda bo že jutri tak odnos do branja še bolj pretresel temelje naše civilizacije in posledično porajal nova in nenavadna kulturna in politična zavezništva – vsaj dokler ne najdemo dokazov, da je do poglobljene pismenosti mogoče priti še na kak učinkovitejši način od branja knjig.

Prevod celotnega članka Adama Garfinkla, ki je izšel spomladi 2020 v ugledni reviji *National Affairs*, je v prevodu mag. Sergeja Valijeva dostopen na spletni strani Javne agencije za knjigo RS (www.jakrs.si) in na portalu Bukle (www.bukla.si). Z dovoljenjem urednika *National Affairs*: "The Erosion of Deep Literacy," Adam Garfinkle, pomlad 2020, *National Affairs*, <https://nationalaffairs.com/publications/detail/the-erosion-of-deep-literacy>.

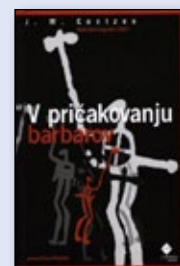
dr. Vasko Simoniti,
minister za kulturo RS

Drago Jančar
Drevo brez imena
Modrijan

John Williams:
Avgust
Mladinska knjiga

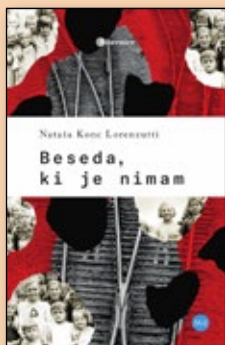

J. M. Coetzee:
V pričakovanju barbarov
Cankarjeva založba

“ A najprej mora skozi polmrak, ki obdaja mesto, mora v temo, kajti v polmraku, ki je predhodnica teme, njen predprostor, tam se že začenja drug svet, tam je slutnja zavese teme, ki je domovina spomina, tam so dogodki, ki so minili, ljudje, ki jih ni. Lipnik različno čuti: ko bo prihajalo jutro, ob svitu bodo prišli ...

– Drago Jančar, *Drevo brez imena*

LEPOSLOVJE

Miš,
2021, 262 str., 29 €

NATAŠA KONC LORENZUTTI

BESEDA, KI JE NIMAM

Nataša Konc Lorenzutti, igralka, profesorica in plodovita ustvarjalka knjig za otroke, se je z delom *Beseda, ki je nimam* podala na pot ustvarjanja za starejšo publiko. Maturantko Sonjo po babičini smrti začne vznemirjati njena zgodba. Ve, da sta z bratom ostala brez obeh staršev, izginila pa je tudi njuna mlajša sestra. Ob raziskavi družinske preteklosti izve za ukradene otroke in spozna njihove življenjske usode. Pripoved pred nami je izmišljena, osebe ravno tako, a za njimi stojijo številne resnične zgodbe v Sloveniji ukradenih otrok. Avtorica je pripovedi temeljito raziskala in poprosila za pričevanja številne, zdaj odrasle ljudi, ki so bili kot otroci ukradeni. Knjiga odpira temo, o kateri premalo vemo in absolutno premalo govorimo, zato je zelo dobrodošlo, da bo na podlagi pričevanj nastal tudi dokumentarni film.

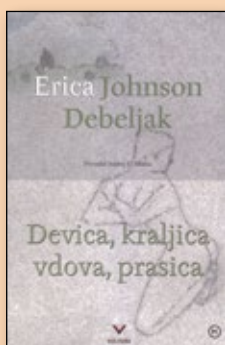

Mladinska knjiga,
2021, 540 str., 37,99 €

ROMAN ROZINA

STO LET SLEPOTE

Roman Rozina (1960) se je ob novinarski in publicistični karieri z leposlovjem začel ukvarjati pozno. Za roman *Županski kandidat* (2014) je prejel nagrado modra ptica, dvakrat pa je bil nominiran tudi za nagrado kresnik. *Sto let slepote* je njegovo najbolj velikopotezno delo doslej, saj gre za obsežen roman, v katerem Rozina z rodbinsko sago o družini Knap tematizira »slovensko dvajseto stoletje«, vanj pa vpleta številne dogodke iz dejanske zgodovine. Pester nabor raznovrstnih likov je postavljen na ozadje rudarskih revirjev v obdobju od maja 1900 do maja 2000, torej od vzpona rudnikov do njihovega zaprtja, osrednji junak pa se rodi ravno v času, ko se začne družinska hiša zaradi rudniških izkopavanj pogrezati. To je slepi Matija, ki ime dobi šele mesec dni kasneje pri krstu in se takrat še ne zaveda, da je pred njim stoletje razburljivega življenja.

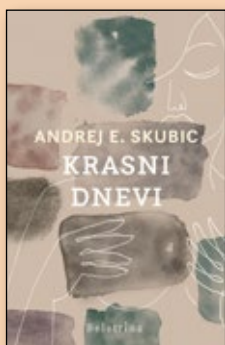

Mladinska knjiga,
2021, 277 str., 29,99 €

ERICA JOHNSON DEBELJAK; PREV.: ANDREJ E. SKUBIC

DEVICA, KRALJICA, VDOVA, PRASICA

Erica Johnson Debeljak se je na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja preselila v Slovenijo, se poročila s pesnikom, esejistom in profesorjem Alešem Debeljakom ter v tem času ustvarila unikatni knjižni opus pisateljice, ki sicer piše v angleščini, a jo Slovenci beremo neposredno v domačem jeziku. Pred nekaj več kot petimi leti smo tragično izgubili Aleša Debeljaka, Erica pa je o njem ter o lastnem doživljanju te velike izgube napisala občuteno knjigo. Zgodba te unikatne literarne avtobiografije poteka na dveh ravneh: na eni nas avtorica (v skoraj neposrednem prenosu) iskreno in neprizanesljivo seznanja s svojim in družinskim doživljanjem izgube dragega moža ter kasnejšimi dogodki, ki so jo spremljali, na drugi ravni pa v to pripoved umešča umetelno spisane eseje o položaju vdov skozi zgodovino in literaturo. Delo, ki je že zaznamovalo letošnje knjižno leto!

Beletrina,
2021, 436 str., 29 €

ANDREJ E. SKUBIC

KRASNI DNEVI

Dušan Šauta, ki se je preselil v dom za ostarele, ko mu je za demenco umrla žena, se ob obisku policistov zave, da se je njegova že odrasla hči Leja zapletla v nekaj strašnega. Ne pove jim ničesar, odtujeno uporniško hčer pa prične nemudoma iskati, kjer jo je izgubil – v opuščnem družinskem domu. Leja med skrivanjem pred policijo pripravlja dramaturško analizo Beckettove drame *O, krasni dnevi*, kar jo prisili, da se sooči z lastnimi preteklimi odločitvami. Roman pripoveduje večplastno zgodbo o hrepenenju po minulem, o pogrezanju v pesek, o izgubljanju tistega, kar mislimo, da je naše – družina, starši, otroci, dom, misli ... Vzporedno plete temo govora, preobilja in pomanjkanja besed, udarnih in zamolčanih besed, dokončne izgube zmožnosti ubesedenja misli ... Avtor je za svoj bogat opus že trikrat prejel kresnika, nagrado Prešernovega sklada in večernico.

BORIS KOLAR

POTOPIMO ISLANDIJO!

Boris Kolar je ekolog v Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano v Mariboru, obenem pa je tudi vse bolj produktiven literat, ki je bil s svojim prvencom *Iqball Hotel* nominiran tudi za kresnikovo nagrado. Po lanski kratkoprozorni zbirki *Trinajst* se letos vrača z izvirnim satiričnim romanom *Potopimo Islandijo*, ki ga je postavil na Nizozemsko. Zwarteburen je namreč (izmišljeno) mestece z občinsko upravo v Groningenskem okrožju in precej ekscentričnimi prebivalci, ki se jim je dolgo uspelo izmikati brutalnemu kolesju zgodovine, dokler do njih niso prišli popotresni sunki finančne krize ter polom, ki ga je pri prebivalcih Zwarteburena povzročilo tvegano vlaganje v zdaj bankrotirane islandske banke. Zwarteburenčani se tako odločijo »spremeniti zgodovino«, zato napnejo jadra in se odpravijo proti Islandiji, da bi jo iz maščevanja preprosto ... potopili.

GORAZD GARVAS

FEUER FREI

Feuer frei je vojaški izraz, ki pomeni »ogelj po lastni presoji«. Prvoosebna pripoved v obliki spominskih prebliskov bralca popelje v svet, v katerem deček Gorazd odrašča brez ljubezni v hladni družini, kjer se izmenjujeta molk in kričanje. V šoli je večkrat tarča posmehovanja in nadlegovanja. Vse to v njem povzroča občutke stiske, manjvrednosti in sovraštva, ki jih sprva usmerja vase. Uteho najde v glasbi, filmih in knjigah, povezanih z vojno in vojaško zgodovino. Tja se lahko umakne in izživi svoje fantazije, ki se po nastopu pubertete, sploh pa po srečanju s somišljeniki, stopnjujejo in postajajo vse nasilnejše, notranja potreba po tem, da se izrazijo, pa vse bolj nevzdržna. Pretresljiva in iskrena pripoved ne ponuja razlage in ne išče krivde, kar bralca prisili, da z glavnim likom sočustvuje in preizprašuje svoj odnos do tovrstnih družbenih deviacij.

TONE PERŠAK

AVTOŠTOP

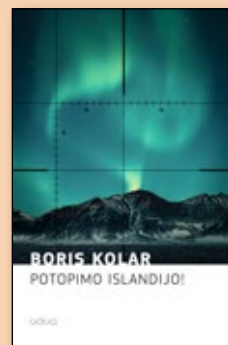
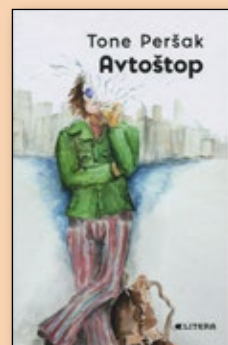
Malo več kot dve desetletji po drugi svetovni vojni se študent filozofije in primerjalne književnosti odpravi z avtoštopom na pot po Evropi. Rad bi okusil svobodo, videl, kako živijo drugje, spoznal mlade iz drugih držav, si ogledal tuja mesta, na Švedskem pa srečal režiserja Bergmana. Toda trdo prislužene denarja ima komaj kaj, dovolj le za kruh in mleko. Izkušen s potovanjem še manj. Popotni roman postopoma šiva krpanko srečan avtoštoparja z vozniki, policisti, mladimi sopotniki ... in pogovorov z njimi, dokler v drobnih prizorih ne zagledamo brueglovsko velike podobe Evrope v letu 1968 in v njej Jugoslavijo ter Slovenijo. Okvir zgodbi dajeta uvodno in zaključno poglavje, ki nakazujeta, kam je študent v vseh petdesetih letih »pripotoval«. Režiser, pisatelj, publicist, dramatik in teatrolog Tone Peršak je z romanom zaključil trilogijo o odraščanju.

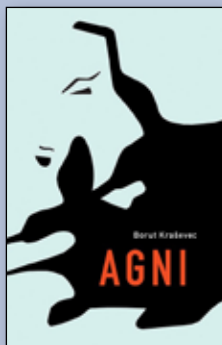
JASMIN B. FRELIH

PIKSLI

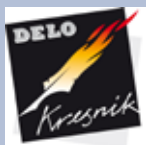
Roman niza krajše, rahlo povezane zgodbe likov, ki so izgubljeni vsak v svojem koščku kozmičnega dogajanja. Srečamo jih, ko se jim vsakdanost lomi na nesmiselne fragmente. Nič ni več trdnega, niti motivi dogajanja niti vloge, ki jih privzemajo – računalničar, najemnik stanovanja, odvisnik, mlada uslužbenka, bitcoinovski povzpetic ... Mimohodu likov, ki plešejo svojevrsten mrtvaški ples, življenje izginja pred nosom, medtem ko razpredanja njihove zavesti ne vodijo nikamor, vse je zastranitev na poti do cilja, ki ga ni mogoče ugledati. Roman sestavlja nepregledna množica mimobežnih podob; te so kot piksli, ki nosijo osnovne informacije in pustijo močan vtis, celotna slika dogajanja pa se nenehno izmika. Jasmin B. Frelih je prejemnik nagrade za najboljši prvenec (2013), nagrajenec Evropske unije za literaturo (2016) in prejemnik Rožančeve nagrade (2018).

Goga,
2021, 224 str., 24,90 €Cankarjeva založba,
2021, 197 str., 24,99 €Litera,
2021, 252 str., 24 €Beletrina,
2021, 366 str., 29 €

NAGRADA KRESNIK

LUD Šerpa,
2020, 174 str., 22 €

O NAGRADI

Kresnikovo nagrado (poimenovano po poganskem mitološkem bitju) od leta 1991 dalje podeljuje časnik Delo za najboljši slovenski roman preteklega leta.

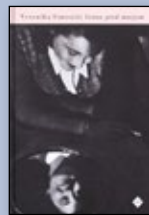
Kresnika za leto 2021 je prejel Borut Kraševac za roman Agni

Roman *Agni* Boruta Kraševca preizkuša naše ustaljene predstave o romanu, saj gre za hibridno besedilo, ki spaja elemente idilično-podeželskega, živalskega, ljubezenskega romana, srhljivke in parabole. Obenem preizkuša naše predstave o svetu in življenju, saj zoperstavlja različne perspektive: svet narave in živali ter človeški svet, mestno in podeželsko okolje, pogled odraslih in otrok, patriarhalne družbene vzorce z modernimi, primarno živalsko spolnost s civilizacijo, eros s tanatosom. *Agni* je drzen roman tudi po kompozicijski zasnovi, saj zgodbo podaja skozi različne pripovedovalce, ki imajo tudi različne vrednostne sodbe ...

iz obrazložitve komisije

Zmagovalci preteklih let:

- 2020 – Veronika Simoniti: *IVANA PRED MORJEM* (Cankarjeva založba)
- 2019 – Bronja Žakelj: *BELO SE PERE NA DEVETDESET* (Beletrina)
- 2018 – Drago Jančar: *IN LJUBEZEN TUDI* (Beletrina)
- 2017 – Goran Vojnović: *FIGA* (Beletrina)

Goga,
2021, 286 str., 24,90 €

ANDREJ BLATNIK

TRG OSVOBODITVE

Andrej Blatnik (1963), avtor mnogih knjig različnih leposlovnih in stvarnih žanrov, urednik in predavatelj, je v zadnji štiriletki objavil kar pet novih knjižnih del, lani (precej distopične) *Luknje*, letos poleti pa zelo pomenljiv in atraktivno spisan *Trg osvoboditve*, ki se začne 21. junija 1988 na velikem zborovanju v podporo četverici. V njem tematizira ključno obdobje osamosvajanja Slovenije, to pa počne dvotirno: po eni strani z razvojem ljubezenske zgodbe mlade para izpisuje svoj najnežnejši (ter morda tudi najbolj oseben) roman doslej, po drugi pa nam z domiselnimi vložki poskuša na sicer zadržan način pričarati nekatere ne nujno nostalgичne, a vseeno prepoznavne elemente, ki so v tedanjem, zdaj vse bolj pozabljenem času sestavljali skupno družbeno in kulturno podobo naše krajine. Reprezentativen primer slovenskega romanopisja ob trideseti obletnici Slovenije.

PETJA RIJAVEC

METER IN POL POMLADI

Poldrugi meter je razdalja, na katero smo se morali razmakniti, ko je udarila pandemija. Petja Rijavec, avtorica odmevnega (anti)romantičnega romana *Najini valovi* (ter pred tem *Piarovke* in *Milfe*), je v nove bivanjske okoliščine postavila nabor likov, ki bi lahko bili tudi prebivalci vašega bloka. Tu so zobozdravnik, ki mu karantena oteži srečevanja z ljubico, njegova žena učiteljica, ki jo zaprtje šol postavi pred nove izzive, in njun sin, ki raziskuje svojo spolno identiteto. Pa samohranilka, ki je postavljena pred nove preizkušnje, in upokojenski par, potisnjen v preizkušanje sodobnih komunikacijskih sredstev. Maske, delo in učenje od doma, drugačni pogoji nakupovanja živil so novi elementi, ki napenjajo dramaturgijo vsakega od junakov, njihove zgodbe pa se začnejo med seboj vse bolj prepletati. Roman, ki bi bil pred dvema letoma distopičen, zdaj zazveni kot šegavi realizem.

Miš,
2021, 308 str., 31,95 €

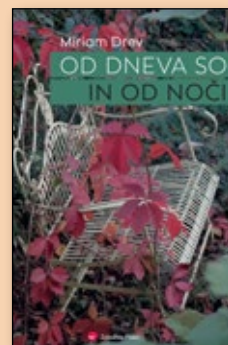

MIRIAM DREV

OD DNEVA SO IN OD NOČI

Pisma, ki si jih v sedanjosti pošiljata mati in že odrasli sin, sugestivno, prepričljivo in čustveno pripovedujejo zgodbe treh generacij družine. Razgrinjanje že skoraj sprhnelih pisem prejšnje generacije razkriva stare skrivnosti, ki jih je laže zaupati papirju, kot jih izreči najbližjim. Pojasnijo marsikaj, kar je ostalo nerazumljeno in zamolčano, kar še seva v sedanjost. Podedovana pisma iz preteklosti segajo v november leta 1945, ko so bile travme druge svetovne

vojne še sveže, končajo pa se, pomenljivo, 10. maja 1960. Iz besedila se luščijo žive, prepričljive podobe ljudi in pronicljive slike povojnih let, prebujanje hlastne želje po osebni svobodi in materialnih dobrinah, čudenje drugačnosti življenja v tujini in rastoča samozavest žensk. Miriam Drev, pesnica, pisateljica, kritičarka in prevajalka je avtorica petih pesniških zbirk in treh romanov.

Pivec,
2021, 264 str., 26,90 €

DRAGO JANČAR

TO NOČ SEM JO VIDEL

Če se ozremo po najbolj prodajanih domačih romanih za odrasle v zadnjih petnajstih letih, so na vrhu Vojnovičevi *Čefurji raus!*, *Belo se pere na devetdeset* Bronje Žakelj in *To noč sem jo videl* Draga Jančarja. Medtem ko sta prva dva romana na slovenskem literarnem nebu zasijala kot kometa, je Jančarjev roman, zasnovan na življenjski usodi zakoncev Hribar med drugo svetovno vojno, ki pa jo je Jančar literarno pregetel in izpovedal skozi spomine petih prvooseb-

nih subjektivnih pripovedovalcev, v prejšnjem desetletju postal primer knjige, ki se je ves čas dobro brala in prodajala, nikoli pa ni dosegla najvišjih mest na (mesečnih) lestvicah najbolj prodajanih knjig. Deset let po izidu (pri založbi Modrijan) je roman, ki je bil proglašen tudi za najboljši kresnikov roman v minulem desetletju, skoraj bolj živ kot ob svojem nastanku. Če ga še niste prebrali, je morda čas, da po njem posežete zdaj!

Beletrina,
2021, 235 str., 19 €

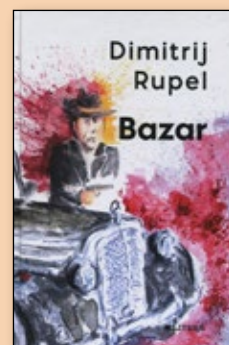

DIMITRIJ RUPEL

BAZAR

Dimitrij Rupel, pisatelj, politik in predavatelj, roman prične kot avtobiografski dnevniški zapis, po prvih poglavjih pa v sedanjost vmeša dogodke iz preteklosti in jih pomenljivo preslikava v drugačno realnost. Iz zgodbe, ki se dogaja sprva v kriptografsko zakamuflirani Jugoslaviji in nato Sloveniji, vznikajo prepoznavne osebnosti in zgodovinski ter politični dogodki, zasidrani v kolektivni spomin: povojni poboji, dachauski procesi, ideološka trenja akter-

jev jugoslovanske politike, študentske demonstracije leta '68, osamosvojitve, sprememba političnega sistema, migrantska kriza ... Z ironijo, ki drsi v grotesko, ostroumno izrisuje veliko fresko treh desetletij osamosvojitve. Vmes vpleta ljubezensko zgodbo z usodno lepoticco, ki postopoma izginja v kletki demence – ta ji briše spomin – kar lahko razumemo tudi kot aluzijo na domovino in našo prihodnost.

Litera,
2021, 302 str., 24,90 €

GORAN GLUVIĆ

POŽRI SE, ROBI

Glavić (1957) je slovenski književnik, dramatik in prevajalec ter avtor več kot tridesetih knjig za odrasle (nazadnje *Diktator* iz leta 2019) in mladino, zdaj pa se predstavlja s čisto svežim (tudi avtobiografsko podloženim) romanom *Požri se, Robi*. Tako je namreč ime glavnemu junaku romana, sicer novinarju, ki je bil sredi sedemdesetih let kot študent s svojo klapo večni upornik, podobno pa je z njim tudi nekaj desetletij kasneje (roman se dogaja v treh časovnih obdobjih,

1976, 1997 in 1998 ter 2014), ko se zdi, da kar noče odrasti. Medtem ko so kot mladeniči preganjali čas z ustanovitvijo glasbene skupine, ki je seveda igrala pank in se ukvarjala tudi s teatrom, imajo v zrelih letih druge prioritete, saj se vržejo celo v snovanje programa za svojo politično stranko. Še vedno pa jih povezuje veselje do igre, ki zaznamuje tako njihovo življenje kot odzivanje na našo družbeno stvarnost.

Mladinska knjiga,
2021, 166 str., 24,99 €

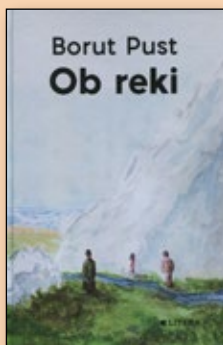
LEPOSLOVJE

Cankarjeva založba,
2021, 191 str., 24,99 €

MILAN DEKLEVA PET ZA KVARTET

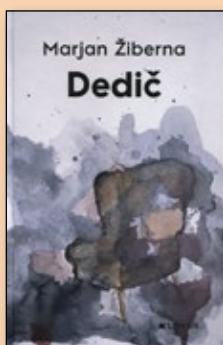
Roman se zgodi v enem samem dnevu, ko se kvartet štirih glasbenikov in njihovega menedžerja prebudi v tesnobnem pričakovanju pomembnega večernega koncerta v Slovenski filharmoniji. To je priložnost, da se izstrelijo naprej. Toda na ta dan dogodki nezadržno polzijo v kaos in absurd. Vsakdanje se čudno zakrivlja, drobne razpoke se razpirajo v brezna, ki požirajo zdravno pamet, v misli se vrivajo glasovi, razraščajo se zle slutnje, besede dobijo dvoumne pomene, povsod so vohuni, ljudje niso, kar so bili včeraj. Roman, prepojen s črnim humorjem, učinkom utripa metuljevih kril in teorijo kaosa, postopoma zazveni v glasbo, ki globoko prežema celotno besedilo. In kako je uspel večerni koncert? Bombastično! Milan Dekleva je dobitnik najpomembnejših literarnih nagrad za prozo, poezijo in esejistiko, med drugim tudi Prešernove nagrade za življenjsko delo.

Litera,
2021, 302 str., 24,90 €

BORUT PUST OB REKI

Ogrlica zgodb, ki jim je skupen prostor Posočja, niza fiktivna besedila, zasidrana v dogajanju prve svetovne vojne, nato preskoči v leto 1331, ko se je inkvizitor Clugio odpravil na križarski pohod nad Kobarid in potem v povojni čas. Borut Pust, novinar, pesnik, prevajalec in pisatelj, v zgodbah sugestivno, z močnim čustvenim nabojem izrisuje krute usode, občutja in osebnosti resničnih zgodovinskih akterjev – znanih in anonimnih. Zgodbe izostrijo zabrisano zgodovinsko dogajanje in ga srhljivo približajo, da začitimo jedko bolečino primorskih beguncev, brezup mož v klavnici soške fronte, strašen pritisk odgovornosti in hkrati neznosno lahkost odločitev generalov, samozatajevanje borcev za svobodo Primorske ... Zgodbe pripovedujejo o ranah na duši naroda in geniusu pokrajine; o dogodkih, ki jih ne bi smeli pozabiti, da bolje razumemo sedanjost.

Litera,
2021, 275 str., 24 €

MARJAN ŽIBERNA DEDIČ

»Šrink« je dober psihoterapevt, a je nezadovoljen, saj ima vse več klientov, zaradi katerih se počuti kot kanta za smeti. Njegovo veselje do dela se povrne, ko v terapijo sprejme starejšega moškega in mu ta pove o svojem strahu pred zelenimi vrečami. Z vsako uro terapije se nam razkrije delček tragične življenjske zgodbe Staneta Lavtižarja, s katero začne Šrink prepletati svojo lastno zgodbo. Oba povezuje odrešilna vloga, ki jo pripisujeta športu – Stane teku, Šrink pa kolesarjenju. Pacient s svojo iskreno izpovedjo spodbudi psihologa, ki je vedno zgolj poslušal, da se začne izpovedovati bralcem. Lik Staneta temelji na resnični življenjski zgodbi trenerja atletike, ki je navdahnul tudi pisca spremne besede Klemna Laha, v Šrinkovi ljubezni do kolesarstva pa prepoznamo avtobiografske elemente. Izvrstno branje nas kljub bolečini pusti polne zanosa in upanja.

O NAGRADAH

Prešernova nagrada se podeli ustvarjalci oziroma ustvarjalcu, ki je s svojimi vrhunskimi

umetniškimi dosežki v okviru svojega življenjskega opusa trajno obogatil slovensko kulturno zakladnico. **Nagrada Prešernovega sklada** pa ustvarjalci oziroma ustvarjalcu za vrhunske umetniške dosežke, ki so bili predstavljeni v zadnjih treh letih pred podelitvijo nagrad in pomenijo obogatitev slovenske kulturne zakladnice.

PREŠERNOVA NAGRADA IN NAGRADA PREŠERNOVEGA SKLADA

Najvišji priznanji, ki jih Republika Slovenija podeljuje za dosežke v umetnosti ter s tem vrednoti vrhunsko ustvarjalnost in postavlja merila zanjo, sta letos prejela tudi pisatelj Feri Lainšček in pesnik Brane Senegačnik.

Prešernovo nagrado leta 2021 je prejel pisatelj Feri Lainšček.

Nagrado Prešernovega sklada leta 2021 je prejel pesnik Brane Senegačnik za pesniško zbirko *Pogovori z nikomer*.

LOJZE KOVAČIČ

PET FRAGMENTOV

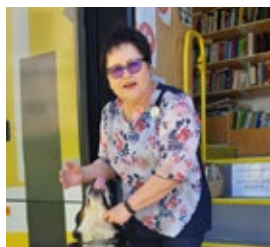
Roman *Pet fragmentov*, ki je prvič izšel pred štiridesetimi leti pri Cankarjevi založbi, je pomenil prelom z dotedanjim literarnim ustvarjanjem Lojzeta Kovačiča (1928–2004). Z njim je eminentni slovenski pisatelj začel uresničevati napoved, da bo začel pripovedovati o sebi. Preobrat je v naslednjem obdobju prinesel obsežen opus avtobiografskih romanov. Zdaj je ponovno izšel roman *Pet fragmentov* (v njem sta v resnici dva fragmenta). V prvem Kovačič

popisuje svoje življenje od ranega vstajanja do Ljubljane ter njenih arhitekturnih in družbenih značilnosti. V drugem je težišče na njegovih erotičnih doživetjih in osebah, s katerimi je bil v različnih razmerjih. Zavezanost pisanju o samem sebi je s Kovačičem dosegla vrh v slovenski književnosti, zdajšnji globalni trend avtofikcije pa kaže, kako pred časom je bil v svojem zrelem literarnem ustvarjanju.

Beletrina,

2021, 820 str., 34 €

KSENIJA TRS

KDO SE BOJI ČRNEGA MOŽA?

Iskrivo knjižničarko Ksenijo Trs je življenje težko preizkušalo. Marsikdo bi pod bremenom doživetega klonil ali pa izgubil voljo za nov korak. Toda ne Ksenija, v kateri že od rojstva domuje želja po preživetju in premagovanju izzivov. Življenje ji še zdaleč ni prizanašalo z njimi, a njena vedra prleška narava in ljubezen, ki si jo je znala poiskati – če je že ni dobivala od najbližjih – vsaj v otroški igri, med živalmi in v njej tako ljubih knjigah, sta jo vedno znova

potisnili naprej. Avtorica najprej povabi bralca na potovanje med utrinke iz otroštva, nato ga postopoma popelje v bridk(ej)šo odraslost, zaznamovano (tudi) s črnim možem in stoterimi bolečinami, kar izvrstno izriše že s pripovednim slogom, ki na nekaterih mestih reže do obisti. Odlična avtobiografija, prežeta z iskrenostjo, tudi duhovitostjo in predvsem z neverjetno življenjskostjo!

Pivec,

2021, 253 str., 24,90 €

SAMO RUGELJ

NA PREPIHU

V gorah si pogosto na prepihu, z njim pa mora marsikdo živeti tudi v dolini, saj je človek nenehno izpostavljen številnim zunanjim vplivom. V tem smislu naslov zadnje knjige Sama Ruglja (1966), založnika in avtorja stvarnih in leposlovnih knjig (denimo *Triglavske poti* in *Resnica ima tvoje oči*) dobro zadene vsebino. *Na prepihu* je namreč križanec med izpovedno prozo, hribovskim potopisom in popisom pandemične stvarnosti v obdobju med dvema karantenskima valoma poleti 2020 iz perspektive založnika, podjetnika, moža in očeta. Tudi zdaj, dobro leto kasneje, je knjiga še kako aktualna. V njej avtor na prepoznaven način preizprašuje svoj odnos do dela v zrelih letih in analizira negotove delovne pogoje, po drugi strani pa s hojo po slovenskih gorah izpolnjuje svoje sekundarne bivanjske cilje ter si tam skupaj z ženo, družino in prijatelji ustvarja intimno varovalno mrežo.

se ni zavedala, da bo stopila v novo dobo, v prostor in čas, ko bo glavno vlogo začel igrati virus. Tako smo priča intrigantni perspektivi: avtorica pride v Indijo na sprostitvev duha in pomiritev svojih notranjih stanj, nad njenimi mislimi pa vse bolj preteče kroži skrivnostna in vse bolj nevarna realnost. Knjiga o tem, kako so se pandemiji morale prilagoditi tudi pravadne indijske zdravilne tehnike.

Litera,

2021, 275 str., 19,90 €

BRINA SVIT

NE ŽELI SI LAHKE POTI

Izviren lonček burni reki literarnih popisovanj sprememb obdobja, ki ga je zaznamovala pandemija, je z avtobiografsko izpovedjo dodala tudi slovenska pisateljica Brina Svit, ki živi in ustvarja v Franciji. Ravno pred začetkom pandemije se je odpravila v Indijo do ajurvedskega centra, da bi si z vsestransko čistilno kuro pozdravila bolečine v hrbtu in si prenovila utrujenega duha. A ko so se za njenim hrbtom zaprla velika železna vrata starodavnega centra,

se ni zavedala, da bo stopila v novo dobo, v prostor in čas, ko bo glavno vlogo začel igrati virus. Tako smo priča intrigantni perspektivi: avtorica pride v Indijo na sprostitvev duha in pomiritev svojih notranjih stanj, nad njenimi mislimi pa vse bolj preteče kroži skrivnostna in vse bolj nevarna realnost. Knjiga o tem, kako so se pandemiji morale prilagoditi tudi pravadne indijske zdravilne tehnike.

Goga,

2021, 113 str., 24,90 €

NAGRADA KRITIŠKO SITO

LUD Literatura
2020, 113 str., 19 €

O NAGRADI

Kritičko sito je edina literarna nagrada, ki jo za najboljše literarno delo slovenskega avtorja v preteklem letu podeljujejo literarni kritiki.

Zmagovalci preteklih let:

- 2020 – Anja Golob: DA NE DA NE BO VEČ PRIŠLA ... (samozaložba)
- 2019 – Jernej Županič: MAMUTI (LUD Literatura)
- 2018 – Milan Jesih: MARŠAL (Beletrina)
- 2017 – Mojca Kumerdej: KRONOSOVA ŽETEV (Beletrina)

Kritičko sito 2021 je prejel Muanis Sinanović za zbirko poezije *Krhke karavane*

Na vrtu Vodnikove domačije so poleti podelili nagrado kritičko sito za najboljše literarno delo leta 2020. Na mreži kritičkega sita je po silovitem kritičkem pretresanju ostal pesnik Muanis Sinanović. Nagrado je prejel za pesniško zbirko *Krhke karavane* (založba LUD Literatura), ki je po presoji slovenskih literarnih kritikov najboljše literarno delo leta 2020.

Poleg nagrajenca so bili letos nominirani še: Tina Kozin s pesniško zbirko *Nebo pod vodo* (Založba Litera), Borut Kraševc z romanom *Agni* (založba LUD Šerpa), Lucija Stepančič z romanom *Naj me kdo zbudi* (Založba Goga) in Tone Škrjanec s pesniško zbirko *Nekaj o nas kot živalih* (založba LUD Šerpa).

Litera,
2021, 322 str., 26 €

KLEMEN PISK

MAMUTOVA OPOROKA

Avtor, ki bo naslednje leto dopolnil 40 let, sicer pesnik in prevajalec, nas v svojem prvencu preseneti z vsebinsko globino. Besedilo na platnici obljublja prvoosebno zgodbo o doktorju Žažlju, ki na kongresu na temo dvojine v Litvi rešuje svoje sedanje in nekdanje ljubezenske zagate, sledi dramatični zasuk, »pomembna novica, ki bo za doktorja usodna«. Toda ta preobrat še ni pravi preobrat, saj počasi spoznavamo zgodbo, povezanost preteklosti in sedanjosti. Vendar to ni ljubezenski roman. To je knjiga, ki razmišlja o normalnosti in preučuje smiselnost akademskega kroga, sistema, sveta: »Nisem doktor, ker nimam uradnega potrdila o doktoranturi. Toda zakaj bi človek moral imeti potrdilo, da je doktor? Povsod neka pravila. Pravila človeka zadušijo in uničijo.« Abstrakten roman z gramatičnimi zapleti ni lahko branje, je pa nepozabno popotovanje.

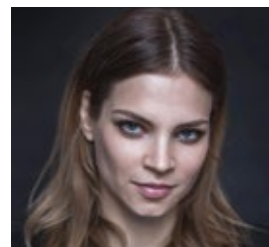

Beletrina,
2021, 201 str., 21 €

ANA MARWAN

ZABUBLJENA

Skozi zgodbo o pedantnem gospodu Ježu, za katero ne vemo, ali je izmišljena, resnična ali prikrojena, nas vodi pripovedovalka Rita. Ne vemo, kaj je namen njenega pisanja, saj se zdi, da ji je bilo naročeno, a od koga? Rita se počasi razkriva in postaja vedno bolj gostobesedna, gospoda Ježa pa uporablja kot sredstvo za svojo pripoved, ki jo ustvarja zaradi lastne svobode. Skrivnostna pripovedovalka nas zvito popelje skozi labirint, kjer morda preži Minotaver, morda pa so tam samo vrata v neznano. Drzen, nekonvencionalen roman se sicer ozira za postmodernističnimi postopki, a jih zasuka po svoje, pri tem pa pokaže tudi velik občutek za besedne igrarije, ironične bodice in predvsem pomensko razprtost. Roman je pretanjena študija odnosov in navad, želja in obžalovanj – vsega, kar nas dela ljudi. In ravno zato je tako hipnotičen. Druga knjiga Ane Marwan je njena prva napisana v slovenščini.

TONE PARTLIČ
LJUDJE Z OTOKA

Življenje na majhnem jadranskem Otoku (Iloviku) se zdi poletnemu obiskovalcu sončno in svobodno, odprto na širno morje. Otočane pa zapre za svoje kamnite ograde; v mrak za zaprte škure; v zimske nevihte in gluho samoto. Redki z Otoka odidejo po lastni volji, malokdo se vrne. Mnoge so v zadnjih dvesto letih vzele vojne, Amerika, Egipt in Italija – boj za golo preživetje. Zgodbe pripovedujejo o otočanih, malih ljudeh in tistih, ki nekoliko štrljo ven,

o učitelju, župniku, ženskah, ki se v osami zgarajo in postarajo, o okrutni prisili majhne skupnosti, ki odloča o usodi posameznika, o površinski prisotnosti turistov in vsem drugem, kar je avtor slišal, prebral in izbrskal iz kolektivnega spomina otočanov. Tone Partljič, nagrajenec Prešernovega sklada in Prešernov nagrajenec, prejemnik Levstikove, Glazerjeve in Grumove nagrade, je ustvaril zbirko brezčasnih novel o času, ki izginja.

JERNEJ DIRNBEK
TRAMP

Novi roman Jerneja Dirnbeka, glasbenika in avtorja besedil za skupino Mi2, ostaja zvest prepoznavnemu slogu, v katerem se dobra dramaturška izpeljava zgodbe meša z izbranim humorjem in parodiranimi (družbenimi) pobiliski. Metod in Zmago neke noči ob šanku ugotovita, da imata obilo skupnega: delo jima ne diši, sta pa zato toliko bolj odprta za hitre in bajne zasluzke, četudi niso najbolj legalni. Domislita se, da bi izpeljala ugrabitev. Najprej eno zgolj

za poskus, kasneje pa še ta pravo. Tako v Miklošičevem parku v Ljubljani neko noč ugrabita brezdomca Trampa. A njun sprva skrbno zastavljen načrt o vseh detajlih ugrabitve in poznejše odkupnine ubira na lepem povsem drugačno pot ... Branje, ki s svojim slogom in humorjem spominja na brezčasne Paasilline romane, navdušuje od prve do zadnje strani in poskrbi za obilico nalezljivega smeha!

JOŽE SNOJ
NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

Pripovednik, rōjen kronist, neutešeno žejen zgodb, ki jih pobira po poti življenja, je med platnice ujel živo, gosto tvarino, v kateri se vije tisoč in ena zgodba. Zapisal jih je, kot jih je slišal pri nabritem, radoživem čevljarčku Nacetu, ko je bil še deček in je Nace imel delavnico v pritličju njegove domače hiše. Sladko-grenke zgodbe pripovedujejo o spreminjajočih se časih, ki so krojili usodo ljudi od srede vojnih let do sedanjosti, nato o ljudeh iz črne

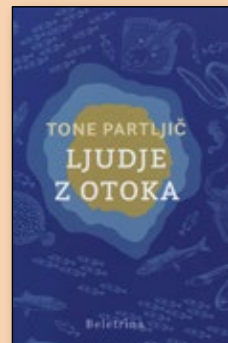
kronike in nazadnje o prijateljih, s katerimi se še krešejo nove zgodbe. Besedilo, bohotno posejano z bistrimi domislicami, satiričnimi bodicami, besednimi igrami, šaradami, verzi, krjavelskimi drobtinami, skoraj pozabljenimi rekli ..., je povezano v štiri zaokrožene zgodbe. Jože Snoj (1934–2021) je prejemnik največjih literarnih nagrad: Grumove, Rožančeve in Prešernove, pa tudi nagrade Prešernovega sklada.

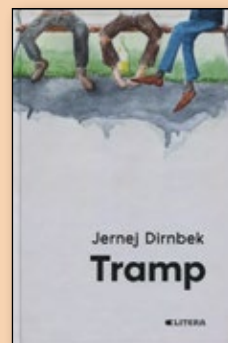
FRANJO H. NAJI
RINGLŠPIL

»... taj ringišpil u mojoj glavi, To ne zna nitko, samo ti ...« prepeva Balašević in s temi besedami se zaključí nova mojstrovina mariborskega avtorja, kardiologa po poklicu. Droge, seks, prijateljstvo, predvsem pa izjemno dobra glasba, katere besedila si avtor izposodi tudi za naslove poglavij, brutalno in iskreno pripovedujejo zgodbo mariborske mladine v času tranzicije. Ampak kot pove Grega, brat glavnega junaka Dejana: »Mali, poezija je bistvo ...

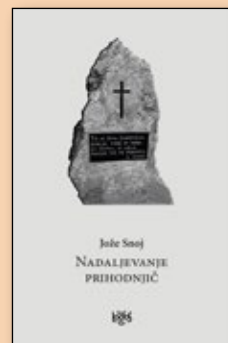
literatura ... ne muzika ...« Z bogatimi dialogi med liki, sinovi in hčera mi priseljencev iz različnih nekdanjih jugoslovanskih republik, poseže v vprašanje nacionalizma v tistem času, ko iz bratstva in edinosti nastajajo (nove) narodne identitete, ter preizprašuje odločitev za kapitalistično neodvisno Slovenijo. »In spoznaš, da je edini cilj odraščanja, da se na te luknje v duši hočeš nočeš navadiš.«

Beletrina,
2021, 493 str., 29 €

Litera,
2021, 187 str., 24 €

KUD Logos,
2021, 295 str., 22 €

Litera,
2021, 222 str., 24,90 €

LEPOSLOVJE

Goga,
2021, 233 str., 24,90 €

JEDRT L. MALEŽIČ NAPOL MORILKE

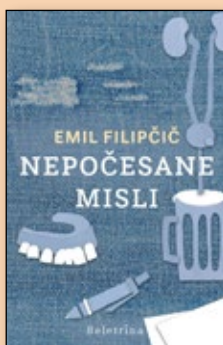
Roman pripoveduje o treh generacijah žensk – noni, mami in hčeri –, ki iz fašističnega Trsta zbežijo v Istro in od tam naprej v Maribor. Marina, ki se ne zmore rešiti materinih (klerikalnih) okovov, in njena hči Zorka, ki brez očeta odrašča v samoniklo upornico, sta zaznamovani z osebnimi in družbenimi okoliščinami begunstva. Tekoč, izvrstno napisan roman, postavljen v čas med obema vojnoma, deluje zrelo in sveže – aktualizira sodobno perečo tematiko begunstva, ki se odraža v iskanju lastne identitete in izgnanstvu zaradi osebnih ali katerih koli drugih okoliščin. Jedrt Lapuh Maležič, prevajalka in pisateljica, bralce brezkompromisno sili k razmišljanju in preizpraševanju odnosa do begunstva. Aktualen roman sodobne slovenske pisateljice se zaključuje takole: »Pojdi in poišči, ta mala, če moraš. Jaz nisem našla ne v zakonu ne v kozji štali ne v tuji dobroti, poišči še zame.«

Litera,
2021, 137 str., 22 €

LENART ZAJC ROBERTS

Pet kratkih zgodb o ljudeh, ki se znajdejo na prelomnici in se morajo soočiti z nezno neskladnostjo želja in resničnosti, povezuje lik Bartholomee Roberts – Bart, čudovite mulatke, ki s karizmo in norimi zgodbami o predniku, piratu Robertu iz 18. stoletja, navdušuje in omreži prav vse. Na glavo obrne neonacistično bajkersko beznico, saj se vanjo zaljubi rasistični Globočnik, postane muza sveže ločenega umetnika, deluje kot sprožilni moment za mladega anarhista ... Ironičen in družbenokritičen roman se izpolni v zadnji zgodbi, ki na presenetljiv način zveže preteklost in sedanjost, poruši zidove med resničnim in fiktivnim ter opominja na svobodo, ki jo uteleša Bart. »Nevarna« piratska simbolika njenega lika, ki prežema roman, je opisana nevsiljivo, a silovito, ob njeni nestalnosti in vihravosti pa z lahkoto opustimo misel na sidro in varen, dolgočasen pristan.

Beletrina,
2021, 263 str., 27 €

EMIL FILIPČIČ NEPEČESANE MISLI

Krckovo življenje je zelo razgibano: pogosto obiskuje zdravnike, z ženo strastno gleda vse mogoče televizijske oddaje, dobiva se na partijah tenisa, modruje o tem in onem, za nameček pa že dvanajsti dan praznuje svoj devetinšestdeseti rojstni dan. Nekje vmes Filipčič jasno pove, da je Krcko pravzaprav on sam in da ga izstopanje iz tretjeosebnega v prvoosebnega junaka občasno navdaja s šizofrenimi občutki. S tem še dodatno poruši meje med realnostjo in fantazijo, ampak, čakajte – če si sposodimo kar Filipčičevo modrovanje: Kaj pa je potem fantazija? Bralec odgovora na to vprašanje niti ne išče, ker v resnici vse od začetka uživa v potepu po Filipčičevem svetu tisočerih misli. Te potujejo med preteklostjo in sedanjostjo, požlahtnjene z njegovim prepoznavnim slogom in vrhunskim humorjem. Iz (avto)biografskega zapisa žari življenje v vsej lepoti, kakršno zmore (le) Filipčič videti tudi v najmanjših stvareh.

Seznam predlogov za Sovretovo nagrado je letos obsegal kar osemnajst del. V ožji izbor so se uvrstile tri nominirance:

SOVRETOVA NAGRADA

O NAGRADI

Društvo slovenskih književnih prevajalcev vsako leto podeli Sovretovo nagrado, priznanje za posebno uspele prevode leposlovnih besedil iz tujih jezikov v slovenščino.

STANA ANŽELJ
za roman LAKOTA
Jamala Ouariachija

AMALIJA MAČEK
za roman MOJE LETO V
NIKOGARŠNJEM ZALIVU
Petra Handkeja

MARJANCA MIHELIČ
za prozno zbirko SVET
GRE NAPREJ Lászla
Krasznahorkajja

Zmagovalci preteklih let

2020 – Aleksandra Rekar za: Miljenko Jergović **RODBINA** (Sanje)

2019 – Breda Biščak za: John Williams **AVGUST** (Mladinska knjiga) in **Tatjana Jamnik** za: Jan Némec **ZGODOVINA SVETLOBE** (KUD Police Dubove)

2018 – Uroš Kalčič za: Donna Tartt **SKRIVNA ZGODOVINA** in LIŠČEK (Cankarjeva založba)

2017 – Saša Jerele za: Marguerite Yourcenar **SPLET VEČNOSTI** (Beletrina) in **Urša Zabukovec** za: Tatjana Tolstoj **MJAUSK** (Društvo slovenskih pisateljev)

TANJA TUMA
BRODNÍK

Tanja Tuma, dolgoletna založnica, ki se je kasneje posvetila pisateljstvu (denimo roman *Češnje, bele in rdeče*) ter pred časom postala tudi predsednica slovenskega centra PEN je več kot primerna za roman, literarno biografijo znamenitega slovenskega knjižnega založnika Lavoslava Schwentnerja (1865–1952), ki je v obdobju čisto ob koncu 19. stoletja in na začetku 20. stoletja slovenskim knjigam vdihnil sodobnega duha. Bil je založnik moderne, najbolj znano je njegovo sodelovanje s Cankarjem, to pa je tudi (fikcijsko) izhodišče tega ambicioznega romana: Schwentner v Kranjski Gori obišče Cankarja, ki ga gosti odvetnik in planinec Henrik Tuma, še en njun znameniti sodobnik. Do hipotetičnega srečanja in druženja pride na ozadju takratnih družbenih razmer, Tanja Tuma pa v zgodbo, ki kasneje sledi ključnim poglavjem Schwentnerjevega življenja, vplete tudi vprašanje ženskih pravic.

ZLATKA RAKOVEC-FELSER
MATI KRALJEV

Avtorica romana Zlatka Rakovec-Felser je upokojena univerzitetna profesorica, avtorica številnih znanstvenih monografij, *Mati kraljev* pa je njen tretji roman. Tematika celjskih grofov že dolgo vznemirja zgodovinarje, umetnike in tudi laike – okoli njihove rodbine se še vedno spletajo tako na pol fiktivne zgodbe kot tudi zgodovinska dejstva, ki jih odkrivajo še v novejšem času. Elizabeta, vnukinja Barbare Celjske, ni bila zelena nevesta, saj ni bila pretirano lepa, a je kljub vsemu vstopila v dogovorjeni zakon s poljskim kraljem Kazimirjem IV. Jagelonskim – v zakonu se jima je rodilo kar trinajst otrok. V zgodovinskem romanu avtorica, ki je tudi psihologinja in psihoterapevtka, pušča svoj pečat, saj se dogajanje veže predvsem na odnose med osebami, seveda pa so dobro razvidni tudi zgodovinski kontekst in družbene razmere takratnega časa.

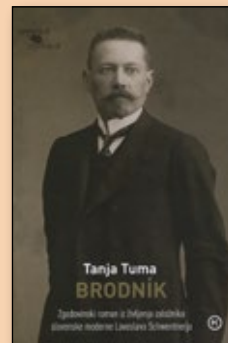
IVAN SIVEC
LJUBIL SEM SLOVENSKI NAROD

Na pobudo družbenega aktivista in domoljuba Vilija Kovačiča je pri založbi Družina nastala nova zbirka *Slovenski narodni buditelji*. Prva je v zbirki izšla knjiga *Ljubil sem slovenski narod* Ivana Sivca, s podnaslovom *Črtice o zavednem primorskem duhovniku Virgilu Ščeku*. V knjigi ni zbranih samo štiriindvajset domišljenih črtic, temveč tudi bogato slikovno in dokumentarno gradivo o velikem Primorcu, ki je preživel tri totalitarne sisteme in velja za enega bolj zaslužnih, da se je Primorska vrnila k matični domovini. Janko Kos je o knjigi zapisal: »Delo se po Bevkovem *Kaplanu Martinu Čedermacu* uvršča med redka nova dela o primorski duhovščini, ki je z velikim pogumom in odgovornostjo ohranjala slovenstvo v času italijanske okupacije in pod Mussolinijevim fašizmom.« Pisatelj Boris Pahor, ki ga je poznal osebno, pa je vzkljnil: »To je eden največjih tržaških Slovencev!«.

JURE GODLER
VOHUN, KI ME JE OKUŽIL

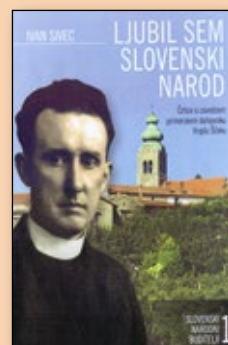
Jure Godler (1984) je tisti talentirani televizijski voditelj in skladatelj, ki se je zdaj lotil še pisanja vohunskih kriminalk s humornim nadihom, z njimi pa skuša v tovrstni domači žanrski knjižni produkciji utreti novo smer. Po lanski prvi knjigi iz serije z naslovom *Casino Banale*, v kateri je uvedel par virtuoznih, inteligentnih, včasih pa tudi nerodnih agentov, Slovenca Filipa Novaka in Britanca Spencerja S. Spencerja, se je letos, ravno ob novi bondomaniji vrnil z nadaljevanjem *Vohun, ki me je okužil* (ne polistajte do konca knjige!). Godler ne skriva ambicije, da bi ustvaril slovensko bondiado, v kateri buhti od skrivnostnih umorov, eksotičnih lokacij, prelepih vohunk in globalnih konspiracij, kar vse skupaj premeša s prepoznavnim in zabavnim koktajlom šegavih pripomb, ki jih v malce drugačni preobleki lahko spremljamo tudi na Planet TV. Nadaljevanje sledi!

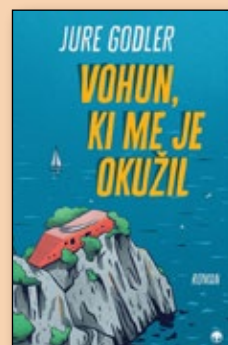
Mladinska knjiga,
2021, 479 str., 32,99 €

Celjska Mohorjeva družba,
2021, 292 str., 29 €

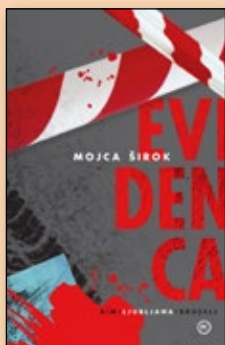

Družina,
2021, 224 str., 29,90 €

Primus,
2021, 298 str., 24 €

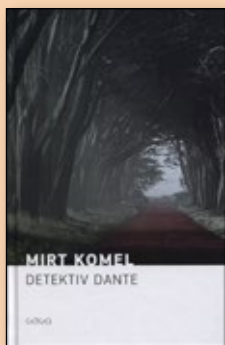
LEPOSLOVJE

Mladinska knjiga,
2021, 363 str., 27,99 €

MOJCA ŠIROK **EVIDENCA**

Mojca Širok je *Pogodbo*, prvo kriminalko iz trilogije, postavila v Rim, drugi roman *Evidenca* pa v Ljubljano. Zgodbo politične srhljivke je prepletla z različnimi elementi, od katerih so nekateri znani iz polpretekle kriminalne zgodovine na naših tleh. Z dinamičnim pripovednim slogom, v katerem med seboj vzporeja različne pripovedi, te pa potem učinkovito poveže, tako izhaja iz štirikotnika, ki ga sestavljajo brutalna italijanska mafija, neučinkovita policija, propulzivni novinarji in skorumpirana politika. Temu doda še nekdanje uslužbence državne varnosti, še vedno nevarne veterane, ki se lahko po potrebi vključijo v dogajanje in počistijo okostnjake iz omar ali pa poskrbijo za kakšno novo žrtev. Vse se začne, ko v zaspani ljubljanski soseski, nedaleč od predsedniške palače, policija v avtu pred garažo najde truplo, kar sproži dogajanje in prebudi že skoraj zaspale duhove iz preteklosti.

Goga,
2021, 334 str., 27,90 €

MIRT KOMEL **DETEKTIV DANTE**

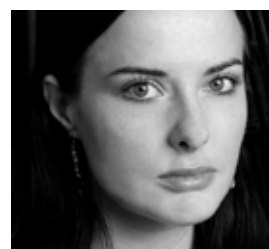
Odljudni višji detektiv Erik Tlomm skriva svoje metode dela, zaradi katerih mu uspe razrešiti najbolj zapletene primere. Zato mu šef dodeli za partnerja detektiva Harija Izmaila. V nasprotju z gostobesednim, empatičnim in nekoliko preprostim Harijem je Tlomm čudak, ki se zanima za lingvistiko, sociolingvistiko, filozofijo in koncepte psihoanalize. Citira Danteja in Biblijo, posluša Chopina. Premišljuje v tišini, povezuje navzkrižna dejstva, nato z drznimi sklepi in neusmiljenim stampeedom zasliševanja prisili osumljence, da priznajo resnico. Slovenski Sherlock in Watson sta umeščena v okolje Nove Gorice. Filozof in pisatelj Mirt Komel je kriminalko, ki je predzgodba uspešnice *Medsočje* (Goga, 2018), obarval z vonji, podobami in niansirano govoricu, da bi izrisal tweenpeaksovsko srhljivo sliko vzporednega sveta demonov zla ...

Beletrina,
2021, 397 str., 27 €

IRENA SVETEK **RDEČA KAPICA**

V parku sredi mirnega ljubljanskega predela Kodeljevo naključni sprehajalec odkrije umorjeno najstnico, ogrnjeno v rdeč plašč. Na kraj zločina takoj prihiti policija in vročično raziskovalno delo za okrožnega državnega tožilca Mia Aurellija, ki slovi po svoji brezkompromisnosti in pikolovski natančnosti, se lahko začne. A bolj kot Aurelli raziskuje umor najstnice, bolj se zdi, da tava v temi. Da je zgodba še bolj zapletena in navidezno nerešljiva, pisateljica Irena Svetek vanjo spretno vtke nekaj drugih likov, za katere se šele ob razpletanju zamotanega klobčiča razodene, kako zelo so prepleteni z usodo umorjene najstnice. Izvrsten in izbrušen kriminalni roman, prav zaradi odlične psihološke zasnove protagonistov in celotnega dogajanja, ponuja bralcu napeto branje vse do zadnjega stavka. Delo, ki se zlahka kosa z najprestižnejšimi imeni svetovno znanih psiholoških kriminalk! Nadaljevanje sledi.

Primus
2021, 256 str., 24 €

JAKOB KONDA **SKRIVNOST SRŽI**

Jakob Konda, profesor angleščine in ljubitelj vsega domišljjskega, je za knjižni prvenec snov črpal iz slovenske mitologije. Fantazijski roman, ki po slogu zelo spominja na mehkobno Tolkienovo pisanje in pletenje povesti, nas popelje v Šajerski podobno Sončno deželo (tamkajšnja plemena in prebivalci nosijo slovenska predkrščanska imena), ki preide pod oblast treh Rdečih čarodejev. Njihovi nameni so neznani, toda ko je vojščak Ganej priča zlohotni prevari, zapriseže maščevanje. S prijateljem iz otroštva, nekoliko hobitskim Jaroslavom, se znajdetata na življenjski avanturi, na kateri srečata slikovite like in obiščeta vznemirljive kraje. Naleteli bomo na zlatoroge, komaj ušli zapeljivi rusalki, se pogovarjali s Kurentom in spoznali, kako sta božanstvi Pomladnik in Morena ustvarila letne čase. Nadaljevanje z naslovom *Padec magije* je že na voljo.

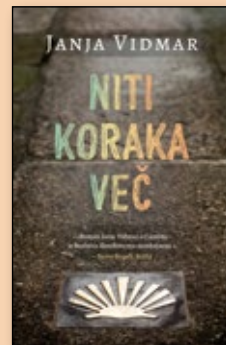

JANJA VIDMAR

NITI KORAKA VEČ

Svoj najnovejši roman je priljubljena slovenska pisateljica Janja Vidmar tokrat zasnovala z nadihom potopisa, saj se večinoma dogaja na delno prehojenem Caminu Frances, eni najbolj znanih romarskih poti na svetu. Alenka, prvoosebna pripovedovalka, je ženska srednjih let, ki jo je v mladosti zaznamovala smrt ljubljenega osebe, zaradi česar je namesto življenja izbrala spomine, na Camino pa se odpravi na pobudo in namesto hudo bolne sestre Damjane.

To pomenljivo pot naj bi namreč prehodila v njenem imenu, ker sestra tega več ne zmore. Po skoraj treh desetletjih mora tako sama od doma in za priprave na romanje ima komaj kaj časa. Alenkin strah pred življenjem zahteva neizprosno vpogled vase in šele naključno srečanje s Švedom Rogerjem ter njegova strast do življenja ji pomagata pri soočenju in preseganju starih vzorcev. Roman, ki bo dobil tudi nadaljevanje!

UMco,
2021, 329 str., 24,90 €

GORAN VOJNOVIĆ

DORĐIĆ SE VRAČA

Goran Vojnović je v času od svojega leposlovnega prvenca *Čefurji raus!* postal eden naših najbolj prepoznavnih in nagrajevanih kulturnih ustvarjalcev (dobil je tri kresnike in nagrado Prešernovega sklada), po njegovih romanih tudi snemajo filme in uprizarjajo gledališke drame. Njegov *Dordić se vrača* je tematsko (in jezikovno) nadaljevanje *Čefurjev raus!* iz leta 2008, dogajanje pa je postavljeno v tisto naelektreno vzdušje konec poletja 2017, ko je Slovenija

igrala na evropskem košarkarskem prvenstvu. V Slovenijo se je po desetih letih življenja v Bosni vrnil Marko Đorđić, ki je presenečen tako nad tem, kako poteka prvenstvo, kot tudi nad tem, kako se je v tem času spremenila slovenska družbena stvarnost. Roman analizira, kako se je v zadnjih desetih letih balkanski svet (in s tem tudi Slovenija) vrnil k nekaterim zablodam, za katere se je zdelo, da smo jih preživeli.

Beletrina,
2021, 284 str., 27 €

URŠKA KLAKOČAR ZUPANČIČ

GRETIN GREH

Pretresljiv, čustveno napet zgodovinski roman s številnimi potrjenimi dejstvi, umeščen v 17. stoletje v slovenske kraje, je poklon močnim ženskam. Greta je mlada vdova, čedna, bistra in neobičajno izobrazena za svoj spol in stan. Odkar ji je srce strla smrt sinka, pomaga rojevati drugim ženskam. Podpira jo oče, ki jo jemlje s seboj na najbolj zaupne opravke, na primer, da mu pomaga skriti luteranske knjige iz knjižnice sevniškega barona Moscona,

preden pride inkvizitorska komisija. Toda zveze z grajskimi, še posebno če se s kom od njih zbližaj v ljubezni, in babištvo so smrtno nevarni. Obtožbe, da je bil ljubimec začaran ali da je novorojenček umrl zaradi obrednih besed, zapahnejo vrata mučilnice in prižigajo grmade. Avtorica, sodnica in magistrica pravne zgodovine, je s prvencem vzbudila zanimanje ljubiteljev beletristike.

Primus,
2021, 513 str., 27 €

BOGDAN NOVAK

SREDI ŽIVLJENJA SMO S SMRTJO OBDANI

Bogdan Novak je napisal več kot 80 knjig. Mlajši ga najbolj poznajo po seriji *Zvesti prijatelji*, starejši pa po zgodovinski prozi, kot je dvanajstdelna družinska saga *Lipa zelenela je*, kamor se uvršča pričujoče delo. V njem avtor nazorno opisuje življenje na Ptujju v začetku petnajstega stoletja, ko so imeli posvetno oblast fevdalci, verska pa je bila v rokah Rimskokatoliške cerkve. Znanje takratnega sveta je bilo prežeto z vraževerjem in vero v čarovništvo. Zgodba

sledi vrtnarjevemu sinu Rafku, ki ga v zahvalo za pomoč pri čudežni ozdravitvi Bernardke, sestre gospoda Ptujškega, pošljejo k minoritskim patrom, da ga izučijo za novica in nato pošljejo na Dunaj, kjer se bo izsolal za duhovnika. Menihi ga vpeljujejo v samostansko življenje, ki pa ni vedno krepostno in brez greha. Pisanje je tekoče in hitro berljivo, zgodba dinamična, zgodovinsko ozadje pa zanimivo za vse generacije.

Didakta,
2021, 437 str., 34,99 €

LEPOSLOVJE

Litera,
2021, 173 str., 24,90 €

ŠTEFAN KARDOŠ, JOŽICA ATELŠEK **PLASTENJE S(R)AMOT**

Gospod K. dobi pismo svoje nekdanje dijakinje Simone, ki se poklicno ukvarja z gluhoslepimi ljudmi. V njem mu namigne, da si zelo želi, da bi kot ugledni pisatelj v katerem od svojih del vsaj kot stranski lik upodobil gluhoslepo osebo. Pismo pisatelja zelo vznemiri, zato se s Simono kmalu srečata. Odpele ga k eni od svojih varovank Ici, ki si že od nekdaj želi napisati roman. Med obiski gospe Ice, o kateri gospod K. ob pomoči prijatelja Doda posname tudi dokumentarni film, privrejo na dan skrivnosti obeh protagonistov. Pomembno vlogo odigra tudi Simona in njena izkušnja s hipnoterapijo ... Magično branje nastalo v soavtorstvu plast za plastjo odstira pogled v globine posameznikove notranjosti in obenem razodeva njegovo vpetost v usodnost toka življenja, ki nas s svojimi neverjetnimi potmi lahko združuje (ali pa tudi razdružuje) bolj, kot si sploh mislimo ali želimo.

Buča in Amanart,
2021, 272 str., 24,90 €

MAJA GAL ŠTROMAR **7 KG DO SREČE 2**

Glavna junakinja, igralka Mara, ki so jo bralci spoznali že v prvem delu, je tudi zdaj, na pragu petdesetega rojstnega dne, (pre)obremenjena z zunanjim videzom, ki jo po njenem nenehno odvrča od zelenih gledaliških vlog. A odvečni kilogrami so zgolj navidezen, površinski oklep, za katerim bolj ali manj uspešno skriva svoje resnične težave. Ko ima naposled dovolj slabih odnosov, pa najsi gre za zasebne ali poslovne, in ko se preneha ukvarjati s kilogrami in, nasprotno, raje prisluhne vedno bolj glasnemu brbotanju v svoji duši, se v njej nekaj prelomi, in zgodijo se odločilni premiki ... Vsestranska umetnica Maja Gal Štromar je izpilila potek zgodbe, tako da ta še zdaleč ne izzveni trivialno. Nasprotno, junakinjini (notranji) boji so boji slehernika, ki si sredi zrelih let upa napraviti obračun s sabo in svojim življenjem! Zelo berljiva zgodba z izbrušenimi liki.

Pivec,
2021, 128 str., 19,95 €

HANS KASPAR **FINALE**

Športna satira v parodičnem duhu tematizira logiko in dikcijo teorije zarote ter s tem nastavlja ogledalo času, v katerem živimo. Izhajajoč iz premise, da je evropsko prvenstvo v nogometu 2020 dejansko potekalo, spomin nanj pa je bil izbrisan s 5G tehnologijo, se avtor (skrit za psevdonomom), montypythonsko loteva problematike čredne miselnosti in prepričanja, da je s pomočjo manipulacije mogoče vse. Nogomet je šport, katerega priljubljenosti ne presega noben drug, zato služi »gospodarjem sveta« kot poligon za preizkušanje reakcij družbe. Razmislek, kako zlahka in brez upora sprejmemo socialno izolacijo, v katero nas je pahnila epidemija koronavirusa, pelje v zavedanje, da se distopične ideje o prihodnosti družbe, v kateri je posameznik le figura na šahovnici, dogajajo pred našimi očmi. Analiza sedanjosti, ki nam prepušča sodbo o prihodnosti, dokler še imamo občutek, da odločamo sami zase.

JANI VIRK **JAKA IN VANE**

Slovenski pisatelj, publicist in urednik Jani Virk (1962) ima za seboj že lepo število nominiranih in nagrajenih romanov, vendar je v svojem zadnjem romanu *Jaka in Vane*, v katerem preplete brbotajoča osemdeseta leta prejšnjega stoletja, iskanje ljubezni in izkušnjo služenja vojaškega roka, v eni najboljših pripovednih kondicij doslej. Virk (tudi z avtobiografskim nadihom, čeprav ne gre za avtobiografsko delo) tematizira čas, ko se je pospešeno odvijala entropija Jugoslavije in se je v Sloveniji širil prostor svobode, z njo pa tudi ideje in energije, ki so na začetku devetdesetih let botrovale nastanku samostojne države. V ta milje avtor postavi dva prijatelja s prepletajočima se življenjskima zgodbama, v katerih prenikata ljubezen in bolj ali manj uspešno iskanje smisla, ki se nenehno izmika, oba glavna protagonista pa v varni razdalji potujeta za njim.

Beletrina,
2021, 316 str., 27 €

DORA KAŠTRUN
ŽABCI

Žabci so od ene pa do nekaj strani dolgi stripovski skeči, humorni in anekdotični prebliski, družbeno angažirani komentarji in besedno-grafični dovtipi, ki jih je ustvarila Dora Kaštrun (1994), diplomirana oblikovalka vizualnih komunikacij. Avtorica k ilustraciji pristopa vsakič na drugačen način, saj je zanj najpomembnejše, da se slog prilagaja vsebini. To se odraža tudi v Žabcih, precizno izbranih in v preprostem slogu zrisanih protagonistih, dveh

žabah, ki že kot dvoživki asociirata svojo fluidnost, razmišljata s svojo glavo ter utelešata odpor do tega, da bi življenje jemali preresno. Žabi najdeta luknjo v tleh tam, kjer je za druge, denimo Pingvina Marka, le temni madež, vse počneta v dvoje in na izviren način, s tem pa predstavljata izvorno slovensko verzijo hrvaškega ilustriranega dalmatinskega para *Unadva*.

IZAR LUNAČEK
LAHKO NOČ, SINE

Obstaja obdobje v življenju vsakega knjižnega ustvarjalca, ko pomisli, da bi se začel ukvarjati tudi s pisanjem zgodb za otroke – ko ima sam majhne otroke. Eni o tem razmišljajo, drugi to tudi storijo in začnejo pisati zanje, Izar Lunaček, doktor filozofije, ilustrator in popularizator stripa, pa je stopil še korak dlje in pravljice, ki jih je zvečer (ali pa tudi kdaj sredi dneva) pripovedoval svojemu sinu Tarasu, upodobil v šaljivo zastavljeni zbirki sedmih pravljic (v kateri se s sinom ponekod pojavi tudi sam). Tu so ježki, ki skušajo splezati do sonca, kar prepreči dobra luna, pa ptič Herman, ki na trnek ulovi tavajočo ladjo duhov brez kapitana, sedem kozličkov, ki znajo tako strašno lepo igrati na violine, da jih to varuje celo pred volkom, itn. Knjiga, ki jo lahko starši s pridom uporabijo kot branje svojim otrokom za lahko noč.

Obstaja obdobje v življenju vsakega knjižnega ustvarjalca, ko pomisli, da bi se začel ukvarjati tudi s pisanjem zgodb za otroke – ko ima sam majhne otroke. Eni o tem razmišljajo, drugi to tudi storijo in začnejo pisati zanje, Izar Lunaček, doktor filozofije, ilustrator in popularizator stripa, pa je stopil še korak dlje in pravljice, ki jih je zvečer (ali pa tudi kdaj sredi dneva) pripovedoval svojemu sinu Tarasu, upodobil v šaljivo zastavljeni zbirki sedmih pravljic (v kateri se s sinom ponekod pojavi tudi sam). Tu so ježki, ki skušajo splezati do sonca, kar prepreči dobra luna, pa ptič Herman, ki na trnek ulovi tavajočo ladjo duhov brez kapitana, sedem kozličkov, ki znajo tako strašno lepo igrati na violine, da jih to varuje celo pred volkom, itn. Knjiga, ki jo lahko starši s pridom uporabijo kot branje svojim otrokom za lahko noč.

VigeVageKnjige,
2021, 119 str., 20 €

Zavod Stripolis,
2021, 75 str., 20 €

ŠEST DOMAČIH AVTORJEV NA LESTVICI DESETIH

NAJBOLJE PRODAJANIH KNJIG: LEPOSLOVJE IN PUBLICISTIKA

V SEPTEMBRU 2021 V KNJIGARNAH MLADINSKE KNJIGE IN NA EMKA.SI

1. ČLOVEŠKO TELO

Bill Bryson,
Mladinska knjiga

2. KAJ HOČE ŽENSKA

Irena Štaudohar, UMco

3. TO NOČ SEM JO VIDEL

Drago Jančar,
Beletrina

4. KURJI PASTIR

Feri Lainšček,
Beletrina

5. ZLAGANO ŽIVLJENJE ODRASLIH

Elena Ferrante,
Cankarjeva založba

6. EVIDENCA

Mojca Širok,
Mladinska knjiga

7. VIRUS

Tadej Golob, Goga

8. ZGODOVINA GOLEGA OTOKA

Martin Previšič,
Mladinska knjiga

9. ĐORĐIĆ SE VRAČA

Goran Vojnovič,
Beletrina

10. NORMALNI LJUDJE

Sally Rooney,
Mladinska knjiga

NAGRADA NOVO MESTO

LUD Šerpa,
2020, 192 str., 20 €

O NAGRADI

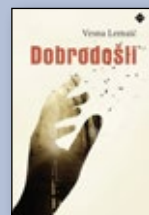
Festival kratke zgodbe Novo mesto short vsako leto podeli nagrado novo mesto za najboljšo zbirko kratke proze preteklega leta.

Nagrado novo mesto za leto 2021 je prejel Carlos Pascual za zbirko *Nezakonita melanholija*

Nagrado za najboljšo zbirko kratke proze so letos podelili Carlosu Pascualu za knjigo *Nezakonita melanholija*, ki je izšla pri LUD Šerpa. Žirija je zapisala, da »kratkoprozno zbirko zaznamuje večš pripovedni slog«. Kot piše v utemeljitvi, deli avtobiografske pripovedi, ki prečijo različna obdobja od mladosti do odrasle dobe in različna območja od Mehike do Slovenije, se po postopku literarne montaže prepletajo z zgodovinskimi in geografskimi ekskurzi, življenjepisi drugih umetnic in umetnikov ter umetnostno refleksijo, zgodbe vsebujejo prvine polliterarnih diskurzov, novinarstva, esejistike, memoarov, mestoma se bližajo tudi gonzu. S slavnostno podelitvijo nagrade se je zaokrožil že peti festival kratke zgodbe Novo mesto short v organizaciji založbe Goga.

Zmagovalci preteklih let:
2020 – Sergej Curanović: PLAVALEC (Cankarjeva založba)
2019 – Vesna Lemaic: DOBRODOŠLI (Cankarjeva založba)
2018 – Eva Markun: MENAŽERIJA (JSKD)
2017 – Suzana Tratnik: NOBEN GLAS (Beletrina)

Cankarjeva založba,
2021, 184 str., 24,99 €

MANKA KREMENŠEK KRIŽMAN TUJCI

Enaindvajset kratkih zgodb odpira široko pahljačo odtenkov tujstva: fizično tujstvo – begunstvo, gastarbajterstvo, izruvanost, nesprejetost – pa tudi čustveno tujstvo in odtujevanje. Pripoveduje o odnosih med starši in najstniškimi otroki, med ostarelimi starši in odraslimi otroki, med partnerjema, ki izgubljata drug drugega in se spet iščeta, med sodelavci, sosedi, prijatelji, sošolci in popolnimi tujci. Pronicljivo plasti čustvena stanja, izmenjuje svetlobo in senco. Z izgovorjenim, še bolj pa z zamolki, ustvarja tesnobno napetost, a tudi upanje, da bosta tujstvo in odtujenost presežena, če bo izgovorjena beseda, če bo storjen korak, ki bo zgradil most. Če ga je še mogoče zgraditi. Manka Kremenšek Križman je avtorica mladinskega romana, ki je bil nominiran za nagrado modra ptica (na izid še čakamo), več zgodb iz te knjige pa je bilo nagrajenih na natečajih za kratke zgodbe.

LUD Literatura,
2021, 106 str., 19 €

TEJA MOČNIK KAMNI Z MARSA

Devet kratkih zgodb bralca nemudoma prestavi v devet svetov, ki jih avtorica naslika s hitrimi, odločnimi potezami. Znajdemo se sredi brnenja visoke napetosti med parom ljubimcev, ki drug drugega izgubljata; v tihem ruvanju med odtujenim očetom in sinom; v spominu starke; za okopi svetu odtujenega odljudneža; sredi notranjega premika, ki poslovneža prelevi v brezdomca ... V jedru vseh zgodb so hipna srečanja, ki ustvarjajo usodne prelome. Avtorica spretno nanaša plasti besed, dokler ne izriše trenutka, ko nas srečanje zadene kot kamen z Marsa. V zamolkih besedila, v globokih sencah pa prežijo čudne slutnje. Zgodbe namešajo močne bralske okuse in vonje, hkrati trpke, grenke in sladke. Srečanja v zgodbah so največkrat podobna trkom, za katere upamo, da so se zgodili samo enkrat. Teja Močnik se s prvencem umešča med vzhajajoče zvezde literarne scene.

TADEJA KREČIČ SCHOLTEN

NIKOLI NI PREPOZNO

Zbirka Prvenci je pri založbi Mladinska knjiga že uveljavljena, tokrat pa prvi literarni izid v njej pripada profesorici primerjalne književnosti in prevajalki Tadeji Krečič Scholten, ki je v zadnjih letih že zbudila pozornost s svojimi kratkimi zgodbami. V gladkem pripovednem slogu nas avtorica v knjigi seznanja s pisano paleto likov, ki jih življenje tako ali drugače postavi pred izziv ali na preizkušnjo. V prvi zgodbi *Stara ljubezen ne zarjavi* Harmen ob pospravljanju materinega stanovanja po njeni smrti za omaro najde sliko iz otroštva, v nagrajeni *Eter je slab prevajalec* skuša novinar narediti intervju s Pulitzerjevo nagrajenko, vendar mu pri tem ves čas nagaja žvenketanje njenih zaplestnic, v *Ljubo doma, kdor ga ima* pa ostarelega gospoda Dolenca dobesedno do smrti vznemirijo časopisni naslovi o prodaji družbenih stanovanj. Občutljivo.

Mladinska knjiga,
2021, 190 str., 24,99 €

TOMO PODSTENSEK

ZGODBE ZA LAŽJI KONEC SVETA

Na prvi pogled petnajst zgodb v tretji knjigi kratkih zgodb Toma Podstenskega nima nobene skupne točke – liki se menjajo, spreminjajo se lokacije, časovna umeščenost in dolžina zgodb. Vendar pa vse zgodbe povezuje vodilo, ki se dotika različnih problematik današnjega sveta od stanovanjskih stisk, pomanjkanja medgeneracijske komunikacije, ljubezenskih razmerij in družinskih stisk do brezsravnega potrošništva. Vse vodijo v odtujenost človeka od narave, sebe in skupnosti. Koncept odtujenosti avtor prikaže z veliko mero abstraktnosti, ki jo vključi v vse zgodbe, bodisi so to noge, ki bingljajo s stropa, bodisi odsekana roka, ki se sprehaja sama. Bralec se sprašuje, ali je to abstraktnost per se ali gre za dodatni simbolizem. Zgodbe avtorja šestih romanov in trikratnega nominiranca za nagrado kresnik še dolgo pustijo mnogo vprašanj o razumevanju vsebine in simbolizma, sveta in njegovih paradoksov.

Miš,
2021, 255 str., 29,95 €

FLORJAN LIPUŠ

ZGODE IN NEZGODE

Štiriinosemdesetletni slovenski zamejski pisatelj, med drugim tudi prejemnik Prešernove nagrade, velike avstrijske državne nagrade in zlatega reda za zasluge RS, nas v novem delu z uporabo koroških besed, predvsem arhaičnih, popelje v slovensko preteklost. Kratke zgod(b)e in nezdod(b)e so opisi vsakdanjika, ki ga pisec ne olupšuje, temveč prikazuje realno, temnačno in kruto. Govori o neizbežni smrti, ki je v teh težkih življenjih, v katerih ljubezni ni, včasih celo zaželena, ter prepleta fikcijo, realnost, morda spomine. Bralec se sprašuje, kdo je pripovedovalec, mar gre venomer za isto osebo, se lokacija in čas spreminjata? Navsezadnje pa spoznamo, da ni pomembno. Kar šteje, je občutek, čustvo, ki nas preplavi ob listanju strani in spuščanju v našo preteklo zgodovino. Čutiti tisto, kar je bilo – in zatorej razumeti, zakaj je, kot je.

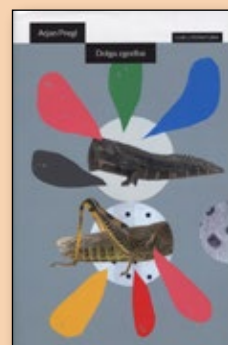
Litera,
2021, 109 str., 19,90 €

ARJAN PREGL

DOLGA ZGODBA

Zbirka kratkih zgodb, tematsko in slogovno zelo različnih, očara že po nekaj straneh. Avtor je mojster besed, ki jih zna tako prefinjeno obračati in zlagati v celoto, da nastane prava bralna poslastica. Izkaže se za fantastičnega opazovalca najmanjših podrobnosti vsakdanjika in tako zmore iz trenutka ustvariti zgodbe, ki včasih navdušujejo s prefinjeno bizarnostjo, drugič te spravijo v huronski smeh zaradi cinizma in ironije, ali pa te povsem prepredejo s sporočilnostjo, ki je pogosto zapakirana tako domišljeno, da se je v prvem hipu niti ne oves. Tako je naslovna *Dolga zgodba* v resnici najkrajša, toda vso svojo moč skriva v ubesedenem. Kaj naj bi to bilo? No, to je pač dolga zgodba ... Ali če strnemo v slogu zgodbe, v kateri se spretno poigrava s kovanjem zgodbe iz besed na p: Preprosto premišljeno posrkajte prebrano, potem pa prisluhnite pozvanjajočemu pomenu!

LUD Literatura,
2021, 107 str., 19 €

VERONIKINA NAGRADA

Litera,
2020, 67 str., 19,90 €

O NAGRADI

Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirko preteklega leta podeljuje Mestna občina Celje od leta 1997 dalje.

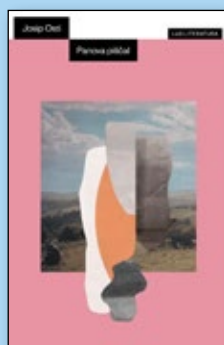
Veronikino nagrado za leto 2021 je prejela Tina Kozin za zbirko *Nebo pod vodo*

Jubilejna 25. Veronikina nagrada za najboljšo pesniško zbirko je šla v roke Tine Kozin za zbirko *Nebo pod vodo* (Litera). Alen Širca, predsednik komisije za podelitev nagrade, je v utemeljivzi zapisal, da zbirka Tine Kozin že z naslovom *Nebo pod vodo* evocira neulovljivo odsevnost, zrcaljenje in tisti nedoločljivi stik med realnim in iluzijo, skratka nekaj, kar se povsem prilaga osnovnemu motivu zbirke: minevanju in izmamljivosti časa in spomina, hkrati pa prav v tej izmamljivosti še kako ostaja sredi življenja. Zlatnik poezije za pesniški opus je prejel Milan Jesih, srednješolcem namenjeno malo Veronikino nagrado pa Nina Bohncic za pesem *Med najinimi dotiki*.

Zmagovalci preteklih let:

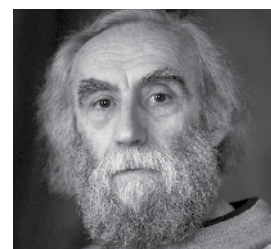
- 2020 – Borut Gombač: S KONICO KONICE JEZIKA (KD Hiša poezije)
- 2019 – Alenka Jovanovski: TISOČ OSEMDESET STOPINJ (Center za slovensko književnost)
- 2018 – Tone Škrjanec: DIHAJ (Center za slovensko književnost)
- 2017 – Boris A. Novak: VRATA NEPOVRATA (Goga)

LUD Literatura,
2021, 90 str., 19 €

JOSIP OSTI PANOVA PIŠČAL

Haiku – pesniška oblika, ki jo je Josip Osti tako umetelno upesnjeval – daje formo tudi tej posthumno izdani pesniški zbirki. Ostijevi haikuiji so napolnjeni z ljubeznijo do Nje – ženske, narave in življenja/smrti. Bogate trivrstičnice so tako močne, da v bralcu zbudijo odziv, spomin, srečanje (s seboj) ... Njihova kratkost dolgo odmeva. Pesnik priključuje glasbo in jo razlije po naših žilah. Zaveda se umrljivosti: »Že slišim veter, / ki igra na piščali / iz moje kosti.« Izpiše oksimoronsko modrost: »Vse življenje, žal, / trkamo na odprta / vrata življenja.« Je tudi samokritičen: »Vse življenje se / mojstrim, da ne bi postal / umišljen mojster.« Pesnikovi haikuiji so nadvse »primerni« za meditiranje: »Meditiram ob / Haydnu. Hkrati pa slišim / glasove sinic.« V zadnjem haikuiju iz zbirke zakliče: »Ne bom, ko / bom umrl, mrtev bom, ko / me pozabijo.« Nikoli, dragi Poet!

ESAD BABAČIĆ VČASIH

Zbirka kratkih verzov, ki se začenejo z iztočnico včasih ..., je učna ura, kako povedati več z manj. Sredi beline strani kot iz velike tišine izstopa le nekaj besed. Premišljenih in umirjenih, jezikovno zgoščenih, pogosto paradoksalnih, toda takšnih, da sprožijo nenaden plaz občutij in misli. Na primer: *Včasih živiš na napačnem naslovu*. Nekaj strani naprej: *Včasih je nekaj / več kot vse*. In nato: *Včasih te boli moč, ki je nimaš*. Verze je mogoče brati kot oreščke razsvetljenja, vodilo čuječega premisleka ali med njimi preskakovati preprosto zgolj za razkošno brezciljni užitek branja poezije, ki niha med liričnimi utrinki, parolami in zenovskimi koani. Verzi poplesujejo na tanki meji med logiko in ne-logiko v pomenljivem sobivanju nasprotij. Ker ... *Včasih zapreš knjigo. / In te ni več*. Esad Babačić je prejemnik mednarodne nagrade Hörbiger, nagrade velenjica – časa nesmrtnosti in Rožančeve nagrade v letu 2020.

LUD Literatura,
2021, 92 str., 19 €

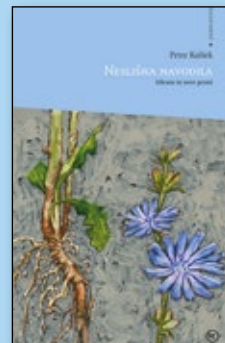

PETER KOLŠEK
NESLIŠNA NAVODILA

Knjiga *Neslišna navodila* je nastala v spomin na vrhunskega pesnika in publicista, pa tudi urednika mnogih ključnih pesniških izborov, Petra Kolška (1951–2019), ki bi letos praznoval sedemdesetletnico. Združuje izbor iz vseh njegovih pesniških zbirk (*Elegije, Menina, Kletarjevo popoldne, Nikoli več, Opuščanje vrta, Tropi in tropine, Dekleta pojejo in Slavospevi, ki jih pojejo vrane*), ki so pri različnih založbah izhajale od 1986 do 2017, in štirideset

novih pesmi. V pesmih je zajel vse svoje življenje od otroških spominov, mladosti, ljubezni, strasti, prijateljstev ... do misli na smrt. Izbor je opravil Jure Jakob, ki zadnje pesmi označi za novo, doslej neznano zbirko, za Kolškovo poezijo pa v spremni besedi zapiše, da je razorožujoča. Presunljiv poklon prezgodaj preminulemu ustvarjalcu je ne samo spominsko obeležje, ampak tudi vodilo k novim branjem.

Mladinska knjiga,
2021, 208 str., 24,99 €

FABJAN HAFNER
IZ JEZIKA, KI GA NI

Fabjan Hafner (1966–2016), literarni zgodovinar, večkrat nagradjeni prevajalec iz nemščine v slovenščino in obratno, je zapustil zvenečo sled tudi v lastnem pesniškem ustvarjanju. Zbrane pesmi z uvodno besedo Petra Handkeja pnejo pesnikov ustvarjalni lok od začetkov pri šestnajstih v mladeniško in nato zrelo dobo vse do preranega konca. Izrisujejo mračen pesniški svet na poti od eksperimentalnih začetkov do zrele poezije. Večina pesmi je prvič

zbranih na enem mestu, veliko je prvič prevedenih v slovenščino, saj je bil Hafner, koroški Slovenec, doma v obeh jezikih. Njegov tretji, najintimnejši, pa je pesniški »jezik, ki ga ni«. V njem prisluškuje svetu, zaznava njegove odtenke, tenkočutno zлага besede in jih podčrtuje z zamolki, prelomi in odmiki. Pripoveduje o boju s temo, praznino, otrplostjo. O slutnji smrti, ki jo je nazadnje presegel: »*Jaz sem v vseh pesmih.*«

Cankarjeva založba,
2021, 352 str., 32,99 €

KRISTINA HOČEVAR
RUJENJE

Pesnica Kristina Hočevar (1977) je avtorica sedmih pesniških zbirk, med katerimi je za *Repke* (2008) prejela nagrado zlata ptica, za *Na zobeh aluminij, na ustnicah kreda* (2012) pa Jenkovo nagrado. Po umetničinem bivanju v pesniški rezidenci na Kitajskem ter izkušnji tamkajšnjih politik nadzora je nastala najprej razstava s področja vizualne umetnosti, ki tematizira zasebnost, hkrati pa se je odprla možnost za intenzivno spoznavanje drugačnih konceptov zasebnosti, intimne, jezika, v premisleku česar pa je postalo neizogibno tudi tematiziranje sodobne komunikacijske tehnologije kot sredstva povezovanja, poznejšega ohranjanja bližine in njenega nadzora hkrati. V povezavi s tehnologijo je v pesmih izpostavljeno tudi vprašanje avtentičnosti spomina in ustvarjanja spominov. Zapisovanje vsega tega je bilo počasen in skrben proces, ki gotovo narekuje tudi tako branje pesniške zbirke.

zbranih na enem mestu, veliko je prvič prevedenih v slovenščino, saj je bil Hafner, koroški Slovenec, doma v obeh jezikih. Njegov tretji, najintimnejši, pa je pesniški »jezik, ki ga ni«. V njem prisluškuje svetu, zaznava njegove odtenke, tenkočutno zлага besede in jih podčrtuje z zamolki, prelomi in odmiki. Pripoveduje o boju s temo, praznino, otrplostjo. O slutnji smrti, ki jo je nazadnje presegel: »*Jaz sem v vseh pesmih.*«

Center za slovensko književnost,
2021, 94 str., 19 €

BOJAN SEDMAK
VIOLINA V VODNJAKU

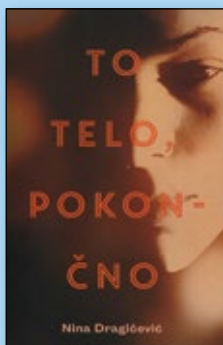
Nova pesniška zbirka kantavtorja, pesnika in esejista Bojana Sedmaka združuje violino kot inštrument virtuozna in vodnjak kot nesluteno globino, v katero strmimo in lahko vanjo celo pademo. Pesmi v njej so razdeljene na tri cikle oziroma tri zajetja (iz *spominskega* vodnjaka); lahko bi rekli, da je prvo bolj idilično-nostalgično (spomini na babico in deda, domačo hišo, naravo, prve izkušnje, mladost v mariborski četrti Studenci, ki jo igrivo poveže z naslovnim »vodnjakom«), drugo bolj realistično (mladostne erotične izkušnje, upiranje krivicam družbenega sistema, zorenje v soočanju s smrtjo) in tretje navihano vitalistično, saj se pesniški subjekt vrne k igri: »*Smrt nafintiraš z otroštvom; / preprosto se igraš kot otrok / in ko ti zateži, naj nehaš, se / ji samo smejiš v tečni obraz.*« Prijetna, osebna ter zvočno in ritmično močna pesniška zbirka, ki je življenje v malem.

zbranih na enem mestu, veliko je prvič prevedenih v slovenščino, saj je bil Hafner, koroški Slovenec, doma v obeh jezikih. Njegov tretji, najintimnejši, pa je pesniški »jezik, ki ga ni«. V njem prisluškuje svetu, zaznava njegove odtenke, tenkočutno zлага besede in jih podčrtuje z zamolki, prelomi in odmiki. Pripoveduje o boju s temo, praznino, otrplostjo. O slutnji smrti, ki jo je nazadnje presegel: »*Jaz sem v vseh pesmih.*«

Litera,
2021, 111 str., 19,90 €

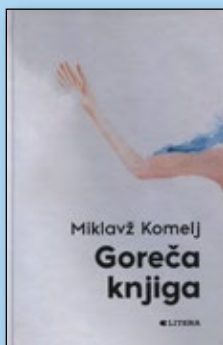
POEZIJA

Škuc,
2021, 93 str., 19 €

NINA DRAGIČEVIĆ TO TELO, POKONČNO

Nina Dragičević, slovenska pesnica, esejistka in skladateljica, prihaja k bralcem s pesniško zbirko *To telo, pokončno*. Leta 2018 je kot prva v zgodovini pesniške nagrade vitez poezije prejela obe nagradi – nagrado strokovne žirije in nagrado občinstva. V pričujoči zbirki je, kot je že iz naslova razvidno, v ospredju telo: »pri telesu / kjer se vse začne / se vse konča«. Eruptivna poezija, besede, ki se spreminjajo v meso (telo), besede, ki so (kot) tatuji zapisane na telo, pesnica izreka silovito, da padejo iz nje, da se napišejo še kam, morda na neko drugo telo. Beseda je tatu, podoba je tatu. Telo je lahko vse in beseda je lahko vse. Lahko. Lahko pa tudi ni. Kakšno je razmerje telo – beseda? To je poezija, ki jo je skoraj nujno brati na glas, da čutimo premike telesa, da slišimo pesničin glas v svojem telesu. Spremno besedo k zbirki je napisal Aljoša Harlamov.

Litera,
2021, 213 str., 19 €

MIKLAVŽ KOMELJ GOREČA KNJIGA

Knjiga poezije, ki vznemirja z bogastvom refleksij, se pogloblja v lastno bit, zajema iz pesniške taline, ki hrani poezijo drugih avtorjev, se napaja pri vodnjaku sufizma in se ozira visoko v nedoumljivo neskončnost. Osmišlja izbrane misli Jureta Detele, svetega Avgušтина, Tomaža Šalamuna, Srečka Kosovela, Vojka Gorjana, Emily Dickinson ... Proučuje njihovo zrcalno podobo in išče točko vesoljnega ravnotežja. Poigrava se s skritim pomenom besed, jih lomi, tali, staplja in alkimistično prerodi. Pesmi so spletene v lovorjev venec, ki se prične s pesmijo starodavnega para Horusa in Izide, zaključuje pa z enigmatičnimi besedami Križanega: *Jaz sem rekel: bogovi ste*. Miklavž Komelj je prejemnik Veronikine nagrade (2002), Jenkove nagrade (2006, 2015), nagrade Prešernovega sklada (2008), Župančičeve nagrade (2009) in Rožančeve nagrade (2011).

LUD Šerpa,
2021, 77 str., 16 €

ANA PEPELNIK TREŠ

Ana Pepelnik v zbirki pesmi s pomenljivim naslovom *Treš* za hip odzveni v tujem jeziku, po uvodnem motu v zbirko pa vidimo, da gre v resnici za glagol tretji, ki ga sprega v sedanjiku v vseh osebah in številih. Nekaj/nekdo se bo torej v zbirki trlo, menda ne tudi dokončno strlo (»vsakič me / streš // preden greš«). Poezija, ki se izogiba celosti, mejam, se razpira v svet in išče svojo svobodno pot preko avtoričinih izrekov. V drugi pesmi se pesnici zapiše: »na meni je / da celim sebe // da se ne ranim / pre/več.« Potem pa pride krona, no, korona in del, v katerem so nekatere pesmi tudi datirane v čas začetka prelomnega »korona časa«. »[S]vet / se je res skrčil se je skrčilo srce grlo trebuh se je skrčilo / veliko. Upanje. Kako se strah stopnjuje in ti na koncu / ne pusti zaspal ne zaradi lune ne zaradi prahu.« Pesmi (si) upajo, da bo »ta moč v volji zdržala«.

Seznam nominirancev za letošnje leto, dobitnik nagrade bo razglašen konec oktobra.

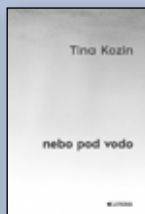
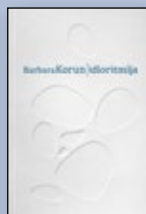
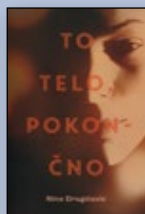
Alja Adam:
PRIVLAČNOSTI
Center za slovensko književnost

Nina Dragičević:
TO TELO,
POKONČNO
Škuc

Barbara Korun:
IDIORITMIJA
KUD AAC
Zrakogled in Hyperion

Tina Kozin:
NEBO POD VODO
Litera

Muanis Sinanović:
KRHKE
KARAVANE
LUD Literatura

JENKOVA NAGRADA

Zmagovalci preteklih let:

2020 – Brane Mozetič: SANJE V DRUGEM JEZIKU (Škuc)

2019 – Kaja Teržan: KROG (Center za slovensko književnost)

2018 – Tone Škrjanec: DIHAJ (Center za slovensko književnost)

2017 – Veronika Dintinjana: V SUHEM DOKU (LUD Literatura)

2016 – Anja Golob: DIDASKALIJE K DIHANJU (samozaložba)

O NAGRADI

Stanovska nagrada Društva slovenskih pisateljev za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let.

META KUŠAR
ZMAJ

Najnovejša pesniška zbirka Mete Kušar, med drugim prejemnice Veronikine nagrade, se ovija v enigmatičen naslov *Zmaj*. To mitološko bitje, ki se podi po njeni zbirki, je sestavljeno iz verzov, njegov ogenj pa pomeni porajanje pesniškega sveta. Pesniška govorka se sprašuje o smislu življenja in ustvarjanja, kar jo vodi po zmajevi poti skozi pesniško igro. Njen jezik je »na novo prekovan meč«, boj pa pobere z vrta in stlači vase. Ponovno naletimo na

pomen vrta in narave kot take, povezava je edinstvena, nujna: življenje je prestavila med gredice, verzi se primejo drevesa, zeleni popki sredi papirjev zrastejo v čarobni vrt, besede pa kipijo v kanglici za mleko. Še ena močna zbirka Mete Kušar sporoča, da nas življenje gleda z vsake bilke, a najprej jih je treba razmakniti in šele potem stopiti mednje. Spremno besedo k zbirki je prispeval Dean Komel.

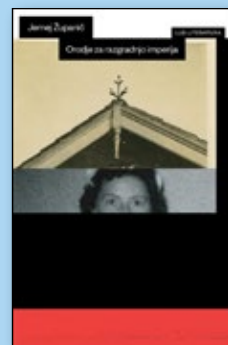
Litera,
2021, 63 str., 19 €

JERNEJ ŽUPANIČ
ORODJE ZA RAZGRADNJO IMPERIJA

Jernej Županič, prevajalec, pesnik in pisatelj s samosvojim pesniškim jezikom, pušča jasne sledi. Že v prvi pesmi zapiše: »*Osnovna funkcija jezika / je polaganje tal / na tla, / da imamo kje stati.*« Jezik, ki gradi pesmi, prihaja k bralcem neobremenjen s pomeni, vsebino, smislom – večkrat pa se nam zdi, kot da so v Županičevi poeziji živi znani in neznani, živi in mrtvi pesniki, tako da ostaja samo njihova esenca, npr. »*bodi učitelj telovadbe, / če ti je kaj*

drugega pretežko« – v teh verzih uzremo Kosovela: »*bodi svetilka, če ni ti / mogoče biti človek*« itd. Tu je še ritem besed, kot da padajo iz zgodovine. Igra besed je skorajda v vsakem verz, npr. »*Pojem kos ribe. / Pojem kot kos ribe. / Pojem je kos ribe.*« Pesniška zbirka za bralce »slowfood poezije«, pri kateri je bolje, da je krožnik napolnjen, da lahko okusimo nenavadno kombinacijo pesniškega užitka.

LUD Literatura,
2021, 99 str., 19 €

ALEŠ JELENKO
PARALELNA VESOLJA

Aleš Jelenko je dvakratni finalist Festivala mlade literature Urška, finalist Pesniškega turnirja, prejemnik Mentorjevega feferona za najboljšo protestno pesem, zmagovalac mednarodnega natečaja *Ritratti di poesia* v Rimu, prejemnik občinske Prešernove nagrade v Slovenskih Konjicah in nagrajenec pesniškega natečaja revije *Mladika* v Trstu. V tej zbirki pesmi bralca s karavanom verzov vodi na rob neznanega, kjer se kot v polsnu zavihti nad lasten

obstoj, iščoč vseobsežno, ultimativno realnost. V iskanju izraza poetike (ne)izrekljivega briše in krha vsakdanje besede, opravi jih s citati in mislimi, ki vznikajo iz filozofskega razmisleka o tu-bitu, nato pa opazuje, kako se ponovno sestavljajo v verze. Verzi paralelnih vesolj subtilno odslikavajo vpetost v izginjanje in minevanje ter komaj doumljivo realnost onkraj roba sveta, kjer se zven besed izgublja v tišini.

Mariborska literarna družba,
2021, 99 str., 10 €

ACE MERMOLJA
LUKOV GREH

Pesnik Ace Mermolja se s pesniško zbirko *Lukov greh* podaja na biblično potovanje v Lukov evangelij, predvsem s pesnitvijo *Lukovi pripisi evangeliju*, ki obsega večino zbirke. Pesnik se je lotil apokrifne interpretacije nastanka Lukovega evangelija in ustvaril hibrid med teološko-zgodovinskim ozadjem in fikcijo, ki ju prepleta v globlji razmislek o veri. Luka ob pisanju svojega evangelija kljub globoki prežetosti z navdušenjem nad Kristusom ne gre slepo in

gluho mimo dvomov, ki se mu porajajo ob premišljevanju o sporočilu dela, ki ga ustvarja. Lukov evangelij in Mermoljeva pesnitev naslavljata Teofila, čigar identiteta ostaja neznana, in pomeni »tistega, ki je Bogu ljub«, lahko pa ga razumemo tudi kot slehernika. Zbirka razplasti pomene svoje biblične osnove in se proti koncu prelomi v cikel *Prerokovanja*, ki nagovorijo skozi Lukovo pesnitev spremenjenega bralca.

ZTT EST in Buča,
2021, 126 str., 17 €

POEZIJA

Pivec,
2021, 123 str., 19,95 €

ZORAN PEVEC

NA OBJEKTIVISTIČNEM STOLU

Zbirko sestavlja sedem krožno razpostavljenih stolov, sedem predelkov. Med njimi so pesnikov stol, Platonov stol, Abrahamov stol, mitski stol ... Pesnik se preseda z enega na drugega, bralec pa mu sledi kot v otroški igri. Z vsakega stola se odpira nekoliko drugačen pogled. Pesnik plete misli ob izbranih citatih od Simone de Beauvoir do *Biblije* in Slavoja Žižka. Verzi v bralcu zbuja jo begave, izmikajoče asociacije, variirajo podobe, jih zvrčajo in ustvarjajo miselne zanke. Ali je v poeziji torej sploh mogoč objektivizem? Stole lahko razumemo tudi kot namig na Ionescove *Stole*, na nesmiselno vprašanje smisla bivanja, ki večkrat zazveni v zbirki. Zoran Pevec je prejemnik številnih nagrad, med drugim velenjice – čaše nesmrtnosti za vrhunski desetletni slovenski pesniški opus v 21. stoletju (2013), nominiran pa je bil tudi za Veronikino (2018) in Jenkovo nagrado (2019).

Slovenska matica,
2021, 171 str., 20 €

RENATO QUAGLIA

ZALENI OKRIŠIJI / ZELENE KROŠNJE

Renato Quaglia je rezijanski pesnik, svečenik besede, ki ustvarja v blagovno domači govorici, navdahnjen z rezijansko dolino, njeno hkrati divjo in milo naravo in njeno skrivnostno starodavnostjo. Njegova poezija s koreninami obema belo skalo, z zeleno krošnjo sega pod zvezde. V krošnji šumijo mnogi glasovi, ki jim pesnik prisluškuje kot šaman in vrač, dedič darila jasnovidnih prednikov. Pripoveduje o temi in svetlobi, o urah tesnobe, ko prhutajo peruti črnih angelov, in o zlatih zorah, ko se čez vedro nebo spusti orel/lunj in se radost toči kot neukročene rezijanske reke. Pesnik v starodavnih simbolih priča o skrivnostih sveta, ki kot rezijanska glasba pejejo v večnem dvogovoru visokih in nizkih strun. V zbirki si podajajo roke pesmi v rezijanščini in v knjižni slovenščini, v katero jih je tankočutno pretil tržaški pesnik Marko Kravos, ki je tudi avtor poglobljene spremne besede.

Mladinska knjiga,
2021, 96 str., 24,99 €

SAŠA PAVČEK; ILUS.: MATEJA KAVČIČ

ZASTALI ČAS

Druga pesniška zbirka dramske in filmske igralka Saše Pavček je presunljivo delo, ki ga določata predvsem boleča izguba in neusahljiva ljubezen. Pesniški subjekt ustvarja hvalnice naravi, v tej maniri pa je knjiga tudi oblikovana, saj jo prežemajo realistične ilustracije posameznih cvetic, ki ji dajejo nadih herbarija. Med verzi lahko zatipamo duh časa, saj je nekaj pesmi odzivov na epidemično situacijo, vključno s pretresljivo pesmijo, posvečeno bolniškim sestram, negovalkam in prijateljicam. V drugem delu pa se zbirka prelije v žalostinke, najprej za pesnično družino, očetom, mamo, bratom, nonom, nono, teto ... in za preminulimi gledališkimi kolegi, kot so Jernej Šugman, Iva Zupančič in Dušan Jovanović. Trpko, a nujno branje. Saša Pavček je tudi avtorica del za otroke (pravljice *Zakaj je polje jezero*, pesnitve *Rumi in kapitan*) ter dram in esejev *Na odru zvečer*.

Mladika Trst,
2021, 168 str., 22 €

BORUT RUTAR

BOŽJI MLINI

Izbor pesmi, ki so se v avtorju prebujale v štirih desetletjih ustvarjanja, razgrinja bogato niansirano paletu občutij, misli in razpoloženj, ki so zorela in se spreminjala, kot je zorel in se spreminjal avtor. Premišljujočim verzom je skupno čudenje ljubezni, mistiki bivanja, življenju in smrti, večnosti – božjemu mlinu, ki v večni zanki ciklično drobi in znova ustvarja. Predvsem pa višjemu, ki ga pesnik sluti nad vsem, kar je, kar je bilo in kar bo. Pesmi navdihuje ljubezen v vseh oblikah, od čutne ljubezni med moškim in žensko do prijateljstva, od ljubezni do narave do Božje ljubezni, ki je vseobsežna. Celota je hvalnica stvarstvu v vseh pojavnih oblikah in vseobsegajoča molitev v enem. Borut Rutar je avtor osmih knjig, ki so izšle v Sloveniji in Avstriji. Za literarni in zgodovinski opus je prejel več nagrad, pohval in priznanj.

CVETKA LIPUŠ

ODHAJANJE ZA ZAČETNIKE

Naslov pesniške zbirke je duhovit, samoironičen namig na priročnike za samopomoč, toda vsebina, ki odkrito, s srcem na dlani, pripoveduje o odhajanjih vseh vrst, kakršna izkušamo vse življenje, je predvsem iskreno vabilo na tisoč in eno pot k sebi. Pesmi so razporejene v pet razdelkov, pet postaj na poti odhajanja. Na končni postaji povratek ni več mogoč. Prve pesmi pripovedujejo, kako se skriti, druge, kako oditi, tretje pripovedujejo o poti in potovanjih, četrte o tem, kako je potovati v samosti, in pete, kako zajeti luč – zase in za druge. Večkrat nagrajena pesnica Cvetka Lipuš tudi tokrat očara z izbornim jezikom, premočrtno jasno mislijo, sirenskim zvenom besed, samosvojo poetiko in posebnim občutenjem toplote, ki kljub temačnosti teme prižiga mehko, toplo luč in ustvarja bližino, v katero se želiš vračati, da si ob odhajanjih potolažiš srce.

JANEZ RAMOVEŠ

SKUPINSKA SLIKA

Pesnik in glasbenik Janez Ramoveš ustvarja v narečju, za katero pove, da ga mnogi raje pustijo pri prvem prometnem znaku, ko odhajajo od doma, da ne bi zbujali posmeha. Samonikel avtor se ne uklanja jezikovnim, vsebinskim in miselnim obrazcem. »Folklor« v naslovu je zato dvoumna, hkrati šaljšiva in žalostna, spoštljiva in objestna. Pesnik skupinsko sliko ustvarja z vsakdanjimi prizori, povezanimi s tradicionalnim življenjem v Poljanski dolini. Prizore izrisuje z verzi temačnega ozračja, ki ga stopnjuje v slutnjo srhljivo grozečega. Za vsakdanjim preži zver, ki si brusi kremplje, na nebu se zbirajo vampasti oblaki, na spodjedem rob skupinske slike sedajo mesarske muhe ... Močna, čustveno nabita poezija govori z verzi, a bistvo pove z zamolki, podčrtanimi z značilnim ritmom glasov poljanske govorice, ki dovoli le počasno okušanje trpekega vina Ramoveševe poezije.

MILJANA CUNTA; FOTOGRAFIJE: DUŠAN ŠAROTAR

PESMI DNEVA

Pesmi dneva so prenovljena izdaja druge pesniške zbirke pesnice in urednice Miljane Cunta (1976). Opremljena in v eno dopolnjena je s črno-belimi fotografijami Dušana Šarotarja, na njih pa so upodobljeni nenavadni prizori navadnih stvari. *Pesmi dneva* so kot nekakšne molitve, zbirka je kraljestvo besed, v kateri se prisotnost in odsotnost neboleče prelivata, prihajanje in odhajanje pa sta spravljeni s seboj in vesoljem. Pesniški jezik Miljane Cunta je prežet z čistim smislom, v njenem odnosu do jezika in vsebine pa je neka posebna drža. *Pesmi dneva* so pesniška knjiga, ki vse od svojega izida pred šestimi leti ni izgubila svoje izpovedne moči. Kot v izčrpnih spremni besedi zapiše Gabriela Babnik: »Naj je prepad v tej zbirki še tako brezdanji, naj je telo še tako zavezano telesnosti, samo-umevnost življenja, podrast običane starosti ali otroštva, vedno najde pot na odprto morje.«

TOMO BERDAJS; ILUS.: MARTIN RAMOVEŠ

VAMPER

Satirično delo *Vamper* Toma Berdajsa, napisano v klenu ljublanščini, je zbirka več kot tristo štirivrstičnic, ki so nastajale več kot petnajst let. Njihov junak je naslovni vamper, ki poskrbi za precej zabave – ukvarja se z literaturo, kuhanjem, osvajanjem, družbenimi omrežji, žuranjem in še čim, pri tem pa se na vse kriplje otepa stereotipov o vampirjih (»vamper šalotko / je popražu / da pred bejbo / bi se važu« ali pa »vamper brkla / na mimovrste / iše kšne / fensi krste«). Sočna, odpičena, neznansko zabavna knjiga z nabritimi ilustracijami Martina Ramoveša je polna zanosa, ki ne jenja do zadnje strani, kjer so vamperjevi prijatelji (pesniki in pesnice, ki so prispevali verze o vamperju) in prostor za vaše lastne vamperje. Boštjan Narat je v spremni besedi zapisal, da »je *Vamper* satira, za katero smo mislili, da je izumrla, a je naenkrat vstala iz krste.«

Beletrina,
2021, 98 str., 24 €

Cankarjeva založba,
2021, 121 str., 24,99 €

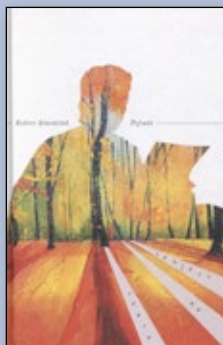

KUD Logos,
2021, 82 str., 14 €

Zenit,
2021, 168 str., 17,90 €

NAGRADA MARJANA ROŽANCA

Družina,
2021, 230 str., 24,90 €

Rožančevo nagrado za leto 2021 je prejel Robert Simonišek za knjigo *Pejsaži*

Lovoriko, poimenovano po pisatelju, dramatik in esejistu Marjanu Rožancu (1930–1990), je letošnja žirija podelila Robertu Simonišku za zbirko esejev *Pejsaži: sanjati na soncu* (Družina). V utemeljitvi so zapisali, da je Simonišek književnik in umetnostni zgodovinar in oboje se vsebinsko in slogovno čuti tudi v njegovih esejih. Polemizira z družbenimi trendi, zahteva samostojno mišljenje, dvomi o učinkovitosti (kulturnih) institucij. O umetnosti premišljuje na različne načine: kot občudovalec umetniških del in njihovih avtorjev, kot posrednik na njihovi poti do občinstva, kot udeleženec na simpozijih ali kot kritičen premišljevalec, na primer o populizmu ali agitatorstvu v umetnosti.

Med finalistami so bili letos še Vesna Milek: *Ogledala*, Marko Pavliha: *Onkraj materialističnega prepričanja*, Marcel Štefančič, jr.: *Slovenski sen* in Urša Zabukovec: *Levo oko, desno oko*.

O NAGRADI

Rožančevo nagrado je nagrada za najboljšo esejistično knjigo, ki jo Društvo Marjana Rožanca podeljuje od leta 1993.

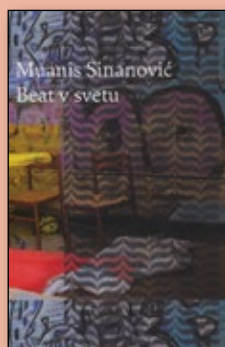
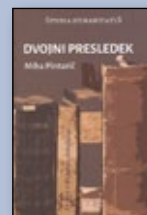
Zmagovalci preteklih let:

2020 – Esad Babačić: *VEŠ, MAŠINA, SVOJ DOLG?* (Cankarjeva založba)

2019 – Marcel Štefančič, jr.: *IVAN CANKAR* (UMco)

2018 – Jasmin B. Frelih: *BLEDA SVOBODA* (Cankarjeva založba)

2017 – Miha Pintarič: *DVOJNI PRESLEDEK* (Studia humanitatis)

LUD Šerpa,
2021, 134 str., 16 €

MUANIS SINANOVIĆ **BEAT V SVETU**

Prozno-esejistična knjiga z divjo strastjo zasleduje beat (bit!) v svetu, čeprav tudi beat zasleduje njega. Avtor se izkaže za pozornega opazovalca; življenje motri z nepričakovanih gledišč, skozi neobremenjeno in čisto lastno prizmo, pri tem pa se ne boji radikalnejših pogledov ali močnih stališč. Nasprotno, prav ta ga ustoličijo za pričevalca, ki mu sledimo z zaupanjem in navdušenjem v Ljubljano, Sarajevo, London, v karanteno ... Spreten je pri ustvarjanju vzdušja, saj zna prepoznati mikro- in makroznačilnosti neke skupnosti, nekega mesta in jih izpisati tako otipljivo, da nas posrka v sentiment. Obenem pa se doživetelega loteva skozi filozofski, politični, sociološki in še kateri aparat, ki se prekrivajo in dopolnjujejo na fascinantne načine. Čeprav se v esejih nič posebnega ne dogaja – pogosto se zdi, da subjekt pohajkuje brez pravega cilja in zapisuje svoja opažanja –, se zgodi vse.

UMco,
2021, 316 str., 24 €

IRENA ŠTAUDOHAR **KAJ HOČE ŽENSKA?**

Irena Štaudohar piše poglobljeno, občutljivo in premišljeno o različnih vidikih kulture in izzivih sodobnega življenja. V knjigi *Kaj hoče ženska?* preučuje življenja karizmatičnih žensk, njihovih hotenj in načinov usmerjanja življenja, da bi našla odgovor na vprašanje, ali je ženska lahko hkrati svobodna, zaljubljena in srečna. V sodobnem svetu, v katerem si želimo užitke brez čustev, odnose brez bolečin in intimnost brez tveganja, se zdi ljubezen vedno bolj ogrožena, premišljevanje, da nas ne oblikujejo le okolica, pamet in talenti, temveč tudi strasti in ljubezni, pa skoraj bogokletno. Zgodbe žensk, ki so živele polno in pogumno, so navdušujoče. Tu so pisateljice (Colette, Doris Lessing ...), zanosne pustolovke (Karen Blixen, Nan Shepherd ...), intelektualka Susan Sontag, filozofinja Hannah Arendt, igralka Zsa Zsa Gabor ... Navdahnjena knjiga o ženskah, iz katere se lahko marsičesa (na)učijo tudi moški.

MARIJA ŠVAJNCER

VIRUS IN FILOZOFIJA

Doktorica filozofije, avtorica osmih filozofskih knjig, romanov in pesniških zbirk, se v času karantene obrača k filozofiji. Slednja ji kot način premišljevanja, logična pojasnitev misli, voditeljica razuma in kraljica znanosti lajša težke trenutke. Delo je preplet vsakdanjih misli in tegob ter filozofskih idej, razumljivih tudi bralcem, ki se s filozofijo ne srečujejo pogosto. Široka dostopnost je namen pisateljice, ki verjame, da se moramo spraševati o dogajanju, razmišljati in iskati odgovore. V esejih se zato z vprašanji vrača k največjim filozofom svetovne zgodovine od Aristotela in Sokrata, Hegla, Lacana, Camusa, Kanta ... S pomočjo filozofije razkriva virus, ga opisuje in prikazuje, kaj se dogaja v času pandemije – sprašuje se o človekovem odnosu do virusa, o izenačevanju države z udejanjanjem svobode, o filozofiji, poeziji, etiki, upanju ...

Kulturni center Maribor,
2021, 224 str., 29 €

DEJAN PUŠENJAK

RETROVIZOR

Mariborčan Dejan Pušenjak je diplomant Filozofske fakultete v Ljubljani, zasebno pa, kot reče sam »kadilec, abstinenc, z zunajzakonsko partnerico in tremi otroki«. Svoje dosedanje poklicno življenje je posvetil novinarstvu, desetletja je namreč delal pri dnevnikih Delo in Večer, kjer je bil nazadnje urednik sobotne priloge Večera. Zadnjih nekaj let je bil brezposeln in gospodinjec, kar je bilo izhodišče za njegov knjižni prvenec *Retrovizor*. V njem je na angažiran način, ki se konceptualno kaže kot nelinearna in ciklična retrospektiva enega tedna njegovega življenja v septembru 2016, prepletel spomine na svoje življenje: na intelektualno in delovno zorenje ter na srečanja s pomembnimi sodobniki, ki jih je spoznal kot novinar, ob tem pa v knjigi vseskozi analizira tudi erozijo medijskega prostora, podaja kritične refleksije ter se ob tem hkrati ozira v nejasno prihodnost.

Pivec,
2021, 400 str., 29,90 €

BRANKO GRADIŠNIK

BESEDA JE KONJ

Jezikovni virtuoz Branko Gradišnik (1951) ni samo prevajalec, ki je za svoje prevodno delo že prejel tako leposlovno Sovretovo kot tudi neleposlovno Jermanovo nagrado, in ni samo pisatelj, ki je bil nagrajen z nagrado Prešernovega sklada, temveč je tudi inteligenten, duhovit in iskriv pisec besedil o knjigah, prevajanju ter literarnem svetu nasploh. Že z naslovom svoje zadnje knjige *Beseda je konj* poudarja, da (pisana) beseda lahko ima še kako konkretno težo in pomen, v nadaljevanju pa nas skozi vrtnice daljših in krajših besedil, med katerimi najdete knjižne premisleke od »subvencionštva pa do kolekcionarstva«, osebne nekrologe ter humoreske o (slovenski) knjižni branži ter kulturni sceni nasploh, popelje skozi desetletja premišljevanja o slovenskem jeziku in njegovih značilnostih. Živopisno branje za vse ljubitelje Gradišnikovega pisanja.

Cankarjeva založba,
2021, 424 str., 34,99 €

JURIJ HUDOLIN

PISMA S POTOVANJA

V »čitanki« Jurija Hudolina (1973), pisatelja, pesnika, prevajalca in publicista, najdete veliko tega, kar je v zadnjih treh desetletjih pritegovalo njegovo ustvarjalno pozornost, pa naj bodo to Kreta, Portugalska ali rojstno mesto. Popisuje srečanja s pesniki, ki so mu spremenili življenje (od Zajca do Šalamuna), knjige, ki jih je bral in/ali prevajal, ter ljudi – od Mihe Šaleharja, Vesne Milek, Miše Molka, Saše Hribarja, Jana Cvitkoviča in Tomija Megliča do Borisa Cavazze, ki so nanj naredili dovolj velik vtis, da jim je namenil nekaj strani. Piše čvrsto, moško, a obenem nežno in občutljivo, izviren je v pristopu in uporabi novih besed, kak stavek zavije in preobrne tako, da moraš vdihniti zrak, da ga prebereš do konca, neponarejen je v svojih pogledih, iz njega pa bruhata strast in veselje do življenja. Knjiga je eruptivno pričevanje Hudolinove ustvarjalne življenjske poti.

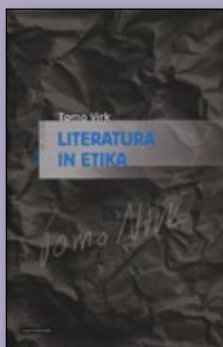

KUD Apokalipsa,
2021, 355 str., 35 €

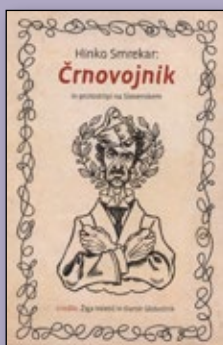
STVARNO

Slovenska matica in
Fakulteta za arhitekturo,
2021, 276 str., 25 €

LUD Literatura,
2021, 226 str., 25 €

Buča in Zenit,
2021, 72 str., 20 €

Fakulteta za družbene vede,
2020, 496 str., 30 €

EDVARD RAVNIKAR

UMETNOST IN ARHITEKTURA

Edvard Ravnikar (1907–1993) je med najpomembnejšimi slovenskimi arhitekti, ki so pol stoletja po drugi svetovni vojni krojili slovensko arhitekturo in urbanizem ter močno vplivali na celoten jugoslovanski prostor. Zbornik njegovih esejev od leta 1940 do 1993 razkriva pronicljivega misleca in razgledanega izobraženca, budnega opazovalca in (dialektičnega) analitika arhitekturnih tokov. Eseji, ilustrirani z razkošjem skic, načrtov in fotografij, so zloženi v tri dele.

Povezujejo jih intervjuji z Ravnikarjem. V prvem delu govori o likovni umetnosti, v drugem delu o arhitekturi, urbanizmu, oblikovanju in študiju arhitekture, v tretjem delu pa se vrača k svojima učiteljema, Plečniku in Le Corbusierju. Zadnji sklop je posvečen Ljubljani, njeni preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Uvodnik Aleša Vodopivca, nagrajenca Prešernovega sklada (1991), Ravnikarja umešča v čas in prostor.

TOMO VIRK

LITERATURA IN ETIKA

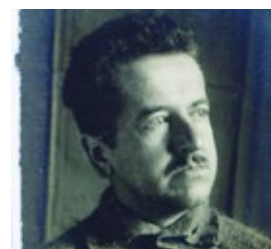
Literarni zgodovinar in teoretik, predavatelj na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, v nadaljevanju teoretske monografije *Etični obrat v literarni vedi* (2018) obravnava pomen etike v literarnih delih izbranih avtorjev manj učenjaško in bolj konkretno. Prek etike homerskega sveta in atiške tragedije preide na literarno teodicejo pri Voltairu, Bulgakovu in Dostojevskem, prek pojma vesti do empatije pri Schlinkovem Bralcu. Pojavno obliko etike je izdvojil in jo opisal še v delih Morrisonove, Borgesa, Coetzeeja in Rotha. Ob obravnavanih besedilih razmišlja o etičnih dilemah. Čim natančneje želi pokazati, kako se z njimi spoprijemajo avtorji in njihovi junaki v izbranih literarnih delih. Kaj je prav in kaj narobe, kaj je dobro in kakšno je zlo? Tomo Virk je prejemnik številnih nagrad in priznanj.

UREJANJE: ŽIGA VALETIČ, DAMIR GLOBOČNIK

HINKO SMREKAR: ČRNOVOJNIK

Zgodovina slovenskega stripa se uradno začne leta 1927 v času fašizma, ko je Milko Bambič v tržaškem *Našem glasu* objavil alegorični strip *Zamorček Bu-ci-bu*, vendar pa je bil izjemni risarski in grafični ustvarjalec Hinko Smrekar (1883–1942) stripovsko politično subverziven že kar nekaj let pred njim. S svojim *Črnovojniki*, ki je izšel že leta 1919, je ustvaril pionirsko delo. V zgodbi na štiriindvajsetih straneh je opisal lastno internacijo med prvo svetovno vojno, ko je bil na začetku leta 1915 vpoklican, nato po ovadbi kot srbofil in rusofil zaprt, potem poslan v vojašnico v Judenburg na Zgornjem Štajerskem. Tam se je izmikal fronti, potem pa se v opazovalnici za duševne bolezni uspešno izdajal za norega, tako da so ga spomladi 1916 črtali z vojaških seznamov. Avtobiografski protostrip, ki je bil zrisan desetletja pred nastopom tega žanra.

PETER STANKOVIČ

ZGODOVINA SLOVENSKEGA CELOVEČERNEGA IGRANEGA FILMA 2

Peter Stankovič, redni profesor na Katedri za kulturologijo Fakultete za družbene vede v Ljubljani, v drugem delu *Zgodovine slovenskega celovečernega igranega filma*, ki ga podnaslovi kot preporod slovenskega filma, obdela obdobje 1988–2004, v filmskem smislu od *Remingtona* do *Ruševin*. Stankovič se s precizno metodo osredotoča predvsem na posamezne filme, pri čemer postreže s sinopsisom filma, doda portret režiserja, potem pa skozi filmsko sociološko prizmo (včasih tudi primerjalno z drugimi domačimi in tujimi filmi) analizira scenarijske, igralske, režijske in slogovne vsebine filma. Na koncu ob vsaki analizi doda nekaj mnenj kritikov in podatke o gledanosti filma, nagradah itn.

IRENA AVSENIK NABERGOJ

LITERARNE OBLIKE V SVETEM PISMU IN ODMEVI V POZNEJŠI JUDOVSKO-KRŠČANSKI KULTURI

Irena Avsenik Nabergoj, ki se uvršča med vodilne poznavalce literarnih svetopisemskih oblik v svetovnem merilu, v obsežni monografiji predstavlja pregled dosedanjih bibličnih študij od antike do sodobnega časa in jih sistematično razčlenjuje. Štirje deli monografije so razdeljeni na krajša poglavja, ki jih zaokrožajo sklepi, v katerih avtorica proučuje duhovne teme, motive, metafore in simbole. Vzporedno obravnava njihove odseve v svetovni in slovenski književnosti. Monografija združuje poglavja, ki so zanimiva za splošno laično javnost, poglavja, ki nagovarjajo raziskovalce drugih humanističnih in družboslovnih smeri, in poglavja, ki se poglobljajo v teološke vidike besedil, na primer o bibličnih pridigah in vplivnih katekizimih.

JANEZ BOGATAJ, MIHAEL GLAVAN

FRANC SALEŠKI FINŽGAR

Mihael Glavan je biografijo, spleteno od otroštva, šolanja in študija do duhovniških službovanj Frana Saleškega Finžgarja, povezal z analizo njegove leposlovne ustvarjalnosti. Finžgar je na svoji literarni ustvarjalni poti prešel od mladostne narodopisne ljudske in zgodovinske proze k psihološki, estetsko in socialno angažirani žlahtni slovenski ljudski povesti in drami. Pisateljevo dinamično življenje v bogato dokumentiranem albumu še dodatno ilustrirajo nove zgodbe in pojasnila iz družinskega izročila, ki jih je skupaj s spominskim pričevanjem in fotografijami iz domačega arhiva, prispeval Janez Bogataj. Velika monografija s podnaslovom *Vera v resnico, lepoto in pravico* vabi bralca k spoznavanju ali pa ponovnem odkrivanju Finžgarjeve literarne zapuščine tudi z izbranimi odlomki iz njegovih del.

IGOR GRDINA

SLOVENSKI MOZART

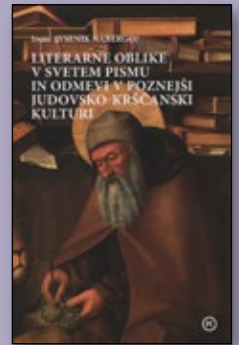
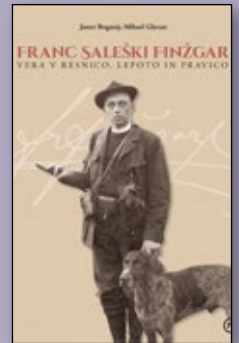
Letos je minilo sto let od smrti skladatelja Josipa Ipavca. Izvrstnega ustvarjalca iz Šentjurja pri Celju, ki mu je bila glasba položena v zibelko – tudi njegov oče Gustav in stric Benjamin sta bila priznana glasbenika – je slovenska javnost začela bolje spoznavati šele zadnja tri desetletja. Njegova opera *Princesa Vrtoglavka* je bila krstno uprizorjena šele leta 1997. Igor Grdina, avtor biografskega eseja, profesor slovenske literarne in kulturne zgodovine, podrobno predstavi Ipavčevo življenjsko pot in njegovo bit, vpeto v duh časa, v katerem se je izobraževal, deloval kot zdravnik – bil je »doktor vsega zdravlilstva« – in ustvarjal glasbena dela. Zapustil je dela, ki so tako veličastna – z *Možičkom*, ki velja za prvi slovenski balet, je v graški operi doživel neverjeten uspeh – da so ga ob smrti poimenovali za »slovenskega Mozarta«.

MARCEL ŠTEFANČIČ, JR.

ZADNI FILM 2.0

Revidirana, močno razširjena in z več kot tisoč dodatnimi filmi dopolnjena izdaja knjige *Zadni film 2.0* filmskega kritika, publicista in esejista Marcela Štefančiča, jr. je monumentalni knjižni projekt na skoraj tisoč sto straneh, v katerem Štefančič na svoj brzostrelno enciklopedični način rezimira, analizira in interpretira ključno obdobje ameriškega (s tem pa tudi svetovnega) filma od sredine šestdesetih let prejšnjega stoletja, ko se je zdelo, da je na filmu vse mogoče, torej v času, ko so kapitalne trende lahko lansirali tudi obstranci, včasih sicer za visoko ceno, pa do sredine sedemdesetih, ko se je rodil klasični filmski blockbuster, ki je korporativno prerodil in ukalupil sodobni Hollywood. Knjiga, ki jo lahko berete vse življenje, je del štiridelnega projekta o zgodovini ameriške kinematografije; lani je izšel celovit in obsežen epos o filmu noir *Če umrem, preden se zbudim*.

Mladinska knjiga,
2021, 658 str., 44,99 €Mladinska knjiga,
2021, 232 str., 39,99 €Beletrina in Knjižnica Šentjur,
2021, 196 str., 25 €UMCo,
2021, 1079 str., 36,90 €

STVARNO

Celjska Mohorjeva družba,
2021, 118 str., 19,50 €

ALEŠ MAVER **ZA PRGIŠČE POLITIKE**

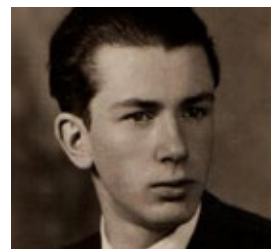
Profesor, publicist in prevajalec Aleš Maver je z jasnimi, razumljivimi razlagami o kraljih, princeskah, predsednikih in prvih damah; o tem, kdo je kdo v državi (od lokalnega šerifa do guvernerja); o korakanju v ritmu leva-desna, leva-desna; o predelavi volilnih glasov v stolčke ... in z obilo humorja napisal knjigo o politiki, osnovnih pojmih svetovnih političnih ureditev, razmejitvev in razmerij. Ste vedeli, da je naziv »župan« v latinski obliki obstajal že leta 777 in da predsednik vlade, kancler in premier v različnih državah pomenijo isto funkcijo? Priročnik je opremljen z razpredelnicami volilnih izidov v različnih državah, zaključni pa ga opis politične scene v Sloveniji. Knjigo odlikuje strokovno poznavanje tematike in izjemen smisel za humor. Učiti se o politiki iz knjige Aleša Mavra je tako zabavno kot učenje zgodovine iz stripov Alana Forda.

Philosophia perennis, Družina,
2021, 254 str., 38 €

MILAN KOMAR **TRIJE TOTALITARIZMI: FAŠIZEM, NACIZEM, KOMUNIZEM**

Milan Komar (1921–2006) je bil slovenski esejist in filozof, ki se je po drugi svetovni vojni umaknil v Argentino in tam razvijal svojo misel, ki jo še danes zbirajo njegovi učenci, zbrani v okviru Fundacije Milana Komarja (Fundación Emilio Komar). To je tretja v seriji knjig o njegovi filozofiji, sestavljena iz različnih predavanj, ki jih je imel Komar o posameznih temah. Z njimi Komar na sebi lasten način nazorno pokaže, da so vsi trije režimi, fašizem, nacizem in komunizem, zgradili svoje nasilne ideologije na filozofskih idejah. Skupno jim je bilo to, da so zanižali stvarjenjsko vizijo sveta in človeka ter od tod izvirajoči pojem naravnega reda. Namesto slednjega so vsilili svoj red, ta pa je povzročal uničenje ter gorje. Filozofija, ki izhaja iz premise, da je svet red in da ima vsako bitje svoje pravo mesto v njem.

Didakta,
2021, 340 str., 24,95 €

UREJANJE: SLAVKO PREGL ET AL. **PRIJATELJ, DRŽAVNIK, ČLOVEK**

85 avtorjev besedil, 18 fotografov in dva karikaturista so v neprijaznih koronskih časih združili moči, zbrali spomine in vtise; Slavko Pregl, Špela Furlan, Anton Rupnik, Ivo Vajgl in Rudi Zaman so vse to uredili, Božo Repe je napisal uvod, Jani Bavčer je oblikoval knjigo. Kaj lepšega bi lahko prvemu predsedniku samostojne Slovenije Milanu Kučanu podarili za 80. rojstni dan?! Vlado Kreslin mu je posvetil pesem *Mali bejli*, Polona Vetrih mu je zarepala, Tone Fornezzi je hudomušno spomnil na anekdotu o predsedniku v gostilni na Šmarni gori ... Pisci se Milana Kučana spominjajo kot sodelavca, prijatelja, državnika in sopotnika v času ter prostoru. Marsikdo od njih omeni tudi njegovo soprogo Štefko in prisrčna skupna srečanja. Bralci bodo v knjigi našli precej že znanih dejstev, pa tudi veliko novih ali prikazanih z drugačne perspektive.

Znanstvena založba FF,
2021, 505 str., 29,90 €

UREJANJE: KATJA MAHNIČ, BARBARA PIHLER CIGLIČ **O POSLANSTVU HUMANISTIKE IN DRUŽBOSLOVJA**

Ob ustanovitvi Univerze v Ljubljani leta 1919 je bila Filozofska fakulteta njena ustanovna članica in prvo predavanje v slovenskem jeziku na novoustanovljeni Univerzi je decembra istega leta imel devetindvajsetletni slavist dr. Fran Ramovš, habilitiran profesor na FF UL. Zgodovina fakultete je tako zgodovina univerze na Slovenskem ter terciarnega izobraževanja v celoti, hkrati pa je tudi zgodovina našega naroda. Zbrano delo, ki združuje sedemindvajset prispevkov, preučuje poslanstvo humanistike in družboslovja ter fakultete, ki zajema več kot trideset različnih znanstvenih področij, hkrati pa razmišlja o prihodnosti. Delo odgovarja na vprašanje, ki ga družboslovnim vedam v kapitalističnem obdobju prevečkrat zastavi, to je smoter njihovega obstoja, uporabnost znanja. »Ali pa je dejanska vloga sodobne humanistike vendarle še vedno vzgoja in izobraževanje kritično mislečih analitikov ...?«

JERNEJ MLEKUŽ

ABCČ MIGRACIJ

Antropološki kolaž pojava migracij odpira svež pogled na manj znane dimenzije selitev. Selitve niso sodoben pojav, saj so za človeško vrsto značilne; homo sapiens je od nekdanj homo migrans. Avtor je obsežno temo obdelal v dvostranskih poglavjih od A do Ž, od »A je to« do »Ženske migracije«. Vsako poglavje se prične s pojasnjevalnim besedilom, ki mu sledi osebno pričevanje (mnogo jih pripoveduje o slovenskih migrantih do druge polovice 20.

stoletja) ali knjižna obdelava (od Bevkovega *Lukca in njegovega škorca* do *Poslednjih desetih bratov* Zorka Simčiča). Tehna in stvarna besedila, bogato začinjena z iskrivim humorjem, ilustracijami ali karikaturnimi, odkrivajo nove povezave med pojmi in vabijo v razmislek o pojavu migracij. Raziskovalec, etnolog, geograf, antropolog, kulturolog in zgodovinar Jernej Mlekuž je tudi avtor *Kranjskega klobasanja* (2017).

ALI ŽERDIN

MMXX: LETO NEVARNE BLIŽINE

Novinar, urednik in sociolog Ali Žerdin se je v svojih dosedanjih knjigah (denimo *Ujetniki omrežij*) že ukvarjal z vprašanji družbenih omrežij, njihovim vzpostavljanjem in pomenom za širšo skupnost. Ko so mediji poročali, da se je drugi val epidemije v Sloveniji spremenil v uničujoč cunami, se je vprašal, kaj je šlo narobe. S pomočjo javnih in težje dostopnih virov je s sociološkim pristopom podrobno analiziral slovensko (politično) realnost od začetka

2020 naprej, ko je bilo že jasno, da bo novi virus prišel tudi k nam. Posvetil se je posledicam zamenjave oblasti, pogovarjal se je z različnimi strokovnjaki, ki so epidemijo spremljali poklicno, in razmišljal o vzrokih, ki so Slovenijo uvrstili med najbolj prizadete države s koronavirusom. Knjiga *MMXX: Leto nevarne bližine* je koncizen žurnalistični rezultat te raziskave.

JANA S. ROŠKER

KRIZA KOT NEVARNOST IN UPANJE

Strokovna monografija s posebnega stališča opisuje pandemijo covid-19 v Vzhodni Aziji oz. sinitskem kulturnem pa tudi v celotnem svetovnem prostoru. 2020 je bilo leto kovinske podgane in prekletstvo netopirja. Bolezen, katere počelo je najverjetneje odprta tržnica živali v Vuhanu, se je razširila po vsej Zemlji. In zakaj so bili ukrepi za zajezitev bolezni na Daljnem vzhodu tako učinkoviti? Mnogi so odgovor našli v avtokratskem sistemu kitajskih

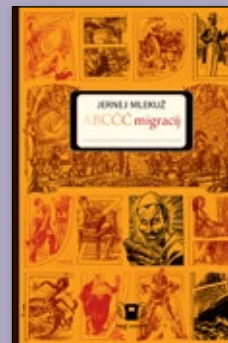
oblasti. Avtorica, raziskovalka na področju kitajske filozofije, epistemologije in etike, odkriva razloge drugje, v konfucijanski etiki soodnosnosti, v znaku besede v besedi »ren«, ki hkrati pomeni človeka in so/človečnost, humanost, empatijo in vzajemnost. Posebno poglavje je namenila subjektivnosti, nadzoru in digitalni tehnologiji. Na koncu raziskave je razvila teorijo o novi politeji, kjer bo življenje lepše.

TINE HRIBAR

RUSKO VPRAŠANJE

Eden najpomembnejših sodobnih slovenskih filozofov, Tine Hribar (1941), je po izjemni knjižni trilogiji o nesmrtnosti napisal monografijo, v kateri proučuje Rusijo ter slovenski in evropski odnos do nje v širšem idejnem, religioznem, družbenem in geopolitičnem smislu. Izhaja iz očitkov ruskih intelektualcev Evropi, da ji ni dovolj hvaležna, ker jo je rešila pred Napoleonom in Hitlerjem, obenem pa zariše tudi širšo globalno perspektivo odnosa Amerike in Evropske

unije na eni strani ter Rusije in Kitajske na drugi strani. V luči podnebnih sprememb bi se Sibirija v prihodnjih desetletjih lahko spremenila v novo žitnico sveta, zaradi česar Kitajska že (spet) pretendira nanjo. Spreminjajoča se globalna razmerja bodo že srednjeročno vplivala tudi na položaj Slovenije, ki bi zato morala bolj precizirati svoj odnos do Rusije in bližnjih dežel, denimo Srbije. Izvirno filozofsko delo, ki zre v prihodnost.

Založba ZRC,
2021, 160 str., 15 €

UMco,
2021, 304 str., 26,90 €

Znanstvena založba FF,
2021, 201 str., 19,90 €

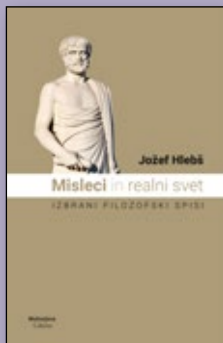
LUD Literatura,
2021, 252 str., 25 €

STVARNO

JOŽEF HLEBŠ

MISLECI IN REALNI SVET

Jožef Hlebš je diplomiral v Ljubljani iz kemije in antropologije, po podiplomskem usposabljanju na Inštitutu Jožef Stefan pa je odšel v Salzburg, kjer je doktoriral iz zoologije in nadaljeval na Teološki fakulteti v Ljubljani začetni študij, ki ga je v Salzburgu dokončal še z doktoratom iz čiste filozofije. S širokim znanjem je napisal vrsto monografij in razprav s področja filozofije narave in več esejev o slovenskih in tujih filozofih. Mislecem in realnemu svetu se posveča tudi v pričujočem izboru filozofskih razprav. Pri tem se v duhu aksioma Francoza Jacquesa Maritaina »Filozof ni filozof, če ni metafizik« največ ukvarja z metafizičnimi in spoznavnimi vprašanji. Ugotavlja, kako so nanje odgovarjali veliki evropski misleci od antičnih filozofov in Tomaža Akvinskega do Martina Heideggerja, v slovenski tradiciji pa predvsem Janez Janžekovič in Ludvik Bartelj.

Mohorjeva Celovec, 2021, 360 str., 27 €

PRIMOŽ KRAŠOVEC

TUJOST KAPITALA

Primož Krašovec (1979) je sociolog kulture, ki predava na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani predmete s področja teorij ideologije, diskurza, države in epistemologije, njegovi raziskovalni interesi pa so: do kapitala ambivalentna kritika politične ekonomije, teorija in zgodovina meščanske države, teorija in zgodovina inteligence, novi mediji, tehnologija in kapitalizem. Te teme je Krašovec povezal v monografiji *Tujost kapitala*, v kateri skuša z obsežnim navajanjem zgodovinskih in drugih virov pokazati, da kapitalizem ni bil logičen nasledek preteklih družbenih procesov in družbene organizacije pred njim, saj, tako trdi, pomeni prelom z njimi, temveč je več procesov, ki niso bili kapitalistično usmerjeni, sprožilo razmere, ki so omogočile njegov nastanek.

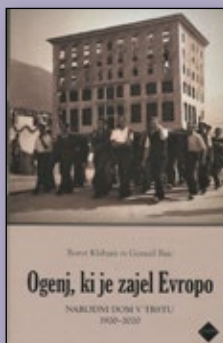

Sophia, 2021, 282 str., 20 €

BORUT KLABJAN, GORAZD BAJC

OGENJ, KI JE ZAJEL EVROPO

Zgodovinska monografija *Ogenj, ki je zajel Evropo* tematizira (več kot) stoletje Narodnega doma v Trstu, saj pokriva obdobje vse od začetka njegove gradnje, odprtja, njegovega škandaloznega in za Slovence izjemno bolečega požiga leta 1920, ter obenem tudi enega od formativnih trenutkov škvadrizma, ki je kasneje mutiral v fašizem, pa vse do lanskega leta, ko sta 13. julija 2020 predsednik Italije Sergio Mattarella in slovenski predsednik Borut Pahor podpisala memorandum o soglasju za vrnitev stavbe Narodnega doma slovenski jezikovni skupnosti, s čimer se je začel postopek vračanja (ki se je nedavno končal). Monografija je izjemen primer slovenskega zgodovinopisja namenjenega tudi širšemu bralstvu, obenem pa je zgodba o narodno pomembni zgradbi, ki jo je pogoltnilo kolesje zgodovine.

Cankarjeva založba, 2021, 441 str., 39,99 €

Zermanova nagrada za letošnje leto bo podeljena meseca novembra.

JERMANOVA NAGRADA

Zmagovalci preteklih let:

2020 – Zdravko Kobe za: Immanuel Kant KRITIKA ČISTEGA UMA (Društvo za teoretsko psihoanalizo)

2019 – Sonja Weiss za: Plotin ZBRANI SPISI II (Slovenska matica)

2018 – Alfred Leskovec za: Carl Gustav Jung PSIHOLOGIJA IN ALKIMIJA (Beletrina)

2017 – Bogdan Gradišnik za: Gilbert Keith Chesterton VEČNI ČLOVEK (Celjska Mohorjeva družba)

2017 – Branko Gradišnik za: Nancy McWilliams PSIHOANALITIČNA DIAGNOSTIKA (UMCO)

O NAGRADI

Nagrado podeljuje Društvo slovenskih književnih prevajalcev za posebno uspele prevode družboslovnih in humanističnih besedil iz tujih jezikov v slovenščino.

UREJANJE: JOŽE DEŽMAN

PRAVICA DO GROBA

Zbornik petega poročila Komisije Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč je v letu pandemije nadomestil posvet o vojnih grobovih v RS. V prvem poglavju združuje uvodne nagovore urednika zbornika zgodovinarja Jožeta Dežmana, predsednika RS Boruta Pahorja, predsednika Državnega sveta Alojza Kovšce in ministra za obrambo Mateja Tonina. Drugo poglavje osvetli zgodovinski vidik vojnih grobov, obstoječe arhivske fonde in vzpostavljane podatkovne baze preglednega registra podatkov. Tretje poglavje drugo za drugim obravnava posamezna morišča in grobišča. Avtorji besedil poročajo o številu, spolu in starosti žrtev, stanju okostij, forenzičnih ugotovitvah, vzroku smrti, narodnosti žrtev in predmetih, ki so bili najdeni ob njih. Travmatičnost dogajanja podčrtujejo fotografije odprtih grobišč in tistega, kar so v njih našli – lasnic, prstanov, čevljev ...

TONE STOJKO

NAŠA JEZA JE BREZMEJNA

Tone Stojko (1947) je legendarni slovenski fotograf, neutrudni portretist slovenske realnosti, od domačih Prešernovih nagrajencev do podvodnih svetov, a tudi svetovnih osebnosti od Hitchcocka do Lennona, ki jih je ujel v svoj objektiv. Val demonstracij v zadnjem času ga je spodbudil k temu, da je pregledal svoje arhive od konca šestdesetih let pa vse do današnjih dni (knjiga se sklene z letom 2020), rezultat pa je obsežna in referenčna fotomonografija,

obogatena z esejmi Nataše Strlič, Mladena Dolarja, Rudija Rizmana, Vlada Miheljaka, Ervina Hladnika Milharčiča, Alija Žerdina in Aljoše Mastena, ki Stojkovo polstoletno spremljanje družbenega vrenja, razloge za posamezne proteste ter njihove specifikke postavljajo v posamezen časovni kontekst. Knjiga, ki več kot potrjuje reklo, da slika (oziroma v Stojkovem primeru fotografija) pove več kot tisoč besed.

MATEJA RATEJ

SVASTIKA NA POKOPALIŠKEM ZIDU

Evropske politične silnice so v Mariboru ustvarile okoliščine, v katerih so se ljudje razdelili na tiste, ki so leta 1941 nemško okupacijo pričakali z navdušenjem, in druge, ki so bili izgnani ali pa so v hudih preizkušnjah organizirali odpor. Avtorica pripoveduje o ljudeh, ki so najprej pozdravili anšlus, nato pa še okupatorje. Mučno poglavje hitlerizma v širši okolici Maribora v tridesetih letih 20. stoletja osvetljuje kot zgodovinarica in premišljuječa povezovalka

stvarnosti, ki suhoparna zgodovinska dejstva obkroža z družbenim kontekstom. Naraščanje podpore nacionalsocializmu izriše z osrednjima zgodbama družine mariborskega odvetnika Lotharja Mühleisna, prvaka nemške manjšine na Štajerskem, in slovenskega viničarja Josefa Hammerja. Križanje njunih usod v ospredju in številnih drugih ob strani ustvarja nazorno podobo časa in pogloblja razumevanje dogajanja.

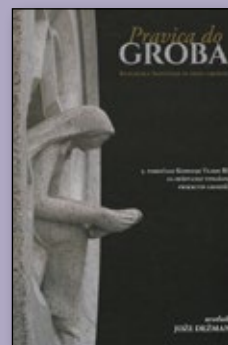

DUŠAN ŠKODIČ

MEJA NA RAZVODNICI

Dušan Škodič, ki smo ga do zdaj poznali kot avtorja (humornih) planinskih zgodb v knjigah *Ljudje v gorah* in *Smeh z gora*, v novem delu predstavlja rapalsko mejo, ki je med svetovnimi vojnami ločevala Kraljevino Italijo in Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev (oziroma Kraljevino Jugoslavijo). Zastavljeno je inteligentno in uporabno, omogoča pa po eni strani obisk vsakega od 61 glavnih mejnikov rapalske meje, od Peči do Paravičeve mize (z vsemi klasič-

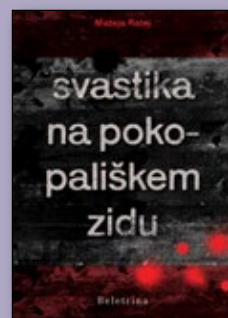
nimi izletniškimi podatki od izhodišča prek dolžine do zahtevnosti pristopa), po drugi strani pa zgodovinski kontekst vsake obravnavane točke. Cilj knjige je spoznati rapalsko mejo in njene posledice za ljudi, pa tudi ločiti materialno dediščino z obeh strani meje v dolinah in gorah, saj je bilo na vsaki strani vse drugače. Imeniten vodnik omogoča tudi nadgradnjo, predstavitev rapalske meje v obliki vezne pohodne poti.

Družina,
2021, 310 str., 45 €

Muzej novejšje zgodovine
Slovenije in Mladinska knjiga,
2021, 359 str., 59,99 €

Beletrina,
2021, 203 str., 24 €

Planinska zveza Slovenije,
2021, 256 str., 22,90 €

NAGRADA DESETNICA

Miš,
2020, 205 str., 26,95 €

O NAGRADI

Stanovska nagrada Društva slovenskih pisateljev za najboljše izvorno otroško ali mladinsko delo v poeziji ali prozi, ki je izšlo v zadnjih treh letih.

Desetnico za leto 2021 je prejel Damijan Šinigoj za knjigo *Kjer veter spi*

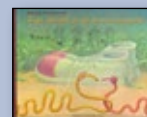
Letos maja je nagrado desetnica za najboljše otroško ali mladinsko delo zadnjih treh let prejel Damijan Šinigoj, in sicer za knjigo *Kjer veter spi* (Miš). Roman skozi avanturistično zgodbo obravnava motiva dokazovanja svoje lastne vrednosti in preizkušanje mej prepovedanega, značilna za najstnike. Glavna literarna lika sta srednješolca Irena in Blaž. Po značaju sta na moč različna, a se njuni vloge nenehno menjujeta, odvisno od okoliščin. »Motiv dokazovanja svoje lastne vrednosti je med najstniki najbrž star toliko kot človeštvo samo; preizkušanje mej prepovedanega prav tako. Roman, ki je postavljen v sodobno družbo, skozi avanturistično zgodbo odgovarja na oboje,« je zapisano v utemeljitvi nagrade. Letošnjo žirijo za nagrado so sestavljali Magdalena Svetina Terčon (predsednica), Jana Bauer, Igor Bratož, Neli Filipič in Slavko Pregl.

Zmagovalci preteklih let:

2020 – Jana Bauer: DING DONG ZGODBE (KUD Sodobnost International)

2019 – Andrej Rozman Roza: PESMI IZ GALERIJE (Narodna galerija)

2018 – Suzana Tratnik: TOMBOLA ALI ŽIVLJENJE! (Mladinska knjiga) in Aksinja Kermauner: ŽIGA ŠPAGET JE ZA PUNČE MAGNET (Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije)

Miš,
2021, 235 str., 27,95 €

MATEJA GOMBOC

BALADA O DREVESU

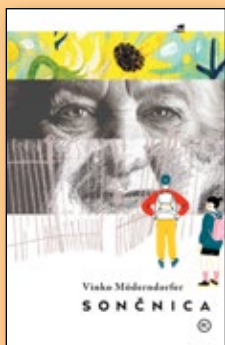
Mateja Gomboc, pisateljica, prevajalka in profesorica slovenščine na ljubljanski Škofijski gimnaziji, piše za otroke, mladino in odrasle. Skoraj dvesto trideset strani dolg mladinski roman, elegija o izgubljeni ljubezni, je členjen na dneve in ure od Majkovega samomora. Protagonista sta prisotna Ada in odsotni Majk, ki mu Ada namenja osrednje mesto v svojem srcu in življenju. Majk pred našimi očmi raste postopoma, kot ujetnik okruškov Adinega spomina na njuno leto dni trajajočo ljubezen. Adina pripoved je nepretrgano slovo ljubezni in pokojnemu. Zapuščenost, bolečina, trpljenje, nemoč in zamera vejejo domala iz vsakega stavka. Dramski lok od samomora do sklepnega dejanja pogreba se nad retrospektivo dogodkov pne jezikovno in slogovno neoporečno. V spremni besedi o samomoru spregovori psihologinja Janja Istinič.

VINKO MÖDERNDORFER

SONČNICA

Vinko Möderndorfer (1958) je eden najbolj raznovrstnih slovenskih literarnih ustvarjalcev z izjemnim opusom romanov, dram, poezije ter v zadnjem času tudi mladinskih romanov, med katere spada (kot četrto tovrstno delo) tudi *Sončnica*, ki ga zlahka prebere tudi odrasli bralec. Roman tematizira najstnika Ajdo in Voranca, ki sta prijatelja in sošolca ob koncu osnovne šole, obenem pa pripadnika različnih družbenih razredov. Nekega dne na poti v šolo pred zapuščenostjo in razpadajočo vilo srečata nenavadno žensko s klobukom, v katerega so zataknjene sončnice (avtor je navdih zanj našel v resnični osebi), ki se nenavadno premika ter govori čudne stvari, o njima pa ve reči, ki jih ne poznata niti sama. Najstnika se z nenavadno starko hitro zbližata, to pa za sabo kmalu potegne plaz težav, ki razkrijejo tudi dolgo zadrževane skrivnosti. Roman o ljudeh, ki jih je svet izvrgel in zavrzel.

Mladinska knjiga,
2021, 328 str., 27,95 €

IRENA ANDROJNA
MODRI OTOK

Mladinski roman, ki ga krasita eterična naslovna umetnina in zemljevid Eve Mlinar, nas odpelje na idilični Modri otok, kjer bodo poletne počitnice na raziskovalnem taboru preživeli Andrijan, Ernest in Lena. Kmalu naletijo na svetilničarja Stiborja, ki vročično razpreda o Kraljestvu neskončne zarje, in dekle Mariso, ki se zna spremeniti v ptico. Tu je tudi Marisina babica Milva, ki pozna kar nekaj trikov ter je še vedno v stiku s starodavnimi običaji in naravo. Knjiga je polna preobratov, predmetov s čarobnimi močmi in presenečenj, skrivnostno vzdušje pa se z vsako stranjo stopnjuje in popolnoma očara. Roman se gradi do ekstatičnega zaključka in kar kliče po nadaljevanju. Poletja, sploh tako magičnega, pač ni nikoli preveč.

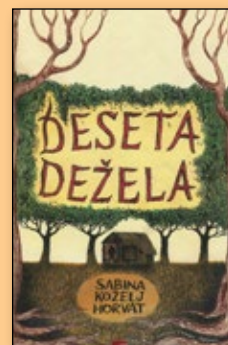

Mladinska knjiga,
2021, 388 str., 29,99 €

SABINA KOŽELJ HORVAT; ILUS.: DAMIJAN STEPANČIČ
DESETA DEŽELA

Deseta dežela je mladinski pustolovski roman Sabine Koželj Horvat, v katerem spremljamo sošolca Jakoba in Emo, ki poskušata med epidemijo pripraviti seminarsko nalogo o Josipu Jurčiču. Ko obiščeta Krjavljevo koč, se odpre prehod v Jurčičev svet, obenem pa se začnejo dogajati bizarne stvari, kot je izginjanje vrstic v Jurčičevih knjigah. Njegovi junaki so ogroženi in najprej iščejo zaščito pri likih v Opusu, kasneje pa se odločijo, da bodo poskusili navezati stik kar s Snovalcem samim. Domišljen in literarnozgodovinsko bogat roman slovenske literate (ne samo Jurčiča, ampak kar celo plejado velikih imen) nariše skozi bizarno pustolovščino, začinjeno s simpatijami in veliko akcije. Pouk slovenščine še nikoli ni bil tako zabaven!

Celjska Mohorjeva družba,
2021, 364 str., 28 €

MILAN PETEK LEVOKOV
PRED KATASTROFO

Milan Petek Levokov posega na področje znanstvene fantastike za mlade bralce. Trinajstletni Luka živi običajno življenje slovenskega najstnika, le da njegov stric vedno znova poskrbi, da ni dolgčas. Tokrat je želel svoj avtomobil predelati v stroj, ki s pritiskom na gumb privlači dež, a je v resnici ustvaril časovni stroj. Luko in njegovo družino čakajo nepozabne pustolovščine – vampirji, asteroid, prihodnost, ki je preteklost ... Lahkotno branje poleg dogodivščin ponuja tudi globoka vprašanja – kako sedanost in odločitve, ki jih sprejememo danes, vplivajo na prihodnost. Ali lahko spreminjamo prihodnost? Kdo je človek in kdo vampir – kdo je zares dober, kdo zares slab? Hkrati čtivo opozarja tudi na odgovornost političnih odločevalcev. Predvsem pa je to knjiga, ki spodbuja radovednost in pogum, da posameznik v trenutku odločitve naredi pravo stvar za širše dobro.

eBesede,
2021, 211 str., 22,90 €

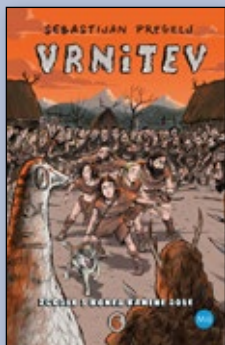
NELI FILIPIČ
FRONTA

Neli Filipič (1964) je avtorica številnih mladinskih del, nazadnje romanov *Požar* (2016) in *Povej mi po resnici* (2017, oba Mladinska knjiga), ki sta bila oba nominirana za nagrado desetnica. Fronta je njen nov razburljiv pustolovski roman, ki pripoveduje zgodbo o petih najstnikih: Soški, Luni, Vanji, Benu in Karlu, ki se med poletnimi počitnicami vsak po svoje dolgočasijo, dokler jih Soška s svojo energijo in radovednostjo ne zaplete v lov na pogrešanega Severa Juga. Kar se na začetku zdi kot kratkočasno razvzlatvanje uganke, s katero skuša Soška pritegniti uporabnike svoje radijske aplikacije Fronta, se kmalu prelevi v igro mačke z mišjo, ki družino »kameradov« pripelje do številnih spoznanj. Mladinski roman, ki v ospredje postavlja najstnike, njihovo doživljanje sodobnega sveta in njihove načine komunikacije. Glavno vlogo imajo pametni telefoni, staršev pa dobesedno ni.

Mladinska knjiga,
2021, 296 str., 29,99 €

NAGRADA VEČERNICA

Miš,
2020, 100 str., 25,95 €

O NAGRADI

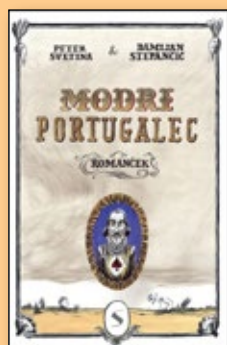
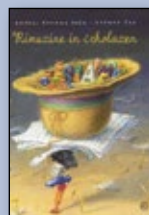
Nagrada časnika Večer za najboljše slovensko otroško in mladinsko literarno delo preteklega leta.

Večernico za leto 2021 je prejel Sebastijan Pregelj za knjigo Vrnitev iz serije Zgodbe s konca kamene dobe

Sebastijan Pregelj je prejemnik 25. večernice, nagrade časopisa Večer za mladinsko književnost. *Vrnitev* (založba Miš) je šesti roman iz serije *Zgodbe s konca kamene dobe*, postavljene v čas koliščarskih naselij na Barju, in je po oceni žirije vrh serije. Glavna junaka Brin in Črna sta preživela zimo na Hodiškem jezeru (zdajšnja Avstrija), zato se odločita vrniti domov na Barje. Verjetnostna motivacija temelji na znanstvenih dognanjih arheološke stroke (fakt), avtor pa v pripovedi prepričljivo oriše koliščarsko civilizacijo na Ljubljanskem barju in širše. Predstavljeni so vsakdanje življenje kamenedobnih ljudi (fikcija), njihovi uporabni predmeti, prehranjevalne navade in verovanja, med drugim piše v utemeljitvi.

- Zmagovalci preteklih let:**
- 2020 – Andrej Rozman – Roza: RIMUZINE IN ČRKOLAZEN (Mladinska knjiga)
 - 2019 – Andrej E. Skubic: BABI NIMA VEČ TELEFONA (Mladinska knjiga)
 - 2018 – Anja Štefan: DROBTINE IZ MIŠJE DOLINE (Mladinska knjiga)
 - 2017 – Peter Svetina: MOLITVICE S STOPNIC (Mladinska knjiga)

KUD Sodobnost International,
2021, 124 str., 24,90 €

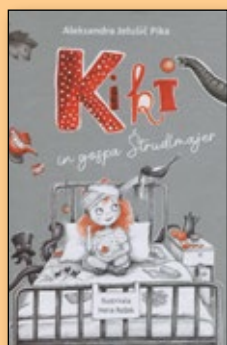
PETER SVETINA; ILUS.: DAMIJAN STEPANČIČ MODRI PORTUGALEC

Modri Portugalec je »romanček« za mladino, ki sta ga ustvarila uveljavljena in večkrat nagrajena slovenska ustvarjalca Peter Svetina in Damijan Stepančič. Popeljala vas bosta med zelene travnike, med čudaške prebivalce neznanne dežele, v nore dogodivščine in razkrila iskreno prijateljstvo Anje Klare in podganca Hijacinta. Peter Svetina s premišljenimi jezikovnimi potezami pričara natančno izmišljen svet, ki neopazno odseva moralna in etična vprašanja našega vsakdana. Z dobro mero humorja, celo naklonjenosti do človeških čudaštev in slabosti, pisatelj zareže do najglobljih težav današnjega trenutka, hkrati pa z vso jasnostjo pokaže tudi rešitev. V na trenutke grotesknem domišljjskem svetu je ilustratorju uspelo ujeti vse glavne dogodivščine, a jih bralcu predstavi tako, da še vedno pusti dovolj prostora za domišljijo.

ALEKSANDRA JELUŠIČ PIKA; ILUS.: IRENA REŽEK KIKI IN GOPSA ŠTRUDLMAJER

Avtorica predlaga, da naredimo stoji na glavi, preden se lotimo branja tega mini romana, da se nam bo v misli skotalila vsa domišljija, tudi tista, ki se je morda zataknila v majhnem prstku na nogi. Mala Kiki, ki je v bolnišnici, se sprašuje, ali je svet drugačen, če ga gledaš skozi rjave, črne, zelene ali sive oči. Neke noči, ko je v bolnici vse tiho, na hodniku zagleda vrata, ki jih prej ni bilo, za njimi pa sreča gospo Štrudlmajer. Nova znanka jo opomni, da moraš le zapreti oči in pobrskat po domišljiji, peljati na sprehod misli, in nato je čisto vse mogoče, tudi zima v avgustu, potovanje v Afriko in reševanje zebre. Sraka Kokos, škrat, pojoči pesek, gospod Šmirjokl, ki osebno pozna gospoda Božička, in drugi junaki poskrbijo, da je lahko tudi čas okrevanja v bolnici prava čud(n)ovita pustolovščina za pogumne deklice in radovedne fante.

Chiara,
2021, 106 str., 21 €

FRANCE PREŠEREN; ILUS.: PETER ŠKERL

POVODNI MOŽ

Vsem poznana Prešernova pesnitev o prevzetni Ljubljanki Urški, ki je vneto zavračala vse snubce, dokler ji ni bil kos povodni mož, je bila v preteklosti motivno že nekajkrat upodobljena tudi v slikanici. Tokrat je povodnega moža med platnice ujel izjemni ilustrator Peter Škerl. Prešernovo balado je upodobil zelo dramatično, kar nakazujejo že barve in linije podob. Za še prepričljivejši bračev potop v svet *Povodnega moža* je na nekaterih straneh

poskrbel z ilustracijami, nanizanimi v stripovski maniri, v zaporednem nizu več manjših sličic, kot njihovo protiutež pa je spet drugje v središče postavil zgolj eno samo, veliko ilustracijo, poudarjeno s številnimi detajli. Nedvomno si tudi to Škerlovo delo, podloženo z večnimi Prešernovimi stih, ki so v pričujoči knjigi prevedeni tudi v angleščino, zasluži vso pozornost, saj je izjemno v več pogledih!

Miš,
2021, 36 str., 25,95 €

MIROSLAV KOŠUTA; ILUS.: ANA MARAŽ

BOŽAJ VETER

Knjiga izjemnega pesnika Miroslava Košute, ki je počastila njegov 85. rojstni dan in jo bogatijo značilne ilustracije Ane Maraž, je prava paša za oči in srce. Povabi nas namreč v svet poezije za mlade, ki je sproščena, nežna, nerodna, prikupna in nasploh sončna. Maraževa je knjigo oblekla v pretežno rdečkaste podobe, ki jim vladajo češnje – te se v pesmi Košek rdečih češenj kot uhani znajdejo na ušesu dekleta in postanejo ultimativni izraz mlade ljubezni. Pesmi so tihe zaveznice cvetoče prve zaljubljenosti, prvih poljubov, sprehajanja z roko v roki in zardelih lic, pa tudi zlomljenega srca in joka. Košuta zna vse prelomnice ubesediti krhko in predano, pa tudi humorno, da se čim bolj približa mladim, pri tem pa jih ne podcenjuje. Dragoceni trenutki tako zaživijo skozi verze pesniškega mojstra in nas vabijo v poletje s polnimi dlanmi bleščečih se češenj.

Mladinska knjiga,
2021, 60 str., 22,98 €

BINA ŠTAMPE ŽMAVC; ILUS.: ANDREJA PEKLAR

DROBNE PESMI

Drobne pesmi so prah zvezd in pesničin glas je nežen kot pesem ptice, a besede prihajajo iz šepeta vesolja in sežejo naravnost v srce. Njihov odzven zavibrira najtišje misli. Odenki pesmi obsegajo vso paleto od sončave jutra na vrtu do krvavordečih cvetnih latov maka, od tihe beline ivja do besneče bolečine žalosti nad grobovi otrok, žrtev holokavsta, od zlatega brokata barv jeseni do mračnih nočnih stopnišč sanj, kjer lebdijo more. Pripovedujejo o

nikoli izpeti ljubezni in težki samoti, o čudoviti tišini, o skrivnostih rožnega vrta in še večji skrivnosti enega samega cveta, o veselju, o končnosti in večnosti, o tistem, kar nas presega ... Bina Štampe Žmavc, pesnica, pisateljica in dramatičarka, avtorica obsežnega opusa del za odrasle in otroke, je prejemnica vrste odmevnih nagrad doma in v tujini, med drugim zlatnika poezije in nagrade Janusza Korczaka.

KUD Sodobnost International,
2021, 80 str., 19,90 €

IGOR CVETKO; AVTORJI KAMIŠIBAJEV: IGOR CVETKO ... ET AL.

OTROŠKE LJUDSKE O ŽIVALIH

Etnomuzikolog Igor Cvetko je svojo ljubezen do ljudskega izročila povezal s svojo novo strastjo do kamišibaja (japonskega gledališča, v katerem pripovedovalec zgodbo pripoveduje ob ilustracijah). Prav posebna knjiga tako prinaša izbor otroških ljudskih pesmi, ki jih je avtor nabiral dolga leta, ko je delal na ZRC SAZU in v Etnografskem muzeju, in pripadajoče kamišibaje 28 slovenskih kamišibajkarjev. Vsaka pesmica ima poleg zapisanega besedila

in ilustracij dodan še notni zapis, da si jo lahko tudi zabrudamo, zapojemo ali odigramo na instrument. V pesmih pa srečamo vse ljube »ljudske« živali od zvite lisice do plešočega kosa. Dodan je mini slovarček narečnih besed, saj prihajajo pesmice iz vse dežele. Dragocena knjiga, ki ljudsko izročilo prenese na svež in zanimiv način, je primerna tudi kot podlaga za uprizoritev doma, v vrtcu ali šoli, na taboru ...

Arstej in Društvo Zapik,
2021, 100 str., 25 €

OTROŠKO

Malinc,
2021, 28 str., 20 €

PATRICIJA PERŠOLJA; ILLUS.: POLONA LOVŠIN

SAMO ŠE PET MINUT

Mali deček odrašča sam z mamo, ki je zato, da ju lahko preživi, zelo zaposlena in zato veliko zdoma. Glavni junak si dneve krajša po svoje, ob tem pa nenehno razmišlja, kje je njegov oče in kako bi bilo, če bi prišel. Tudi mami nekajkrat zastavi to vprašanje, a ker mu nanj nikdar jasno ne odgovori, se v malem dečku še bolj naseli hrepenenje po tako pogrešanem očetu. Nekega jutra pa se zgodi nekaj nenavadnega: na vrata dečkovega doma potrka prijazen tujec in med njima se hitro splete topla in trdna vez. Prijazni mož ga začne obiskovati vsako dopoldne in v dečkovem srcu dobi prav posebno mesto ... Na videz preprosta zgodba je v resnici tako zelo pretanjena, da se bo zagotovo dotaknila bralcev vseh starosti, dodatno vrednost pa ji podarjajo imenitne in nadvse žive ilustracije Polone Lovšin, ki nas še lažje zazibljejo v dečkov prav posebni svet.

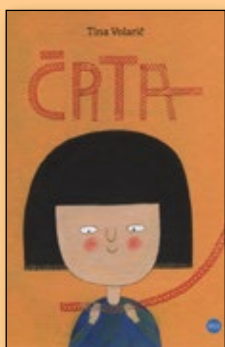

Skrivnost,
2021, 48 str., 20 €

TEA HVALA, ŠPELA OBERSTAR; ILLUS.: AJDA ERŽNOŽNIK

SKRIVNA BOLNIŠNICA

Ko se Gvido vrne s poletnih počitnic, komaj čaka, da svojemu najboljšemu prijatelju Filipu razodene vse o skrivnostni Partizanski bolnišnici Franja, ki jo je obiskal skupaj s starši. Ob poslušanju prijatelja se Filip kar ne more načuditi, da je pred ne takoavnimi časi v soteski sredi Cerkljanskih hribov obstajala bolnišnica, ki je bila tako dobro skrita pred sovražniki, da so lahko v njej zdravili ogromno ranjenih partizanov. Nikoli je niso odkrili. Gvido in Filip s svojo pripovedjo navdušita še prijateljico Minko in tako postane grmovje na dvorišču bloka, kjer se radoživa trojica najraje igra, najboljšo mesto za njihovo sodobno različico slovite bolnice Franja. Poučno branje, ki skozi prizmo otroških oči natrosi obilo zanimivega o legendarni partizanski bolnišnici, za nameček pa na koncu postreže še z zgodovinskimi dejstvi o njenem delovanju.

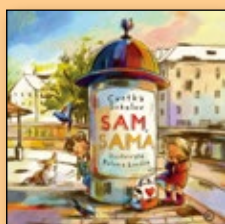

Miš,
2021, 39 str., 25,95 €

TINA VOLARIČ

ČRTA

V ospredju te zelo posebne slikanice je preprosta rdeča črta, ki se vije in zvija, razprostira in boči ter vijuga od enega lika do drugega, od enega prizora do naslednjega, s strani na stran, od začetka do konca. Tistega, ki ji sledi, povabi na razburljiv potep, poln ovinkov in zank po sledi vijuganja črte, ki ne gre naravnost, kot pač teče življenje. Nobena zgodba ni izpisana v besedah, jih je pa avtorica toliko več začrtala prav z domiselnimi in zgovornimi ilustracijami in jih ponudila v branje vsakemu posamezniku po sistemu »vsake oči imajo svojega malarja, pardon, svojega snovalca zgodb«. Tako si lahko bralec po lastnem navdihu in na krilih domišljije v glavi nariše zgodbo, kakršno v nekem trenutku doživlja ob ogledu posameznih ilustracij. Domiselna slikanica z rdečo črto v glavni vlogi krepi domišljijo in vabi k ustvarjanju vedno novih in novih zgodb.

Mladinska knjiga,
2021, 40 str., 22,98 €

CVETKA SOKOLOV; ILLUS.: POLONA LOVŠIN

SAM, SAMA

Kako pomembno je nekaj storiti popolnoma sam/-a in kako pomembno je, da odrasli namesto svojih otrok ne naredijo vsega sami in jih prikrajšajo za razvoj, odgovornost in občutek, da »zmorem sam/-a«, četudi se ne posreči že prvič, bi se moral zavedati vsak starš, učitelj in vzgojitelj. Narediti nekaj čisto sam, ko si star šest let, je hudo fino in tudi pomembno. Pisateljica in pesnica Cvetka Sokolov je napisala inovativno knjigo o tem, kaj in kako lahko punčka in fant postorita sam/-a: od vsakodnevnih stvari pa tudi do posebnih, enkratnih, nevsakdanjih stvari, a z vedenjem, da otroci vendarle potrebujejo odrasle za malo in včasih tudi veliko pomoči. Ampak samo včasih, kajti najbolj fino je zagotovo nekaj narediti sam/sama. Z besedilom krasno sodelujejo ilustracije Polone Lovšin. Slikanica z velikimi tiskanimi črkami je primerna tudi za prvo samostojno branje.

MAŠA OGRIZEK; ILUS.: TINA DOBRAJC

LISIČJA LUNA

Kritičarka in književnica Maša Ogrizek je za otroške knjige prejela več nominacij in znak zlata hruška. *Lisičja luna* je njeno nekoliko temačnejše delo, v katerem spremljamo potovanje 13-letne Zoje, ki je zadnje čase pogosto osamljena. Nesrečen padec jo posrka v fantazijsko dogodivščino, v kateri bo imela priložnost poiskati sebe in svoje »pleme«. Knjiga je namenjena otrokom od drugega triletja OŠ naprej, a jo bodo v polnosti bolje razumeli nekoliko starejši bralci.

Kot je zapisala Tilka Jamnik: »Fantastična pravljica je po eni strani nenavadna, morda malo strašljiva pustolovščina, po drugi strani pa razpira temeljna bivanjska vprašanja, namreč o sprejetju in povezanosti, otroštvu in odraščanju, o soočenju s stranjo onstran Reke časa.« Knjigo je pretanjeno ilustrirala akademska slikarka Tina Dobrajc, zakonska in družinska terapevtka dr. Barbara Kreš pa je napisala odlično spremno besedo.

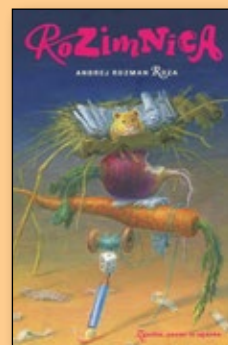
Miš,
2021, 79 str., 27,95 €

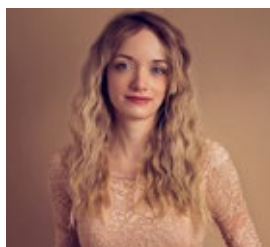
ANDREJ ROZMAN ROZA; ILUS.: ZVONKO ČOH ET AL.

ROZIMNICA

Andrej Rozman Roza je večkrat nagradjen gledališčnik, humorist, pesnik, pisatelj, prevajalec in mojster jezika. *Rozimnica* je antologija, ki predstavlja tri desetletja njegovega ustvarjanja za otroke in mladino. Za to zajetno »ozimnico« najkvalitetnejše in zabavne literature za otroke so ilustracije prispevali najbolj prepoznavni (predvsem) slovenski ilustratorji in likovni ustvarjalci: Zvonko Čoh, Danijel Demšar, Milan Erič, Jelka Godec Schmidt, Svjetlan Junaković, Tanja Komadina, Ana Košir, Marjan Manček, Jasna Samarin, Matjaž Schmidt, Damijan Stančančič in Marija Lucija Stupica. Spremnjo besedo je napisal Matej Bogataj, dodana pa je tudi avtorjeva bibliografija. To je nedvomno knjiga za zbiratelje slovenske otroške literature in knjiga, iz katere morajo starši, vzgojitelji, učitelji, babice ... in drugi črpati vsebine, ki jih lahko predajajo najmlajšim generacijam.

Mladinska knjiga,
2021, 383 str., 41,99 €

MAJA SMOTLAK; ILUS.: NANA HOMOVEC

O ČRNEM PTIČKU IN BELI PTIČICI

Črni ptiček se nekega dne ustavi v krošnji drevesa, kjer so kraljevale tudi nekatere druge ptice. Že od nekdaj je oboževal lepe stvari, zato zdaj zamaknjeno zre v okno bližnje hiše, kamor so otroci nalepili imenitne podobe, izrezane iz papirja. Med njimi ga najbolj premami prečudovita (papirnata) bela ptičica, v katero se čez noč zaljubi, in to tako zelo, da pozabi na svet okrog sebe. Tako niti ne opazi, da je na drevesu pred hišo presedel toliko dni, da je z

njega odpihnilo že vse liste, vse naokrog pa divja silen jesenski vihar. In takrat se zgodi nekaj usodnega ... Nežna zgodba o brezpogojni ljubezni, ki na koncu mlademu bralcu ponuja tudi imenitno pobarvanko, bo navdihnila vse, ki zmorejo ljubiti in videti onkraj vseh ovir in mej. Maja Smotlak poleg leposlovnih besedil za odrasle in otroke piše znanstvene članke in literarne kritike.

Fran,
2021, 28 str., 17 €

SAŠA PAVČEK; ILUS.: KRISTINA KRHIN

MIŠKA IMA ROZA OČALA

Saša Pavček, igralka, pesnica, pisateljica in dramatičarka, je po *Zakaj je polje jezero?* in *Rumi in kapitan* spet ustvarila otroško knjigo. Mala poljska miška je bistra, lepo poje in pleše, spretna je z žogo, branje in pisanje pa ji ne gresta, zato se ji nekateri sošolci posmehujejo. Miškina mama opazi, da ima hči težave, in jo odpelje na poseben pregled, kjer psihologinja hitro ugotovi, da ima miška disleksijo, in ji predpiše posebna rožnata očala, s pomočjo katerih se

plešoče črke umirijo in jih miška lažje bere. Disleksijo je treba prepoznati in ji na ustrezen način prilagoditi način učenja. Otrokom z disleksijo črke predstavljajo oviro, so pa zato po navadi nadarjeni na drugih področjih. Dr. Ana Krajnc, strokovnjakinja s področja disleksije pri otrocih in odraslih, v spremni besedi staršem in učiteljem na kratko približa disleksijo in razloži, kako jo premostiti.

Miš,
2021, 28 str., 25,95 €

OTROŠKO

Mladinska knjiga,
2021, 26 str., 19,99 €

BOŠTJAN GORENC - PIŽAMA; ILUS.: ANA RAZPOTNIK DONATI

BOTROVO DARILO

Program Botrstvo v Sloveniji pod okriljem ZPM Ljubljana Moste-Polje že od leta 2010 s pomočjo botrov pomaga otrokom in mladostnikom v materialni stiski. Boštjan Gorenc – Pižama je v jezik zaljubljen stand-up komik, prevajalec in pisatelj, ki ga pozna mlado in manj mlado. Tokrat je z ilustratorko Ano Razpotnik Donati (med drugim ustvarja za revije Ciciban, Pil in Mavrica ter ilustrira knjige za otroke in mladino) ustvaril slikanico, ki otrokom in vsem, ki z otroki berejo, skozi kratko pripoved o blokovskih deklicah Tini in Alenki predstavlja že omejnjeni program botrstvo. Kdo je boter na daljavo, kaj počne, kdo in kako ga dobi? Lepo je vedeti, da si lahko med seboj pomagamo, če se znajdemo v težavah. (Za program Botrstvo lahko prispevate tudi z nakupom slikanice Botrovo darilo ali s SMS-om BOTER5 na 1919.)

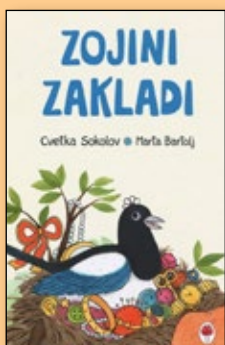

DZS,
2021, 30 str., 21,70 €

PRIMOŽ SUHODOLČAN; ILUS.: MATEJ DE CECCO

PRIMOŽ IN BAJK

Kot živahen in neustrašen deček je Primož Roglič plezal po drevesih, skakal z veje na vejo, tekal in ves čas poskakoval naokoli. Večino svojega otroštva je posvetil skakalnicam in smučarskim skokom. Šele po nekem ponesrečenem skoku je iz kleti potegnil svoje prvo kolo, ki ga je poimenoval Bajk, in se z njim naučil marsikaj o športu, vztrajnosti, požrtvovalnosti ... Primož Suhodolčan, eden najboljših slovenskih mladinskih pisateljev, je združil moči z ilustratorjem Matejem de Ceccom in skupaj sta vdahnila življenje zgodbi kolesarskega šampiona, ki je bil prvi slovenski zmagovalac posamezne etape na dirki po Franciji (leta 2017) in je poleg drugih uspehov nosil rumeno majico vodilnega v skupnem seštevku tudi večino Dirke po Franciji leta 2020 ter na koncu pristal na odličnem drugem mestu. V uvodu resnične pravljice Primož najmlajše prijazno vabi v šport in jih spodbuja h gibanju.

Zala,
2021, 26 str., 23 €

CVETKA SOKOLOV; ILUS.: MARTA BARTOLJ

ZOJINI ZAKLADI

Izvirno slovensko slikanico *Zojini zakladi* sta ustvarili pisateljica Cvetka Sokolov in ilustratorka Marta Bartolj. Zoja je posebna sraka, seveda, drugače ne bi našla svojega mesta v pisateljčini slikanici. Ker se njen domek tako šibi od pisanih reči, ki jih je Zoja »posvojila«, da ne more več bivati v njem, se domisli, da bo odprla gozdno zlatarno. A kdo bo kupoval v njej? Mnogi gozdni prebivalci si želijo česa, kar se blešči in jih bo polepšalo. In res – zlatarna Zojini zakladi že stoji sredi gozda in prav kmalu živali pokupijo vse bleščeče predmete. Ampak to ni najpomembnejše – tu je namreč Stanislav, v katerega se Zoja zagleda, in v njenem gnezdu je zdaj dovolj prostora za dva in še za naraščaj, ki se je že prikljuval iz jajčne lupine. To so resnično Zojini zakladi! Izvirna zgodba in ilustracije bodo razveseljevale male nadobudneže, pa tudi starejše bralce.

Nagrada Kristine Brenkove se podeljuje 22. oktobra, na rojstni dan Kristine Brenkove.

NAGRADA KRISTINE BRENKOVE

O NAGRADI

Nagrada za najboljšo slovensko izvirno slikanico, ki jo vsako leto podeljuje Strokovno združenje založnikov in knjigotržcev Slovenije pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Zmagovalci preteklih let:

2020 – Peter Svetina,
ilus. Igor Šinkovec:
TIMBUKTU,
TIMBUKTU (Miš)

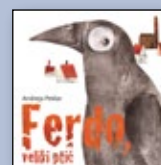
2019 – Andreja
Peklar: LUNA IN JAZ
(KUD Sodobnost
International)

2018 – Ivan Cankar,
ilus. Peter Škerl:
SKODELICA KAVE
(Miš)

2017 – Andreja
Peklar: FERDO,
VELIKI PTIČ
(KUD Sodobnost
International)

2016 – Ida Mlakar,
ilus. Peter Škerl:
O KRAVI, KI JE
LAJALA V LUNO
(Miš)

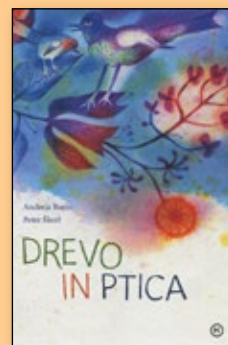

ANDREJA BORIN; ILUS.: PETER ŠKERL

DREVO IN PTICA

Pesmi Andreje Borin lovijo dragocene trenutke, ko se nam v trenutkih notranje tišine razkrivajo skrivnosti sveta. Na primer, ko za hip prileti na okno čudovita ptica, ki razliva nepopisno lepoto, za seboj pa pusti eno samo pero in neizmerno hrepenenje, da bi znova ugledali lepoto. Ali ko beli muc, ki gre »z dvignjenim repom počasi in fino«, mimogrede zamijavka modrost: »Tja grem, kjer je pot. In to je povsod.« Elegantne, zveneče, jezikovno izbrušene

pesmi vabijo na zvezdni voz, za potovanje pa potrebuješ le kovček sanj in že lahko vstopiš na čarobni vrt, v vrbah ugledaš vile, razumeš govorico živali in prisluhneš zimskim sanjam makovega zrna. Pesmi za majhne, ki očarajo tudi velike, je v izjemne akvarelne ilustracije ujel Peter Škerl, prejemnik številnih visokih priznanj in častnih nominacij za ilustracije, med drugim nagrad Hinka Smrekarja in Kristine Brenkove.

Mladinska knjiga,
2021, 32 str., 19,99 €

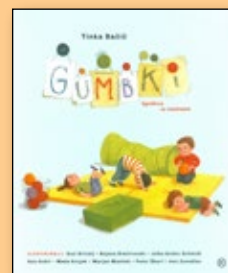

TINKA BAČIČ; ILUS.: SUZI BRICELJ ... ET AL.

GUMBKI

Izbor štiriindvajsetih najlepših zgodbic Tinke Bačič, ki so bile prvič objavljene v revijah za otroke od leta 2012 dalje, pripoveduje o utrinkih vsakdana predšolskih otrok, a tako, da vsakdanje dogodke prečara v posebna doživljanja. Otrokom se pridružimo med igro v vrtcu, doma, na morju in v hribih, na sprehodu v parku, na raziskovanju travnika z babico in dedkom ... Igriva in radostna besedila odlikuje premišljeno preprosto in hkrati izbran jezik, ki

bogati otrokovo zmožnost ubesedovanja. Kratke zgodbe so s krajšimi povedmi in številnimi vinjetnimi ilustracijami šopka osmih najbolj priljubljenih slovenskih ilustratorjev primerne tudi za prvo samostojno branje. Tinka Bačič je sicer doktorica biologije. Na biotehniški fakulteti poučuje študente, hkrati pa piše pravljice, ki temeljijo na realističnih zgodbah iz življenja sodobnih otrok.

Mladinska knjiga,
2021, 55 str., 24,99 €

SVETLANA MAKAROVIČ; ILUS.: GORAZD VAHEN

POLH SI SPOSODI HRUŠKO

Vsako leto dobimo nekaj ponatisov ali novih izdaj ene najbolj prepoznavnih in kontroverznih avtoric Svetlane Makarovič, vsake toliko pa izide kakšna povsem nova pravljica, ki hudomušno prikazuje človeške šibkosti. Najnovejšo je kot že nekajkrat poprej ilustriral Gorazd Vahen. Medtem ko si vsaka razumna žival v gozdu pripravlja ozimnico za dolge hladne mesece, se puhasti polh dela norca iz hrušk s svojega drevesa in jih brezskrbno razmetava

naokoli. Ko se po daljšem spancu zbudi in ugotovi, da na njegovem drevesu ni več hrušk, mu je sicer malo žal, a se kaj hitro odpravi do bratranca, progastega polha, in si pri njem izposodi hruško. Ko se naslednjič oglasi lakota ali pa požrešnost, si hruško izposodi od sestrične Polhke in tako naprej, dokler ni zadolžen pri triinpetdesetih sorodnikih, ne da bi vrnil eno samo hruško! Žlahta pa ni zadovoljna ...

Sanje,
2021, 16 str., 13,95 €

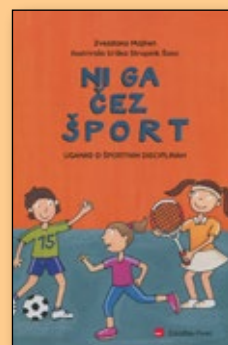

ZVEZDANA MAJHEN; ILUS.: URŠKA STROPNIK ŠONC

NI GA ČEZ ŠPORT

Slikanica med platnicami skriva dvainpetdeset športnih disciplin oziroma ugank o njih. Zastopane so vse vrste športov, od iger z žogo, atletike, konjeništvu, zimskih, vodnih in borilnih športov, še pohodništvo in alpinizem se znajdetu med njimi. Uganke so oštevilčene, na koncu pa se skrivajo rešitve preprostih, hudomušnih štirivrstičnic. Ilustracije posameznih športov nomenoma ne sledijo besedilu, temveč mora mladi bralec sam poiskati ustreznici

in ju smiselno povezati. Serija ugank skupaj tvori še triinpetdeseto disciplino – možgančkanje. Nekatere težje razumljive besede, označene z zvezdico, avtorica pojasni pod besedilom. Miselna telovadba tako podpira vrsto športnih disciplin, v katerih se lahko bralci pomerijo po opravljenem ugibanju. Telesu in umu prijazno branje za živahne nadobudneže vseh starosti!

Pivec,
2021, 29 str., 22,90 €

KMALU IZ TISKA

Leposlovne in humanistične knjige domačih avtorjev po abecednem vrstnem redu

- KOZMA AHAČIČ: **Stati inu obstati** (Cankarjeva založba)
- ALJOŠA BAGOLA: **Srečo, prosim** (Mladinska knjiga)
- SANELA BANOVIČ: **Spodbude** (Chiara)
- JANA BAUER: **Kako objeti ježa** (KUD Sodobnost International)
- RENATO BRATKOVIČ: **Dvojčka** (Litera)
- MAJA BREZNIK: **Mezdno delo, kritika teorij prekarnosti** (Sophia)
- LILIJANA BURCAR: **Kapital in reproduktivne pravice** (Sophia)
- NINA CVAR: **Digitalna podoba in globalni kapitalizem** (Sophia)
- MLADEN DOLAR: **Od kod prihaja oblast?** (Društvo za teoretsko psihoanalizo)
- MOJCA FATUR: **Osamljeni gaj** (Chiara)
- FRAN SALEŠKI FINŽGAR, GORAN VOJNOVIČ, DAMIJAN STEPANČIČ: **Pod svobodnim soncem** (Škratelj)
- EVALD FLISAR: **Nevidni otrok** (KUD Sodobnost International)
- TADEJ GOLOB: **Koma** (Goga)
- STANE GRANDA: **Osamosvojitvena zgodovina Slovencev** (Družina)
- BARBARA HANUŠ: **Kavni krog** (Hart)
- TONE HOČEVAR: **Kosmata družina** (KUD Sodobnost International)
- DAVORIN LENKO: **Triger** (LUD Literatura)
- JULIJA LUKOVNJAK: **Imaginarni svetovi Edgarja Kaosa** (Sanje)
- ALEKSEJ KALC: **Nadzor migracij na Slovenskem od liberalizma do socializma** (ZRC SAZU)
- GAL KIRN: **Partizanski protiarhiv** (Maska)
- EDVARD KOCBEK: **Partizanski dnevniki** (Sanje)
- TOMAŽ KOSMAČ: **Ko jebe** (Beletrina)
- MARKO KOVAČ: **Energetske potrebe človeštva skozi čas** (ZRC SAZU)
- NIKA KOVAČ: **Pisma tebi** (Mladinska knjiga)
- ANJA KOVAČIČ: **Ujeta v svobodi** (Miš)
- PETER KOVAČIČ PERŠIN: **Etos preživetja** (KUD Apokalipsa)
- NATAŠA KOVŠČA: **Fotografski pojmovnik za mlade** (Aristej)
- TINA KOZIN: **Niko Grafenauer: Spomini** (Beletrina)
- MOJCA KUMERDEJ: **Kratke zgodbe** (Goga)
- SVETLANA MAKAROVIČ: **Baladne pravljice** (Cankarjeva založba)
- TOMAŽ MASTNAK: **Bonapartizem** (Založba */cf)
- DIJANA MATKOVIČ: **Zakaj (ne) pišem** (Cankarjeva založba)
- NINA MAV HROVAT: **O kraljeviču, ki ni maral brati** (Mladinska knjiga)
- MIHA MAZZINI: **Kraj, kjer se izpolnijo vse vaše želje** (Goga)
- KATJA MIHURKO PONIŽ: **Od lastnega glasu do lastne sobe** (Beletrina)
- VESNA MIKOLIČ: **Ali bereš Cankarja?** (Slovenska matica)
- PETER MIKŠA: **Slovensko planinstvo skozi čas** (Planinska zveza Slovenije)
- IDA MLAKAR ČRNIČ: **Kako sta Bibi in Gusti ozmerjala čas** (Didakta)
- VINKO MÖDERNDORFER: **Lajal je vso noč** (Litera)
- MANICA K. MUSIL: **Lev Izidor** (Pivec)
- BORIS MUŽEVIČ: **Z dežja pod kap** (Sophia)
- BORIS A. NOVAK, ALENKA PIRJEVEC in PETER VODOPIVEC: **Ahac: Dušan Pirjevec** (Beletrina)
- FRANCI NOVAK: **Obvoz** (LUD Literatura)
- ANDREJA PEKLAR: **Tisoč ptic** (KUD Sodobnost International)
- URŠKA PERENIČ: **Josip Jurčič: pripovednik svojega in našega časa** (Beletrina)
- TONE PERŠAK: **Praznovanje** (Cankarjeva založba)
- DRAGAN PETROVEC: **Stopinje upora** (Primus)
- VARJA PRINČIČ: **Let mrtve ptice** (Primus)
- BOŽO REPE: **Trideset let slovenske države** (Cankarjeva založba)
- SIMONA SEMENIČ: **Tri igre za punce** (Beletrina)
- ZORKO SIMČIČ: **Povratek Lepe Vide** (Družina)
- IVO SVETINA: **Hvalnica vzgoji** (Književno društvo Hiša poezije)
- MIHA ŠALEHAR: **Pustolovec zmote** (Mladinska knjiga)
- ALEŠ ŠTEGER: **Berlin in Včasih je januar sredi poletja** (UMco)
- SUZANA TRATNIK: **Ava** (Mladinska knjiga)
- KAJA TERŽAN: **Nekoč bom imela čas** (Center za slovensko književnost)
- IZTOK TOMAZIN: **Na meji** (Planinska Zveza Slovenije)
- TOM VEBER: **Do tu sega gozd** (ŠKUC)
- NATAŠA VELIKONJA: **Prostor sred križišč** (ŠKUC)
- ANTON VRATUŠA: **Profesor Urban** (Beletrina)
- TINA VRŠČAJ: **Balabuga** (Mladinska knjiga)
- GORAN VOJNOVIČ: **Zbiralec strahov** (Goga)
- VESNA VUK GODINA: **Razmišljanje o feminizmu** (Beletrina)
- BLAŽ VURNIK, ZORAN SMILJANIČ: **Tu ni stebrov – kdo more tu živeti? Jože Plečnik 1872–1957** (Forum Ljubljana)
- SLAVOJ ŽIŽEK: **Hegel brez prihodnosti** (Društvo za teoretsko psihoanalizo)
- več avtorjev: **Draga Kristina: zgodba urednice in pisateljice Kristine Brenkove** (Mladinska knjiga)

37. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

www.knjzisejem.si

23. – 28. 11. 2021

V ČANKARJEVEM DOMU

Knjige
povezujejo

UNOVČITE BON21

V KNJIGARNAH!

Dopolnite domačo knjižnico in si privoščite bralni užitek!

Razveselite bližnje in prijatelje s knjižnimi darili!